د وخت پای

End of Time

ډاکټر شاهد مسعود

ژباړه: احمدشاه پاڅون

د وخت پای
ډاکټر شاهد مسعود
ژباړه: احمدشاه پاڅون

د وخت پای

ډاکټر شاهد مسعود
ژباړه: احمدشاه پاڅون

د کتاب ځانګړني:

د کتاب نوم:	د وخت پای
چمتو کوونکی:	ډاکټر شاهد مسعود
ژباړه:	احمدشاه پاڅون
کمپوز او ډيزاين:	ژباړن
پښتی طرحه:	ژباړن
خپروونکې ټولنه:	علامه محمود طرزی ټولنه
چاپ چاري:	تاج منور کتاب او قرطاسيه-هلمند
چاپ کال:	۱۳۹۳ هـ ل
تیراژ:	یو زر ټوکه

يادونه:

دا مي د ژباړي لومړی تجربه ده، که کومه تېروتنه وينی، لومړی مي و بخښيئ او بيا يې راته په ګوته کړئ.

a.patsoon@gmail.com

+۹۳۷۰۰۷۸۷۳۱۵

(پاڅون)

ډالۍ:

خپل پلارجان ته ، چې د مور د نه شتون احساس يې ندی راکړی. پلار جانه! الله دي راته تر ډېره ژوندی لره.

د چاپ حقوق له ژباړن سره خوندي دي

بسم الله الرحمن الرحيم

ترتيب

لومړۍ برخه:

د قيامت مانا، د قيامت نښانې، لومړۍ نښې، منځنۍ نښې او نږدې نښې، د قيامت نښې د صحيح احاديثو په رڼا کې مهمې وړاندوينې.

له ۱۱ څخه تر ۳۹ مې پاڼې پورې

دوهمه برخه:

قرآن کريم او د قيامت نښې، د سپوږمۍ د ماتېدو پېښه، د سرو زرو غر، لکۍ لرونکي ستوري، د مهدي امام ځانګېړني، (ارما ګډون) جنګ کې يهوديت او عيسويت، الملحمة الکبرى او د مهدي امام تر راڅرګندېدو وړاندې د مسلمانانو حالت.

د ۴۰مې څخه تر ۷۳ مې پاڼې پورې

دریمه برخه:

د مهدي امام ښکاره کېدل، د سفیاني لښکر ماته، د مهدي امام جنګونه، د لوط قوم، د سبا قوم، د عاد قوم او بني اسرائیل، سلیماني معبد، د فرعون انجام، دارم سیل، د هېر سوي ښار موندنه.

د ۷۴ مې څخه تر ۱۰۷ مې پاڼې پورې

څلورمه برخه:

اوسنۍ دوره، د دجال د راوتلو او د مهدي امام د راتګ غوندي د لویو پېښو څخه وړاندې دوره، د دجال فتنه څه شی ده؟ دجال کس دی که نظام؟ ایا دجال راغلی دی؟ حضرت عیسٰیعلیه السلام او بني اسرائیل، صلیبي جنګونه، مسجداقصٰی او قبت الصغرٰی، یهودیانو ته نجات ور کوونکی باچا څوك دی ... دجال؟

۱۰۸مې څخه تر ۱۴۰ مې پاڼې پورې

پنځمه برخه:

درې واړه لوی مذهبونه د یو ستر لار ښود د راتګ لار څاري، د عیسایانو ضد (Anti-Christ) د یهودو مسیح دجال او د مسلمانانو د

عقيدې سره سم د جال، د (ناسترېډيمس) وړاندويني، د کايناتو په اړه د آين سټاين نظريې، د کايناتو پای ته رسيدو لاملونه، مځکني بدلونونه، قرآني اياتونه او قيامت ته نږدې نښې، د حضرت عيسٰیعليه السلام راکښته کېدل، د دجال تېښته او خاتمه، ياجوج او ماجوج، د حضرت عيسٰیعليه السلام وفات، د لويديځ څخه لمر راپورته کيدل، د توبې د دروازې بندېدل، د مځکي حيوان، د قيامت لوګی، د يمن هوا، اور، د اسرافيل صور، د ډار پوکی، د بې هوښۍ پوکی، تر مرګ وروسته د پورته کيدو پوکی ... د رسول اللهﷺ حديث چي وايي په نړۍ کي د يوه مسافر په ډول و اوسئ ... د نيك عمل کولو او له ګناهونو د توبې کولو وروستی مهلت.

د ۱۴۱څخه تر ۱۷۱ مي پاڼي پوري

د خپروونکي خبري

د مسلك له اړخه جراح ډاکټر، د تاریخ زده کوونکی او محقق ډاکټر شاهد مسعود په ډېره لږه موده کې د (ARY) تلویزوني چینل (Views on news) د پروګرام له لارې په هر زړه کې کور جوړ کړ، نرم خوی، تودې او زړه راکښونکي خبري کوونکی ډاکټر شاهد د ظالم سلطان په وړاندې د حق کلیمې ویلو څخه هیڅ ډار نلري ښایي له دې امله چې هغه مادي ګټې شاته پرې ایښې، د تلویزیوني پروګرام په کوربه توب کې د زړونو خپلول د هغه ځانګېړنه ده، هغه چې کله ږغیږي خبري یې سمې زړه ته لار کوي او کوم څه چې ذهن کې پاتیږي، نور زیات اغیز شیندونکي وي، د هغه ګړدود (لهجه)، د هغه ږغ او د حرکاتو ژبه یې دا په ډاګه کوي چې هغه د مسلمان امت له بې وسۍ او د ښکیلاکې ځواکونو له تیرې او ظلمونو نه هر وخت ځوریږي.

(دا کتاب) د کائناتو له پیل څخه تر اټکلیز پای پورې یوه کیسه ده، چې ډاکټر صاحب د قرآن او صحیح احادیثو په حوالو ښکلې کړې، دا له لویه سره په زړه پورې تلویزوني خپرونه ده چې د هر عمر، هرې برخې او هر فکر د خاوندانو لپاره اړین اثر دی، زه هیله لرم چې په کتابي بڼه به یې هم مینه وال لاس پر لاس کوي او مځکې ته به نه رسیږي.

د الله ﷻ او رسول ﷺ په حضور کې د ډېر شکر ادا کولو وروسته زه د ډاکټر شاهد مسعود صاحب، د تلویزون د ټول ټیم، د جناح ورځپاڼې د ګروپ مدیر ښاغلي ودود قریشي، مرستیال مدیر غلام شبیر اعوان، په پنجاب کې د (اې ار وای) مشر ښاغلي نصر الله ملك او دخپل زوی عدنان خالد څخه ځانګړې مننه ځکه کوم چې د هغوی د ملاتړ پرته ښایي دا هڅه بریالۍ سوې نه وای.

خالد شریف

۲۳-۰۹-۲۰۰۴

د ژباړن خبرې

استاد غضنفر ته مې چې د کتاب په اړه یادونه وکړه په ټوکه کې یې وویل: هسې نه خلک فکر وکړي چې هغه دی قیامت نږدې دی، نو ځه ته ددې دنیا په اړه فکر کوې، راسه یوه لته (لغته) بله هم پسې ورکړه چې کیسه یې ژر ختمه سي.

خو زه ډاډه یم چې د کتاب په لوستلو سره به هیڅ کله لوستونکي داسې فکر ونه کړي، مګر هغه څوک چې د کتاب محتوا د هغه له نوم او پښتۍ له انځوره اخلي.

هغوی چې د بشپړ کتاب لوستلو ته بې حوصلې کیږي، یوازې ورته ددې سریزې د لوستلو زغم غواړم.

موږ په دې ایمان لرو چې قیامت راتلونکی دی. داچې قیامت څه شی دی؟ او څنګه راځي؟ هر څوک ورته د خپل علم، معلوماتو او تصور له هنداري ګوري.

د قران کریم په ۸۲،۸۱ او ۸۴ نمبر سورتونو کې الله تعالی د قیامت بشپړ انځور وړاندې کړی، خو ددې سورتونو مفهوم او ښه تفسیر تر عوامو یا نه دی رسیدلی او یا لږ رسیدلی دی.

زما یادیږي ماشومتوب کي موږ ته ویل سوي وه چي قیامت به د جمعې د ورځي په مازدیگر وي، په دې ورځ به دوړي وي. چي کله به دا سي یوه ورځ برابره سوه، زړه به مو له غمه شین سو چي هغه دی نور قیامت را ورسید. وروسته، وروسته یو کتاب (د قیامت علامې) په نوم خپور سو هغه مي نه دی یاد چي څنگه وو، خو دومره ویلای سم چي کټ مټ هغه څه وه چي ایات او حدیث کي راغلي وه، د اوسنۍ نړۍ او حالاتو سره هیڅ تړاو پکي نه وو موجود. بس کټ مټ یو تصور کیدونکی حالت وو. مگر ستاسو لاس کي کتاب کي به تاسو د قیامت او د وخت د پای په اړه، عقل مننونکي معلومات تر لاسه کړای سي او په دې به پوه سئ چي موږ دا مهال د قیامت د راتلو په کوم درشل کي مزل وهو.

دا کتاب اصلاً د یوې تلویزوني خپروني څخه لیکل سوی چي د پاکستان په (ARY) تلویزون کي ډاکتر شاهد مسعود وړاندي کړې ده. ددې خپروني چي زیات هرکلی وسو او و ستایل سوه، وروسته د کتاب په بڼه هم خپره سوه چي پښتو بڼه یې اوس ستاسو لاس کي ده.

په کتاب کي د قیامت پر علامو پراخ بحث سوی، کومي علامې پوره سوي، په کوم وخت او کوم ځای کي؟ کومي څه ډول پوره کیدونکي دي او په دې اړه د پوهانو نظر څه دی؟

د بیلګي په ډول د شق القمر (د سپوږمۍ ماتېدو) پیښې په اړه کتاب کي لولو: ((د شق القمر (د سپوږمۍ د چاودلو) معجزه تر هجرت ۵ کاله وړاندي وه، حضرت انس بن مالکﷺ څخه روایت دی چي د مکې خلکو د رسول اللهﷺ څخه غوښتنه وکړه چي هغه دي کومه معجزه ورښکاره کړي، په ځواب کي رسول اللهﷺ سپوږمۍ دوه ټوټې کړه داسي، چي ددې دوو ټوټو ترمنځ د حرا غر لیدل کیدی))

ابن خاطرؒ په خپل کتاب کي لیکلي چي د سپوږمۍ د چاودلو دا منظر تر هندوستان پوري و لیدل سو، په لندن کي د هند دفتر په کتابتون کي زیات لرغوني ثبوتونه موجود دي چي د حوالې نمبر یې عربي ۲۹۰۷ ۱۵۲\۱۷۳ دی. د دې تر څنګ د هندوستان دسهیل لویدیځ ساحل په مالابار نومي سیمه کي یو پخوانۍ خبره پر خولو ګرځي چي دهغوی یو پاچا (چکرورتي فرمس) د سپوږمۍ د چاودلو منظر په خپلو سترګو لیدلی و)) شق القمر د قیامت هغه علامه ده چي د نبي کریمؑ په ژوند کي ښکاره سوې، دا چي قیامت ته نژدې ذکر سوي نښانې په څه ډول را ښکاره کیږي او د اوسنۍ زمانې سره یې څه ډول تړاو موندلی؟ په کتاب کي لوستل یې پرتاسو. مثلاً مهدي امام څوک دی او څنګه ښکاره کیږي؟ د جال څنګه ښکاره کیږي، هغه اوس چیری دی؟ عیسی ؑ ولي له اسمانه را کښته کیږي، څه وخت او څنګه دا کار کیږي؟ یاجوج او ماجوج

څوک دي، اوس چیري دي، څنګه به را ښکاره کیږي؟ او بلاخره به دا کاینات د کومي احتمالي پیښي په ترڅ کي له منځه ځي.

د کتاب په ژباړه کي مي تر حده هڅه کړې چي سم یې و ژباړم، په ځانګړې ډول ایاتونه، حدیث او نور اسلامي نصوص. خو بیا هم که کومه تېر وتنه په کتاب کي موجوده وي وار له مخي یې په اړه بخښنه غواړم او هیله کوم چي راته په ګوته یې کړئ.

د کتاب په ژباړه، اصلاح، چاپ او خپراوي کي چي کومو دوستانو راسره مرسته کړې، ورڅخه یوه لمن مننه.

نور نو تاسو او د وخت پای

په خورا مینه

احمد شاه پاځون

لومړی برخه

قیامت[1]، د محشر ورځ یا د حساب پر ورځ ایمان راوړل پر موږ فرض دي، الله تعالیﷻ په سورت المومن کي فرمايي؛ ژباړه:

((بې شکه قیامت حتماً راتلوونکی دی په دې کي هیڅ شک نسته او اکثره خلک يې نه مني))

قیامت د عربي ژبي کلیمه ده، په لغت کي ددې کلیمې مانا درول یاني مړي د قبرو څخه پورته کول او دوهم ځل ژوندي کیدل دي، خو په اصطلاح کي قیامت د کایناتو بشپړ تباهۍ ته اشاره کوي او اوس د لویدیځ

[1] قیامت پس له مرګه بیرته راپورته کېدل، محشر، لویه ورځ، اخره ورځ، د مذهبي عقیدې له مخي هغه ورځ اوحالت دی چي د انسانانو تر مرګ وروسته راځي، په دې ورځ، مړه ژوندي کيږي د ښو او بدو مکافات او مجازات ورکول کيږي، د قیامت په علاموکي ویل کيږي چي لمر به له لودیځه راوخیژي،حضرت عیسيع به له اسمانه راکښته سي، یاجوج او ماجون ، دجال او دابه الرض(یو ډول حیوان) به پر مځکه را پیدا سي.(پښتو تشریحي قاموس، ۴ټوک، ۲۳۶۳ مخ) ژباړن

د فلکیاتو پوهان هم دې پایلې ته رسیدونکي دي چې دا کاینات بالاخیره فناه کیږي.

قیامت کله راځي؟ دا یوه داسي فطري پوښتنه ده چې دهر مسلمان په ذهن کي را پیدا کیږي او ددې ځواب الله تعالیﷻ د (سورة الاعراف په ۱۸۷ ایت) کي په دې ډول بیان کړی دی.

ژباړه:((**دوی ستا څخه د قیامت په اړه پوښتنه کوي چې د هغه لنګر اچول به کله وي؟ وwایه چې بې شکه د هغه پوهه (یوازي) زما له پالونکي سره ده، هم هغه به یې په خپل وخت را ښکاره کړي په اسمانونو او ځمکه کې به هغه سخت مهال وي** [1])) ترپایه ...

بیا الله تعالیﷻ بل ځای فرمایي:

ژباړه:((**نو ژر به دوی (د انکار په توګه) تاته خپل سرونه و ښوروي او وبه وایي: هغه (بیا راژوندي کیدل) کله دي؟ ورته ووایه ښایي چې نژدې وي**[2]))

[1]سورة اعراف ایت نمبر ۱۸۷

2سورة بن اسرائیل ایت ۵۱

پخوانيو انبیاوو علیهم السلام هم د قیامت علامې بیان کړي دي دا چې د حضرت محمدﷺ وروسته کوم بل نبي نه راځي، ځکه نو هغوی په تفصیلي ډول د قیامت په اړه معلومات ورکړي دي.

((له حذیفهؓ څخه روایت دی چې رسول اللهﷺ زموږ په منځ کې و درید او په هم دې ولاړه کې یې تر قیامته پورې کومه دا سې پېښه نده پرې ایښې چې موږ ته یې نه وي ویلې، چاچې څه یاد کړه هغه یې یاد کړه او چې هیرسوه هغه هیر سوه او حضورﷺ چې موږ ته د کومو پېښو خبر راکړ په هغه کې چې کوم هیر سوي وو چې کله هم زما مخې ته راسې داسې وي لکه څوک چې ورک سوي وي د هغه څیره هیریږي، خو کله چې بیا پر هغه نظر پریوځي سم دستې یاد ته راځي[1]))

قرآن کریم چې د قیامت کومې نښې بیان کړې دي هغه زیاتره داسې علامې دي چې قیامت ورڅخه نږدې څرګندیږي، په داسې حال کې چې په احادیثو کې نږدې او لیرې د هر پېر (زمان) ډول- ډول علامې بیان

1 صحیح مسلم ۳۹

سوي دي، (علامه محمد بن عبدالرسول برزنجيؒ) په خپل کتاب کي د قيامت نښي پر دري ډوله ويشلي دي:

1. علامات بعيده (ليري نښي)
2. علامات متوسطه (منځنۍ نښي)
3. علامات قريبه (نږدې نښي)

بعيده نښي هغه دي چي ډير پخوا را څرگندي سوي دي، دې ته بعيده ځکه ويل کيږي چي د هغه او قيامت تر منځ نسبتاً فاصله زياته وي د بيلگي په توگه د حضورﷺ بعثت (د حضورﷺ راڅرگنديدل او جنگونه) او دا ټول واقعات د قرآن کريم او احاديثو له مخي د قيامت نښي دي چي ښکاره سوي دي، د هغو څخه يو فتنه د (تاتار) ده چي د هغه خبرتيا د بخاري، مسلم، ابوداود، ترمذي او ابن ماجه په احاديثو کي روايت سوې ده، د صحيح بخاري الفاظ دا دي:

((د حضرت ابو هريره ﷺ روايت دی چي، رسول اللهﷺ وفرمايل: پر تاسو تر هغه قيامت نه راځي څو تاسو د ترکيانو سره جگړه ونه کړی چي هغوی به کوچنۍ سترگي، سره مخونه، پيتي او کوچنۍ پزي ولري، څيرې به يې(په گرديوالي او پنډ والي) کي هغه سپر ته ورته وي چي گردچاپيره ورباندي څرمن غوړول سوې وي او قيامت تر هغو

نه راځي چي تاسو د یوه داسي قوم سره ونه جنګیږی، چي د هغوی څپلې به د وېښتانو جوړي وي.))[1]

په دې احادیثو کي د کوم قوم سره چي د مسلمانانو د جنګ خبر ورکړل سوی دی د ځینو عالمانو په اند دا هغه (تاتار) وو چي له ترکستانه د الهی عذاب په توګه پر مسلمانانو را مات سول، رسول اللهﷺ چي ددې قوم په اړه کوم وضاحت ورکړی دی هغه ټول د تاتارو په فتنو کي ښکاره سو، دا فتنه په کال ٦٥٤هـ ل کي هغه وخت خپل اوج ته ورسیده چي کله د تاتاریانو په لاس د بغداد د سقوط عبرتناکه پېښه را منځ ته سوه، هغوی د بنوعباس وروستی خلیفه (مستعصم باالله) وواژه او د اسلام ډېری هیوادونه د هغوی لاس ته ولوېدل، دمسلم شارح (علامه نوويرحمه الله) دا دوره په خپلو سترګو لیدلې (هغه په ٦٣١ هجري کال کي زېږېدلی او په ٦٧٦ هجري کال کي یې وفات کړی) هغه ددې حدیث په اړه په خپل (شرح مسلم) کي لیکي:

ژباړه:((**دا ټولي وړاندویني د رسول اللهﷺ معجزه ده ځکه د کومو (ترکانو) سره چي جنګ وسو په هغو کي هغه ټول صفتونه موجود وو چي رسول اللهﷺ بیان کړي وو کوچنۍ سترګي، سره مخونه،**

---

[1] صحیح بخاري

کوچنۍ او پیتي پزي، پراخي څېرې. د هغوی څېرې هغه سپر (ډهال) ته ورته وې چي شاوخوا ورباندي چرم غوړېدلی وي او هغوی به د وربښتانو څپلۍ په پښو کړي وې؛ مقصد دا چي دا ډول کسان ددې ټولو صفتونو سره زموږ په پېر کي موجود دي، مسلمانان له هغوی سره بیا بیا جنګیدلي او اوس هم د هغوی سره جنګ روان دی، موږ خدای ته دعا کوو چي په هر حال کي بری د مسلمانانو په برخه سي او الله ﷻ دي مسلمانان په خپل فضل او کرم کي و ساتي خپل رسول ﷺ چي هیڅکله د خپل نفس څخه نه دی ږغیدلی، څه چي یې ویلي هغه وحي دي چي ورته را لېږل سوي وې[1].))

د (جامعه اظهر پروفیسر امین محمد جمال) وینا ده چي: دا واقعه (د ترکانو سره جنګ) اوس نسته او دا د قیامت د لویو نښو په لړ کي را څرګنده سوه، په دې برخه کي د نورو علماوو په اند دې قوم یاني غالباً ترکمنستان او دې ته ورته خلکو سره به په راتلونکي کي جګړه کیږي، دا معلومه نده چي دا جنګ به د دجال تر را وتو مخکي کیږي او که وروسته، په یاد ولرئ چي ددې قوم سره یو جهاد د (حضرت عتیبه بن مسلم باهلي رحمه الله) د واکمنۍ پر مهال هغه وخت وسو کله چي بخارا، سمرقند، اذربایجان او نور فتح سوي وو او هغه ټول اوس بیا ازاد سوي دي لیکن په

[1] شرح نووي

لیري(بعیده) نښنو کي یو هم د حجاز لوی اور (نار حجاز) دی چي د هغه خبر په بخاري او مسلم شریف کي ورکړل سوی دی، په دې کي هیڅ اختلاف نسته،

په بخاري شریف کي د حضرت ابو هریره ﷺ څخه روایت دی:

ژباړه: رسول الله ﷺ وفرمایل: ((**تر هغه قیامت نه راځي څو د حجاز د مځکي څخه یو اور را ووځي او په بصرې کي به د اوښانو غاړي و برېښوي**[1])).

په دې حدیث کي د بصرې یادونه سوې ده، خو دا د عراق بصره نه، بلکه د مدیني منورې او د دمشق په منځ کي د شام یو مشهور ښار دی چي د دمشق څخه شاوخوا ٤٨ میله لیري پروت دی، دا هغه ځای دی چي (بُحیره) نومي راهب دحضورﷺ په لیدو سره د هغه د نبي کېدو وړاندوینه کړې وه، د یو شمېر عالمانو په نظر دا د هغه (اور) یادونه ده چي د (٦٥٤ هجري) کال د جمادي الثاني(دوهمي خور) تر ١٢مي وروسته د میلونو په پراخوالي غوړېدلی وو، دا (اور) تر ٢٧م رجب، یاني تر ٥٢ ورځو پوري بلېدی او د علامه نووي (د مسلم شارح) په وینا دا اور د مدیني منورې د ختیځي څنډې د (حرا) د مقام څخه راپورته سو او د هغه روښنایي په مکه

[1] بخاري او مسلم

مکرمه حتي د حديث د وړاندويني سره سم د (بصرې) غوندي تر ليري ځايونو پوري وليدل سوه ، (ابواسامه) فرمايي، ژباړه: په دمشق کي زموږ پر ديوالونو د لمر رڼا دوه برابره سوه، موږ حيران وو چي دا څه علت دی، تر دې چي موږ ته ددې اور په اړوند خبر راغی. ددې اور په اړه يو بل عالم (علامه قطب الدين التستلانيرَحِمَهُ ٱللَّٰهُ) چي خپله د اور لګېدو پرمهال په مکه مکرمه کي موجود و، په خپله رساله کي داسي ليکي:

((... کله چي (اور) تر يوه داسي کاڼي ورسيدی چي د مدينې د حرم په حد کي داخل و مړ او يخ سو)).

د هغې زمانې يو بل عالم قاضي القضاة (صدرالدين بزميرَحِمَهُ ٱللَّٰهُ) دی چي د اور پر مهال په (بصره) کي و هغه نوم وتي مورخ او مفسر (ابن کثير) ته وويل چي ما په (بصرې) کي د خلکو څخه واورېدل چي موږ ددې اور په رڼا کي د اوښانو غاړي روښانه وليدې ياني هغه خبره چي په حديث کي هم داسي راغلې وه چي د دې اور له امله به په (بصره) کي د اوښانو غاړي روښانه سي، وروسته د صحيح بخاري او مسلم په دې حديث شريف کي د يوه دعوت لپاره د دوو لويو ډلو د مهم جنګ يادونه سوې ده، شارح حديث (حافظ ابن حجر) او نور علما په اکثريت ډول پر دې خبره يوه خوله دي چي دا د (صفين) د نښتي يادونه ده چي د حضرت عليرَضِيَ ٱللَّٰهُ عَنْهُ او حضرت

امیر معاویه رضي الله عنه ترمنځ د صفین په سیمه کي سوې وه چي د فرات سیند ته نږدې پرته سیمه ده.

دا د (۳۷ هجري یا ٦٥۷ میلادي) کلونو پېښه ده، حضرت علي رضي الله عنه د خپل پوځ سره د کوفې څخه دلته راغلی و، خو شامیان له مخکي نه په دې سیمه کي تم سوی وو او د هغه ټولې (فر[1]ات) ته د تلونکي سړک پر سر په کمین کي ناست وه، حضرت علي رضي الله عنه که هغه ته هر څه په ټنګار وویل چي موږ د جګړې لپاره نه یو راغلي او د امیر معاویه رضي الله عنه سلاکار عمرو بن العاص رضي الله عنه حضرت معاویه رضي الله عنه ته د تصفیې مشوره ورکړه خو هغه و نه منل هغه ټنګار کاوه چي د خلیفه عثمان غني رضي الله عنه قاتلین دي هغه ته و سپارل سي، د صفرې په میاشت کي دا جنګ پیل سو، ډیر نوم وتي شخصیتونو او صحابه کرامو په دې جګړه کي برخه لرله.

همدا ډول په صحیح مسلم کي د حضرت عمر بن خطاب څخه روایت دی چي حضور صلی الله علیه وسلم و فرمایل: ((**نوکره به خپل خاوند و زیږوي او دا چي**

[1]فرات هغه سیند دی چي د (جلي د سیند) سره چي د بین النهرین (اوسنی عراق) لرغونی مدنیت جوړ کړی دی. و ګورئ، تمدن شرق(ژباړن)

تاسو به ګورئ چي لڅي پښي ،لڅ لغړ او محتاج شپانه (څاروي څروونکي) به لوړي لوړي ودانۍ جوړي کړي[1])).

د دې حدیث د لومړۍ برخي په اړه د یوشمیر عالمانو دویناوو له مخي په وروسته کي دلته را منځ ته سویو اسلامي افتونو ته اشاره سوې ده چي پکښي په زیاته اندازه مینځیاني د جنګي زندانیانو په ډول را وړل سوې، ښکاره ده، دې مینځیانو هغه څوک و زېږ ول چي د دوی د څښتنانو اولاده وه، خو یو شمېر عالمان بیا په دې اند دي چي دې حدیث کي د اولاد دنافرمانۍ کنایي پرته ده، یاني لور به د مور سره داسي چلند کوي لکه مور چي د هغه مینځه وي، په هر صورت حدیث مطلب چي په دې دواړو نظریاتو کي هر یو وي، په اوس وخت کي تر سره سوي او لیدل سوي دي. د حدیث شریف دوهمه برخه چي لڅ او اړ شپانه (څاروي څروونکي) به لوړي لوړي ودانۍ جوړي کړي؛ که تاسي نن عربي هیوادونو ته نظر وکړئ، نو دا نښي په څرګند ډول لیدلی سئ.

په مشکوة شریف کي د حضرت اسامه ابن زید ﵁ څخه روایت دی: ژباړه:

((**رسول الله ﷺ د مدیني پر یو لوړ کور و ختی او صحابه وو ته یې**

---

[1] صحیح مسلم

خطاب و کړ: ((آیا تاسو هغه څه وینئ چي زه يې وینم ؟)) اصحابو عرض وکړ ((یا رسول اللهﷺ موږ يې نه وینو)) هغه ﷺ و فرمایل زه هغه فتنې وینم چي ستاسو پر کور داسي اوري لکه باران چي اوري[1]))

په دې حدیث شریف کي رسول اللهﷺ د ((ستاسو پر کورونو باندي)) لفظ سره یو ځای د ((فتنو د باران)) یادونه کړې ده، د اوسني وخت عالمان په کورونو کي د (تلویزیون، وي سي ډی او ډش) له لیاري د شیطانت واکمني د هغه فتنو سره تړي چي ورته اشاره سوې ده.

د قیامت د نښو په بهیرکي یو بل حدیث متفق علیه یاني صحیح بخاري او صحیح مسلم دواړو روایت کړی دی په داسي حال کي چي په دې لړۍ کي د انجیل کتاب په دانیال کي هم یوه وړاندوینه سوې ده. ژباړه:حضرت ابو هریره ؓ څخه روایت دی چي رسول الله ﷺ و فرمایل: ((زما دي په هغه ذات قسم وي چي زما روح يې په واک کي دی چي زماني به یو د بل سره نژدې سي او علم به ټول کړل سي او فتنې به را ښکاره سي او پر زړونو

[1] مشکوة شریف

به بخل و غوړېږي او (هرج) به ډېر وي، اصحابو وپوښتل چي یا رسول الله ﷺ هرج څه دی؟ و یې فرمایل: ((وژني او لوټ ماري[1]))

که تېرو ۱٤ پېړیو کي ښکاره جګړو ته و کتل سي، نو دا معلومېږي چي دا جګړې سیمه ایزې وې، خو په وروستیو پېړیو کي موږ د هغه جنګونو پیل و لید چي د ټول انسانیت سیاسي، روحي او ټولنیز نظام یې دړي وړي کړ، په لومړۍ نړیواله جګړه (۱۹۱۴-۱۹۱۸ز) کي لس میلیونه تنه مړه او شل میلونه ژوبل سوه، په داسي حال کي چي په دوهمه نړیواله جګړه (۱۹۴۵-۱۹۳۹ز)کي شاوخوا شل میلونه اروپایان ووژل سوه او دا شمېر له پنځوسومیلیونو واوښت او هم دې جګړې په تاریخ کي د انسان بدترینه وحشي څېره ثبت کړه، ساینس اټومي او کیمیاوي وسلې جوړي کړې او ددې جګړو د وحشت او بربریت نوی مفهوم یې وړاندي کړ، تر دې وروسته د چین، کوریا، ګوائټې مالا، اندونیزیا، کیوبا، کانګو، لاوس، ویت نام، کمبوډیا، لبنان، ګریناډا، لیبیا، ایل سلواډور، نکاراګوا، پاناما، کشمیر، چیچنیا، فلسطین، یوګوسلاویه، افغانستان او عراق حالات ستاسو په وړاندي دي او ښه پرې پوهېږئ.

د تیري پېړۍ بلا د میلونونو بې ګناه انسانانو د ښارګونو ویني و څښلې.

---

[1] بخاري، مسلم او مشکوة دریم ټوک

په یوه حدیث کې حضورﷺ فرمایلي چې لوی ښارونه به داسې نیست او نابود سي لکه وړاندي چې یې هیڅ وجود نه درلود، په تیره یوه پېړۍ کې د اټومي وسلو کارولو سره د جاپان د دوه لویو ښارونو (هیروشیما) او (ناګاساکي) تباهي موږ ته ددې وړاندوینې رښتنوالی را ښیي.

د بائبل وعده نامه پخوانی کتاب د دانیال[1] د دولسم باب (۳ او ۴ ایات) د ژباړې سره سم:

((عقلمند مخور به د اسمان د ټولي روښنایي سره سره و ځلیږي او چاچي ډیری کسانو ته د حق لار ښوودلې وي هغه به د اسمان د ستورو غوندي ځلیږي، هغې (فرښتې) زما ځخه و پوښتل چې ای دانیال ! اوس تاسو خپلي خبري و درویځ او کتاب تر قیامته پوري خوندي کړه، ډیر خلك به دلته هلته منډې وهي او د علم کثرت به وي[2]))

دلته باید دا هم روښانه کړم چې د بائبل د (ګُډنیوز" ښه خبر"په ۱۲ باب) کي د علم د کثرت پرته دا عبارت په دې ډول دی:

---

[1]دانیال: د بني اسرائیلو د یو پیغمبر نوم وو.(فرهنگ عمید، مخ ۱۲۳۸) (ژباړن)

[2]۱۲،۳،۴ دانیال

((دا مهال ډېرى خلك په دې باندې د پوهيدلو لپاره چې څه پېښيدونكي دي خپل وخت ضايع كوي[1]))

په ښكاره ډول دحضرت ابو هريرهؓ څخه روايت سوي حديث كې د (علم) د كمښت خبره سوې او د بائبل په كتاب كې د علم ډېرښت ياد سوى په دواړو كې اختلاف ليدل كيږي، مګر زما په نظر دا اختلاف ندى، موږ چې نن په كوم پېر (زمانه) كې ژوند كوو، دې ته د (علمي) درياب دوره ويل كيږي او د كمپيوټر تر ايجاد وروسته د معلو[2]ماتو هغه سيلاب راغى چې په وړاندې يې انسان ناتوانه معلوميږي، څه موده وړاندې په لندن كې يو سيمينار جوړ سو چې سرليك يې وو دمالوماتوزياتول (Information Overload) چې په هغه كې د بيلا بيلو علمي ادارو پوهانو مقالې ولوستلې، په دې سمينار كې دا خبره روښانه سوه، په نړۍ كې چې تر دې دمه په هر پېر كې څومره ساينسپوهان پيدا سوي، تر هغوى زيات شمېر اوس ژوندي دي، هغوى ساينس ته په هره دقيقه كې دوه زره پاڼې معلومات زياتوي، نن هره ورځ شاوخوا درې سوه ميليونه پاڼې پر انټر نيټ باندې خپريږي او د امريكا د روغتيا د اتحاديې د پخوانې مشر (ډاكټر

---

[1] ګېنيوز بائبل ، كتاب دانيال ، باب ١٢ مخ ٨٨٨ برتانياچاپ

[2] (دلته ما د علم كليمه نده كارولې، بلكه د معلوماتو كليمه مې و كارول)

ایکون) په وینا د طبي نړۍ د ټولو معلوماتو نږدې نیمه برخه هر لس کاله وروسته تر نېټې تیرېري کیږي(Outdated) کیږي.

په (۱۹۷۰ز)کال کې چې کله د امریکا فضایي بېړۍ (اپالو) په فضا کې ورکه سوه، نو د امریکا فضایي اداري (ناسا) د هغه د پلټلو د طریقې پر موندلو (۹۰) دقیقې وخت تېر کړ.

که چیري هغه ساینس پوهانو کاغذ او قلم وراخستی وای او هغه معلومات، حساب او کتاب یې په قلم لیکلي وای، د ناسا دیوه مجرب کس د وینا پر اساس ددې کار لپاره لس لکه کاله وخت په کار وو.

ځکه نو ددې حدیث دا ټکي چې (علم به ټول کړل سي) له قیاس څخه لیري ښکاري لیکن زه دلته غواړم دا روښانه کړم چې دا ټول د علم سیلاب نه، بلکه د معلوماتو سیلاب دی او د معلوماتو همدا سیلاب هغه علم هم د ځان سره وړي، چې د انسان لپاره په دې نړۍ کې د پاك ژوند او په اخرت کې د همیشني ارام پیغام لري.

ددې زماني د معلوماتو زیاتونکو څخه و پوښتئ، چې آیا هغوی د یوه عام انسان لپاره د لا ښه پوهولو لپاره څه کړي دي؟ آیاانسان د کایناتو د خالق په اړه له مخکي نه زیات پوهیدلی؟ آیا د نن انسان د معلوماتو په رڼا کې د جهالت څخه ځان ژغورلی؟ ایا د خپلوۍ مزي تر پخوا زیات ټینګ سوي؟

آیا دې علم دینداره او رښتني مشران سره را غونډ کړي؟ په لوړه او غریبۍ کي کمښت راغلی؟ آیا موږ د یوه قدرتي آفت څخه په خپله ځان ژغورلای سو؟ آیا موږ د جګړو تباه کوونکي زیانونه احساس کړي او د ظلم څخه د پاکي ټولني اصول مو عملي کړي ؟ ایا د ساینس پوهانو په یوه دقیقه کي د دې دوه زره پاڼو د معلوماتو خزانې د انسانانو د غمونو علاج کړی دی؟ ځکه نو په حدیث مبارك کي چي د کوم علم د ټولیدو خبر ورکړل سوی هغه د قرآن او سنت څخه پرته کوم بل علم ندی، زه په دې خبر یم، چي په نړۍ کي نن سبا د ونو شمیر څومره دی، په سمندر کي څومره مخلوقات ژوند کوي، په ځنګلونو کي څومره زمریان او پړانګان اوسیږي او پر آسمان دځلیدونکو ستورو شمېر څومره دی، خو په دې نه یم خبر چي زما خالق څوك دی، یو دی، او که تر دې زیات!؟ زه هغه ولي دې نړۍ ته را لیږلی یم؛ نو زما لپاره دا ټول معلومات د ځاني عذاب په مانا دي، هغه حدیث چي مخکي مو بیان کړ په هغه کي حضورﷺ د علم تر ټولیدو وروسته د (هرج) خبر ورکړی وو او د اصحابو د پوښتني په ځواب کي یې فرمایلي چي د (هرج) څخه مراد قتل او تباهي ده.

په دې برخه کي یو بل حدیث ته ځیر سئ:

((له حضرت ابو هریره ﷺ څخه روایت دی، چي حضورﷺ وفرمایل: قسم دي په هغه ذات وي چي په واك کي یې زما روح دی،

دنیا به تر هغو نه پنا کیږي، څو پر خلکو داسي ورځ را نسي چي قاتل به نه پوهیږي چي مقتول یې ولي وژلی؟ او مقتول ته به دا نه وي معلومه چي هغه ولي ووژل سو؟ اصحابو وپوښتل داسي ولي کیږي، ویې فرمایل: ((**هرج، قاتل او مقتول به دواړه جهنم ته ځي**[1])).

نن سبا موږ په خپل چاپیریال، خپلو ښارونو کي په خپلو سترګو وینو، چي دا وړاندوینه په څه ډول پوره سوې او د انسانیت د تاریخ یو شرمېدلی باب دی، نه قاتل ته دا معلومه ده چي ولي هغه قتل کوي؟ او نه هم مقتول په دې پوهیږي چي ولي وژل کیږي او دا هر څه د ژبني، سیاسي، قومي او مذهبي مخالفتونوپر بنسټ تر سره کیږي.

د قیامت د نږدې کېدو په نښو کي د قتل او تباهی د ډېریدو خبر په مخکنیو صحیفو کي هم شتون لري، د انجیل متي (Gospel of Matthew) په وروستنی باب کي حضرت عیسٰی علیه السلام خپلو شاګردانو ته د دنیا د اخري زماني په اړه د مختلیفو واقعاتو ذکر کوي، (د انجیل متي د ۹ نمبر ایات ژباړه :)

---

[1] مشکواة د مسلم په حواله حدیث ۵۱۵

((بيا به هغه خلك تاسو د بربادۍ لپاره خلكو ته و سپاري او تاسو به قتل کړي او ټول قومونه به ستاسو څخه زما د نوم په وجه نفرت كوي[1])).

باید روښانه کړم چي دلته حضرت عیسْی علیه السلام د اسمان څخه د خپل راتګ د مخکي حالاتو خبر ورکوي.

په صحیح احادیثو کي د وژنو او تباهۍ د عام کېدو وړاندويني په بیا بیا ذکر سوي دي.

که یوازي امریکا ته نظر وکړو، د(FBI) د راپور سره سم هلته په هرو ۲۲ دقیقو کي یو کس وژل کیږي، په هرو څلورو دقیقو کي یوه جبري زنا تر سره کیږي، باید روښانه کړم چي دا یوازي د امریکا ارقام دي ځکه دلته د زنا څخه مراد هغه واقعه ده چي په هغه کي د ښځي رضا شامله نه وي، په هرو (۲٦ ثانیو) کي یوه شوکه را منځ ته کیږي ، په تیرو (۳۰ کلونو) کي د قتل او ځان وژني په پیښو کي دولس لکه کسان دخپل ژوند څخه لاس په سر سوي، دا شمېر تر هغه ټولو کسانو زیات دی، چي د امریکا په تاریخي جګړو کي وژل سوي.

[1] انجیل متي ۹،۲۴،

په امريکا کي د جرمونو شمېرونکي اداري (Counter on Crime in America) په نوم يو غير دولتي اداره په خپل راپور کي کاږي: امريکا نن سبا د ظلم خوښوونکو جرمونو ټك ټك کوونکی يو بم دی چي شېبه په شېبه يې د چاودني امکان ډېرېږي، يادي اداري ادعا کړې چي د جرمونو اصلي شمېر د(FBI) تر ادعا د (۵ څخه تر ٦ سلني) زيات دی او په امريکا کي د ځان وژني پېښي په ورځ کي ۱۳۷ اټکل سوي دي.

دلته زه د هغه هيواد شمېر او ارقام يادوم چي وګړي يې د تهذيب او تمدن، علم او څېړني، جمهوريت خوښوونکي او د ښځو د ازادۍ تر ټولو ستر منونکي دي، که نوري نړۍ ته نظر واړوو، نو خبره به چيري ورسيږي دا اندازه تاسو خپله ولګوئ، مګر ستاسو سره د يوه ټکي په شريکولو سره زه خوشحاله کيږم چي د نړيوال کلني راپور سره سم اوس هم په نړۍ کي د قتل، لوټلو او زنا پېښي تر ټولو لږ په سعودي عرب، متحده عرب امارات، ايران، پاکستان، هندستان او اسرايلو غوندي هيوادونو کي کيږي، هلته تر يو بريده مذهب اوس هم ژوندی دی، هغه که هر مذهب هم وي، په غربي هيوادونو کي چي مذهب له غوره نيول کيږي او له ژوند څخه ايستل کيږي د هغه ځای له ارقامو او شميرو څخه دا هر څه په ښکاره ډول څرګنديږي، لنډه دا چي د رسول اللهﷺ داسي معجزې چي د هغهﷺ د رحلت څخه پيړۍ وروسته ښکاره سوي او له شک پرته په راتلونکي کي به هم يوه يوه را

ښکاره کیږي او د راتلونکو نسلونو لپاره به د هغهﷺ د صداقت او ربښتنولی نوې بیلګه وي.

په دې کې منځنۍ نښې را څرګندې سوې، خو تر اوسه پای ته ندي رسیدلي، په دې کې ورځ په ورځ زیاتوالی راځي او همداسي به وي، تر څو چې دریم ډول نښې څرګندیدا به پیل سي، د بیلګې په ډول د صحیح بخاري دا حدیث شریف:

((**کله چې چاري د نا اهله خلکو په واك کې ورکړل سي، نو د قیامت انتظار وکړئ**[1]))

د مالك ابي عامر او ابي مالك اشعريرَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا څخه روایت دی چې حضورﷺ وفرمایل: ((**زما په امت کې به یو شمیر کسان داسي وي چې وریښمیني جامې اغوستل، شراب څښل او سندري ږغول به حلال ګڼي.**[2]))

((**ځان خوښونه او حرث به په ټولنه کې عادي وګرځي.**[3]))

---

[1] صحیح بخاري

[2] بخاري شریف

[3] صحیح مسلم ، ابن ماجه

((یوازي به پیژنده کسانو ته سلام اچول کیږي. [1]))

((رشوت به د ډالۍ بڼه غوره کړي. [2]))

((خلك به د ډیر لږ څه په بدل کي خپل ایمان خرڅوي. [3]))

((طلاق به یوه عادي خبره و ګڼل سي. [4]))

((جنسي بې لارۍ به عادي سي. [5]))

((چي کله قیامت نږدې سي زنا کاري به په خلکوکي عادي وګرځي. [6]))

((نارینه به د ښځو او ښځي به د نارینوو بڼه خپله کړي. [7]))

[1] رموز احادیث ، احمد خاموشخوائي

[2] احوال یوم القیامه، علامه سفراني

[3] احمد

4 احوال یوم القیامه، علامه سفراني

[5] بخاري

[6] کتاب الفتان ، الحستیمي

[7] درمنصور ، علامه حلال الدین سیوطي

((خلك به په لواطت کي را گير سي.[1]))

د روغتيا د نړيوالي اداري سره سم هر کال تر ۳۳۳ ميليونه زيات کسان د جنسي ناروغيو ښکار کيږي، په دې ناروغيو کي ايډز دټولو په سر کي راځي، ددې اداري د لومړني تشخيص څخه وروسته په ډاگه سوه چي شاوخوا لس ميليونه کسانو ددې ناروغۍ له امله ژوند له لاسه ورکړی.

د اخلاقي ذلت په ډنډ کي ډوبېدونکې ټولنه اوس لواطت کوونکو ته د قانوني واده کولو حق ورکوي. د نړۍ په بېلابېلو برخو کي د لواطت کوونکو(همجنس بازانو) راڅرگندېدل هغه څه دي چي تردې وړاندي تاريخ هيڅ کله داسي بې کاره بېلگه نه ده وړاندي کړې.

موږ ته ددغو ټولنيزو تباهيو اړوند رسول الله ﷺ (۱٤سوه کاله) وړاندي په خپلو احاديثو کي وړاندوينه کړې وه.

په همدغو گناهونو کي اخته د لوط قوم د الله د قهر نښه وگرځيدل او فناسوه او نن هم د مردار بحر تر اوبو لاندي د هغوی نښي د نړۍ لپاره د عبرت باعث دي او بيا هغه صحيح حديث چي طبراني د ابواميه عجمي څخه روايت کړی او ابن مبارک هم د هغه راوي دی وايي حضور ﷺ و فرمايل:

---

[1] منتخب کنزالاعمال ، المقتي المهندي

ژباړه:((**د قیامت د نښو څخه یوه هم د کم عمره کسانو څخه د علم لټه ده**[1]))

ددې حدیث شریف مطلب دا دی چي د هغه کسانو څخه به دیني مسلې پوښتل کیږي چي هغوی به پر علم واک و نه لري او علم یې پوخ نه وي، هغوی به خپله هم گمراه وي او نور به هم گمراه کړي، گیر چاپیره نظر واچوئ، ددې حدیث رښتنوالی به تاسو خپله وگورئ، او دا یې هم فرمایلي چي د احمق غوندي به په مجلس کي کښیني.

او یا هغه صحیح حدیث چي احمد او طبراني یې له حضرت ابو هریره څخه روایت کوي فرمایي:

ژباړه:((**نبي کریمﷺ و فرمایل چي یوه زمانه به داسي راسي چي پر امین (امانت ساتوونکو) کسانو به تورونه پوري سي او تهمتي (تورن) کسان به امین و بلل سي، نوهغه وخت به روبیضه خبري به کوي، د حضورﷺ څخه و پوښتل سوه چي یا رسول الله روبیضه څه شی دی؟**

---

[1] طبراني

ځواب ورکړل سو، هغه احمق کسان چي د عامو خلکو په چارو کي به بحث کوي[1]))

د قيامت يوه بله نښه د تجارت د ډېروالي او د هغه د پراختيا په اړه يادونه ده، صحيح حديث چي ابن عفان د حضرت ابو هريرهرَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روايت کړی چي نبی کريم ﷺ و فرمايل: درواغ به ډير ويل کيږي، وخت به ګړندی روان او بازارونه (تجارتي مارکيټونه) به سره نږدې سي.

ژباړه:((**پرخلکو يو وخت داسي هم راتلونکی دی، چي ددې خبري پروابه نه کوي چي ايا هغه حلال مال ګټي او که حرام؟** [2]))

او په يوه بل حديث کي حضورﷺ فرمايلي: ((**په وروستۍ زمانه کي به خلک د کوتري د ججري غوندي تور رنګ (نکريزو ته ورته رنګ) لګوي، هغوی به د جنت بوی ونه ګوري**[3])).

---

[1]طبراني

[2]بخاري شريف ، نسائي

[3]ابوداود ، نسايي

یوه ډېره مهمه وړاندوینه چې پکې د حضورﷺ اشاره د موټرو خواته ده او هغه ابن حبان او حاکمرضي الله عنهما د مستدرک څخه روایت کړی دی، د هغه په اړه نبي کریمﷺ و فرمایل:

ژباړه:((**په اخره زمانه کې به زما د امت یو شمېر خلک د پالانو ته ورته ځین باندې سپرېږي او د مسجد په دروازه کې به کښته کیږي**[1]))

حضورﷺ و فرمایل: ((**قیامت تر هغو نه راځي، څو چې د زلزلو ډېرښت نه وي راغلی**[2]))

په قدرتي افتونو کې په تباه کونکي ډول چې انسان یې تر ټولو زیات اغېزمن کړی هغه زلزلې دي، دالله جل جلاله دغه قهر په هر وخت کې په هر ځای کې پر هر سر باندې نازلیدای سي او اوسني عصر نوې ټکنالوژي هم په دې کې پاته راغلې چې انسان له دې افت څخه و ژغوري، په (۱۹۹۵ز) کال کې د جاپان تر ټولو غټ صنعتي او تجارتي ښار (ټوبې) کې زلزله د قدرت په وړاندې د انساني پرمختګ د ماتې ښه څرګنده بیلګه ده، چې هلته یوازې د شلو ثانیو په ټکانونو کې د ۱۰۰ ملیارده ډالرو زیان

---

[1] مستدرک

[2] بخاري

واوښت، په تیره پیړۍ کې د زلزلو تاریخ څرګنده کړه چې د زلزلو په شدت او پیښو کې د پام وړ زیاتوالی را غلی دی، په (۲۰۰۲ زیږدیز) کال کې په ټوله نړۍ کې د زلزلو له امله ۱۷۱۱کسانو خپل ژوند له لاسه ورکړی په (۲۰۰۳ز)کې دا شمیر ٤۳۸۱۹ ته ورسیدی، چې د تېر کال په پرتله ۲۵ برابره زیاتوالی ښیي، په دې کال کې د راغلو زلزلو شمېر په تیرو شلو کلونو کې بې ساری وو.

د قرآن کریم په (۹۹م سورة) چې د (زلزلې) په نوم دی او(۸) اته ایاتونه لري، پکې د قیامت تر ورځې مخکې د راتلونکو زلزلو ذکر را غلی.

ما لږ وړاندې د وخت د ژرتیریدو په اړه تفصیل وړاندې کړ، یوې بلې وړاندوینې ته ځیر سئ!

ژباړه:((**له حضرت انس ﷺ څخه روایت دی، حضرت محمدﷺ و فرمایل چې قیامت تر هغه نه راځي، څو چې زمانې یوبل ته سره نږدې نسي، کال به د میاشتې برابر سي او میاشت به د اونۍ په څیر، اونۍ به د ورځې په څیر، ورځ د ساعت په اندازه او ساعت به د یوه بڅرکي ځای و نیسي، چې د ځلیدو وروسته سمدستي مري**[1]))

---

[1]مشکوة د ترمیذي په حواله حدیث شمیره ٥۲۱

دلته دا پوښتنه راپورته کیږي، چي که په کال کي هومره ورځي وي، څومره چي په مخکنیو زمانو کي وې، د بیلګي په توګه په عیسوي کال کي ٣٦٥,٢٥ ورځي او په اسلامي کال کي ٣٥٤,٣٦ورځي دي او مخکي هم دا شمېر دومره وو، په همدې ترتیب د میاشتو ، اونیو ، ورځو او ساعتونو هم، همدا حال دی، نو بیا کال د میاشتي سره د برابریدو څه مانا ده؟

ددې پوښتني غیر فلسفیانه او حقیقت باندي ولاړ لنډ ځواب ښایي همدومره وي چي د وخت څخه به برکت ټول کړل سي او برکت د داسي څه نوم دی که په هر شي کي واچول سي دهغه ګټي څوبرابره زیاتیږي.

که دا برکت په وخت کي واچول سي نو په لږ وخت کي به د پیرېیو کار تر سره سي که په مال کي واچول سي نو د زرګونو کار په څو سوه روپیو تر سره کیږي او که ژوند او عمر کي واچول سي نو انسان به په لنډ ژوند کي دومره کار وکړي چي لوی لوی اداري یې نسي کولای.

د بیلګي په توګه حضرت امام غزالي‌رحمه‌الله یوازي په ٥٥کاله عمر کي په سلګونو موضوعاتو باندي دومره تالفات پرې ایښي چي په اوس وخت کي ٦٠ کاله عمر لرونکی کس هغه لوستلای نسي، د هغه یوازي یاقوت الصنادید ٤٠ ټوکه لري، د حضور ﷺ هغه دعا خو به مو په یاد وي چي وایي ای: الله! تاچي ماته څه راکړي په هغه کي برکت واچوه .

د قیامت د علامو په بیان کي حضورﷺ و فرمایل.

((غریبان به په شمېر کي ډېر وي او غلې به یوازي امیرانو ته رسیږي، غریبانو ته به د هغه هیڅ ګټه نه رسیږي[1]))

زموږ تاریخي نړۍ نن د مفلسی په بدترین ګرداب کي ده، ۲۵ میلیونه انسانان د څښاک له پاکو اوبو بې برخې دي او ۸۲۶ میلیونه انسانان یاني په هرو شپږو کسانو کي یو نفر دا وخت د لوږي ښکار دی، په (۱۹۶۰) زیږدیز کال کي د نړۍ د شتمنو هیوادونو اوسیدونکو ٪۲۰ خلکو د نړۍ د ۲۰ غریبو هیوادونو د ټول نفوس ۳۰ برابره زیات عاید لرل، خو تر (۱۹۹۵ز) کال پوري دا سلنه ۸۲ ته پورته سوه.

نن د نړۍ د۲۲۵شتمنو اشخاصو شتمني د ټولي نړۍ د ٤۷سلني نفوس له شتو څخه لوړه ده.

نن د بحث لړۍ هم دلته پای ته رسیږي، په راتلونکې برخه کي به د مهدي یادونه وسي، هغه څوک دی؟ کله او چیري را ښکاره کیږي؟ او د هغه تر راتګ وړاندي به نړۍ کومو مناظرو سره مخ کیږي؟ په راتلونکي بحث کي به ورنه خبر سئ.

[1]ترمذي

((آیا پرته له قیامت څخه چي پر دوی به ناڅاپه راسي، د بل کوم شي انتظار لري؟ په داسي حال کي چي هم دا اوس يې ځيني نښاني راغلي دي، نو کله چي پر دوی (قیامت) راسي، ایا دوی ته به د پند منلو څه فرصت پاته سي[1]؟))

[1] سورة محمد

دوهمه برخه

اسلام علیکم! (اې، آر، وای ډیجیټل) څخه ډاکټر شاهد مسعود د پټ حقیقت (Hidden Truth) لومړی سرلیک یاني د وخت پای (End of Time) چې د قیامت د نښو سره تړاو لري د دوهمي برخي سره راغلی دی. د لومړۍ برخي د خپریدو وروسته یو شمېر کتونکو دا پوښتني راپورته کړي چې د قیامت د نښو اړوند چې څه په قرآن کریم کي راغلي هغه لړ دي.

((د مهدي امام د ظهور، د دجال د راوتو او د حضرت عیسٰی علیه سلام د را کښته کیدو په اړه په قرآن کریم کي کوم خبر نسته ... ولي؟)) زه دلته دا روښانول اړین ګڼم په قرآن کریم کي چي د قیامت د نښانو په اړه څه راغلي هغه پر دوه ډوله دي، لومړی ډول هغه نښاني دي چي قیامت ته ډیري نږدې را څرګندیږي په دې کي یوازي یوه داسي نښاني ده چي په اړه

يې ویل سوي دي، چي هغه د حضورﷺ په زمانه کي تر سره سوې ده یاني د (شق القمر) پېښه ځکه نو په (سورة قمر) کي اشاره ورته سوې ده.

ژباړه:((**او قیامت نږدې راغلی او سپوږمۍ وچاودله**[1])).

پرته له دې ځومره نښانې چي په قرآن کریم کي بیان سوي، هغه ټولي قیامت ته ډېري نږدې دي، د بیلګي په ډول د (یاجوج او ماجوج) راوتل او دابة الارض (د مځکي حیوان) او نور...

زلزلې، د غرونو د پنبوغوندي په هواکي پورته کیدل، د اسمان چاودل، د حشر د ورځې او د اخرت واقعات او نور ...

خو حضورﷺ خپل اومت ته تر قیامت وړاندي دهغه ټولو کیدونکو واقعاتو یادونه کړې ده چي د راتلونکو زمانو سره تړاو لري او لکه څنګه چي ما مخکي عرض وکړ، دا نښانې درې ډوله دي، لومړی ډول هغه نښانې دي چي ښکاره سوي دي مثلاً د حجاز اور (نارالحجاز) د تاتار فتنه او نور چي ورته علامات بعیده ویل کیږي، دوهم ډول هغه نښاني دي چي ښکاره سوي دي خو پای ته نه دي رسیدلي مثلاً د وخت تیز تګ، د علم پورته

---

[1] سورة قمر ١ ایات

کېدل، غربت زیاتېدل، د زلزلو ډېربښت او نور. ددې ډول علامو، پای ته رسیدو سره به د قیامت لویي نښي را ښکاره سي.

د فرات د رود په اړه په مختلفو حدیثونو کي روایتونه موجود دي. تر قیامت وړاندي له فرات سیند څخه د زرو یو غر را وځي. فرات سیند له ترکیې څخه پیل، د شام او عراق څخه بهیدونکي د(جله سیند) سره ګډیږي او (شط العرب) ورنه جوړیږي او مخ ته ځي او د خلیج سره یو ځای کیږي.

د حضرت ابو هریرهرضي الله عنه څخه روایت دی:

ژباړه:((**حضورﷺ وفرمایل چي قیامت نه راځي تر هغو چي د فرات له سیند څخه د سرو زرو غر، را ونه وځي، چي پر هغه به د خلکو په منځ کي قتل او ظلم وسي او په هرو سلو کسانو کي ۹۹ ووژل سي او له دوی څخه به هر کس دا وایي چي ښایي زه هغه کس یم چي نجات یې مونډلی یاني خزانې باندي به واک تر لاسه کړم**))

(صحیح مسلم ، ۳ ټوک، ۷۲۵۴ شماره حدیث)

د احادیثو په ځینو مستندو کتابونو کي دا بیان په لړ لړ توپیر سره راغلی.

علامه سیوطيرحمه الله ددې حدیث په تشریح کي د فرات سیند د دریدلو بیان کړی دی.

په اصل کي دلته د جوړ سوي د اوبو بند(ایوان ډېم) د سیند د اوبو مخه ډب کړې ده. ددې بند ګیر چاپیره د ډېرو کښتونو او برېښنا دزیاتوب څخه سره زر جوړ سوي دي. دا ډېم د یوغره غوندي ښکاري دا چي خلکو ته يې خوښي نصیب کړې، ځکه نو د هغه سیمي خلک د سرو زرو د غره سره تشبه ورکوي.

(ایوان ډېم[1]) د فرات سیند پر هغه برخه په کال (۱۹۷۵ز)کي جوړ سو چي په ترکیې پوري اړه لري. داډنډ د ۳۰۰ میلیونه ډالرو په لګښت جوړ سوي. یاد ډنډ ټولني ته ۸۰۰ ملیارده ډالر ګټه کړې. دلته که د ترکیانو او کُردانو تر منځ پېښ سوي خونړي جنګونه د تاریخ له پاڼو و ګورو چي د دې ډېم د را خپلولو له پاره یې کړي، نو د دې حدیث د رښتنولي لپاره بسنه کوي.

د مهدي امام تر راڅرګندېدو وړاندي د یوه لکۍ لرونکي ستوري د لیدل کیدو وړاندوینه هم سوې ده حضورﷺ و فرمایل:

((د هغه د راتګ مخکي به یو لکۍ لرونکی ستوري له ختیځ څخه راپورته سي[2]))

---

[1] ډنډ – د اوبو کاسه یا زخیره

[2] المتقي المهندي

دا بیان د امام جعفر صادقرحمه الله علیه څخه هم روایت سوی، چي فرمایلي یې دي: ((د امام تر را تګ وړاندي به د صفري په میاشت کي یو لکۍ لرونکی ستوری و لیدل سي چي نوم به یې (الکرب الزشفا) وي.))

دا ستوری په نورو مهمو وختونو کي هم لیدل سوی او اکثراً یې په نړۍ کي غټې پېښي له ځان سره راوړي دي لکه: کله د نوح علیه السلام توپان راتلو پر مهال، هغه مهال چي حضرت ابراهیمعلیه السلام د نمرود په حکم اور ته و غورځول سو، هغه وخت چي د فرعون لښکر په سیند کي غرق سوی وو او د عباسیانو د خلیفه د راتلو پر مهال .

دا ستوری معمولاً له (۷٤څخه تر ۷۹) کلونو وروسته لیدل کیږي، وروستی ځل په کال (۱۹۸٦ز) کي لیدل سوی او بیا به په (۲۰٦۱ز) کي ولیدل سي.

امر بن شعیب رضي الله عنه څخه روایت دی چي نبي کریمصلی الله علیه وسلم و فرمایل: ((**د ذالحجې په میاشت کي به قبایل په منځ کي سره و جنګیږي، حاجیان به لوټ کړل سي او د (منٰی) په میدان کي به جګړه وسي چي په هغه کي به یو شمیر خلک داسي ووهل سي چي دهغوی بهېدلې وینه به تر (مقام جمرا) پوري ورسیږي**)).

(حدیث)

په کال ۱۹۷۹ کي د نومبر پر ۲۰ مه نېټه د ماښام پر ٥ بجې تر(٥٠ زره) زیاتو مسلمانانو د خدای د کور په طواف بوخت ول چي یوه سعودي طبعه خپل کوچنی ټوپک راواخیست او پرهغوی یې ډزي پیل کړې، چي وروسته د هغه تر زرو زیات ملګرو د مسجد الحرام مهم ځایونه ونیول او د هغه واک یې په خپل لاس کي واخیست، دا محاصره دوې اونۍ روانه وه، تر هغه وروسته پر هغوی د فرانسې شخه را غوښتل سوی ګاز وکارول سو چي یاغیان یې بېهوښه کړه، خو یو یې هم بندي نه کړ او ټول یې پروخت د مرګ په خوب بیده کړه، تر دې پېښې ۷کاله وروسته زیاته خونړۍ پېښه هغه وخت رامنځ ته سوه چي کله (٤٠٢ تنو) مظاهره کوونکو حاجیان ووژل. د سعودي عرب پوځونه او د ایران حاجیان پر سپېڅلې مځکه یو بل خپل نښانه وګرځول او په دې توګه (١٤٠٠کاله) وړاندي د بیان سوي حدیث وړاندوینه پوره سوه.

د شق القمر (د سپوږمۍ د چاودلو) معجزه تر هجرت ٥ کاله وړاندي وه، حضرت انس بن مالک رضي الله عنه شخه روایت دی چي د مکې خلکو د رسول الله ﷺ شخه غوښتنه وکړه چي هغه دي کومه معجزه ورښکاره کړي، په ځواب کي رسول الله ﷺ سپوږمۍ دوه ټوټې کړه داسي چي ددې دوو ټوټو ترمنځ د حرا غر لیدل کیدی.

ابن خاطر رحمه الله په خپل کتاب کې لیکلي چې د سپوږمۍ د چاودلو دا منظر تر هندوستان پورې و لیدل سو، په لندن کې د هند دفتر په کتابتون کې زیات لرغوني ثبوتونه موجود دي چې د حوالې نمبر یې عربي ۲۹۰۷ ۱۵۲\۱۷۳ دی. د دې تر څنګ د هندوستان دسهیل لویدیځ ساحل په مالابار نومي سیمه کې یو پخوانۍ خبره پر خولو ګرځي چې دهغوی یو پاچا (چکرورتي فرمس) د سپوږمۍ د چاودلو منظر په خپلو سترګو لیدلی و چې کله هغه ته معلومه سوه چې په مکه مکرمه کې د الله پیغمبر دا معجزه ښودلې نو هغه خپل تخت خپل زوی ته و سپاره او خپله دمکې پر لور روان سو، هغه هلته رسیدو سره د رسول الله ﷺ په لاس اسلام قبول کړ او د هغه ﷺ د لارښووني سره سم خپل وهیواد ته پرلار د یمن بندرګاه (زعفر) ته نږدې یې ساه ورکړه، ترڅو پیړیو دا سیمه د هندوستاني پاچا د مزار په نوم یادېده.

په اوسنې پېړکې د عالمانو په اندد(شقه) مفهوم د مځکې کیندل دي. د هغه دلیل پر بنسټ چې د قرآن کریم د (سورة عبس په ۲۶م ایت) کې بیان کړی، الله تعالی فرمایي:

ژباړه:((**موږ اوبه و اورولې، بیا غرونو او مځکې په ښه توګه میوې را شنې کړې او انګور او ترکاري او زیتون او خرما او ګڼ باغونه**[1])).

دلته د (شقه) کلیمه ټوټې کولو لپاره نده کارول سوې، بلکه، د مځکې د کیندلو لپاره کارول سوې ده، ځکه نو د دغو عالمانو په نزد د قیامت دا نښه په کال (۱۹٦۹ز) کې هغه وخت پوره سوه چې کله انسان سپوږمۍ ته تر سفر وروسته د جولای پر (۲۰ مه) نېټه د هغه ځای څخه ۲۱کیلو ګرامه ډبري او خاوري را غونډې کړې. د هغوی په خبره چې د نورو انبیاوو پرته رسول الله ﷺ ته پر روایتي معجزو سربېره د قرآن کریم معجزه هم ورډالۍ سوې وه، لیکن د شق القمر (د سپوږۍ ټوټه کیدلو) کیسه د احادیثو په مستند کتاب کې داسې بیان سوې لکه مخکې چې مو بیان کړه او د علماؤو پر هغه باندې بشپړ اتفاق دی.

ددې خپرونې په لمړۍ برخه کې مې نیکۍ ته د رابلونکو دوو ډلو تر منځ د رسول الله ﷺ د وړاندوینې د حوالې په اړه وویل چې دلته د جنګ (صفین) ذکر سوی چې د حضرت علي او حضرت معاویه رضي الله عنهما تر منځ (د صفین) په سیمه کې و سو، خو د اوسنۍ زماني علماء وايي کومې جګړې ته چې نغوته (اشاره) سوې هغه د کال (۱۹۸۰ز) څخه تر (۱۹۸۸ز) کال پورې د

---

[1] سورة عبس ۲٦ اية

(ایران) او (عراق) تر منځ هغه له افسوسه ډکه جګړه وه چي پکښې (لس لکه) مسلمانان شهیدان سوه. تر څلور لکه زیات عراقیان او درې نیم لکه ایرانیان د ژوند او مال څخه بې برخي سوه. د نړیوالو ځواکونو د دسیسو ښکار سویو مسلمانانو په بې رحمۍ سره یو پربل تباکوونکي وسلې وکارولې او هغوی ددې حقیقت څخه بې خبره ول چي ددې لوبي په پایله کي به یو اړخ هم ګټونکی نه وي. دا پېښه په اوسني پېر کي مسلمه امت ته د پېښو سویو لویوووواقعاتو څخه یوه ده.

دا نښانې چي اوس دوام لري منځنۍ نښې بلل سوي. په لویو نښو، یاني علامات کبرا کي د مهدي امام ښکاره کېدل. د دجال راوتل، د حضرت عسيعليه السلام را کښته کېدل دي چي منځنۍ فاصله یې ډېره لږ ده.

د مهدي امام په اړه دومره زیات حدیثونه را نقل سوي چي له معنوي اړخه تواتر ته رسېږي. (متواتر) هغه حدیثونو ته ویل کېږي چي صحیح وي او د هغه معتبرو راویانو څخه را نقل سوي وي چي هغوی سره په اتفاق وي. د سند له پیله تر اخره هم داسي راوي وي، د معتبرو عالمانو تر منځ دا علم قطعي (ربښتنی علم) وي چي واجب او ورباندي عمل کول فرض ښودل سوي دي.

د مهدي امام په اړه د را نقل سوو متواتر حدیثونو به باب د تېر او اوسني وخت ټول عالمان پرته له

(ابن خلد[1]ون) څخه سره همږغي دي چي د عقيدې او باور له مخي پرې ايمان راوړل واجب دی، د حديث راويانو ته په کتو سره يوازي پر همدې موضوع تر ۳۰ زيات کتابونه ليکل سوي دي، دلته بايد دا روښانه کړو چي د مهدي امام د ښکاره کيدو عقيده په لږ بدلون سره په ټولو فرقو کي موجوده ده.

زموږ په منځ کي يوه لويه فتنه هغه لينکي او کتابونه دي چي په لوستلو سره يي خلک خپه کيږي او په زړونو کي يې وسوسې پيداکيږي، رښتياخبره دا ده چي دين بشپړ سوی او ټول جزئيات ورکړل سوي دي او که اوس څوالس نيم سوه کاله وروسته يو کس د يوې نوي خبري دعوه کوي چي تر اوسه يې څوک په اړه پوهيدلي هم ندي، نو د هغه دا دعوه د هغه د، رد لپاره کافي ده، رسول اللهﷺ د (د جال) پوره ځانګړتياوي بيان کړي دي چي په اړه به يې په راتلونکي کي و ږغيږو، همدارنګه د حضرت عيسیؑ ځانګړتياوي هم رسول اللهﷺ په تفصيلي ډول بيان کړي دي خو څنګه چي ما مخکي عرض وکړ، د مهدي نوم او صفات چي تر اوسه ورته نغوته (اشاره) سوې ده د هغه سره سم به (محمد بن عبدالله) د هغه نوم وي او د حضورﷺ د نسل څخه به وي، د لوړي ټنډې(تندي) او

[1] ابو زيد عبدالرحمن بن محمد ابن خلدون، زيږيدنه،۷۲۳ هجري، ټونس کي ، مړينه ۸٫۸ هجري په مصرکي (ژباړن)

منځنۍ جګي پزي لرونکی ځوان به وي، ښکاره ده چي دا صفات په ډېرو خلکو کي کېداسي، اړينه داسي يوه نښه ده چي د هغه د راڅرګندېدو پرمهال د خلکو تر منځ رايي مختلفي نه وي.

د مهدي امام راښکاره کېدنه د(ارماګېدون) د جګړې وروسته کيږي. په ځانګړي ډول د ۱۱ سپټمبر ۲۰۰۱ د پېښي وروسته د يهوديت او عيسائيت مبلغينو دا واقعه د انجيل او يهودي صحيفو د وړاندويني سره و تړله او اکثرو پر عراق او افغانستان د امريکا او برتانيې پوځي عملياتو ته د بائبل د وړاندويني سره سر ورکړ. ياني (ارماګېدون) يا د حق او باطن تر منځ د وروستي لويې جګړې پيل و ګڼل سو، نادره خبره ده چي د (ارماګېدون) د اثبات له پاره د اهل کتابو قولونه په لوړه کچه موجود دي، ليکن ډېر مسلمانان په دې نه پوهيږي چي ارماګېدون ياني څه؟ او دا خطرناک لفظ په اهل کتابو کي څه مفهوم لري؟

ارماګې[1]ون د عبراني ژبي کليمه ده چي د وو مقطع د يو ځای کېدو څخه جوړه سوې ده. په عبراني ژبه کي د (ار) مطلب غر دی او (ماګېدو) د

[1] هر مجدون: (= ارماجدون= ارماګېدون) عرب په خپله ژبه کي د (ګ) توري نلري ځکه دا کليمه هر مجدون ګڼې خو په پښتو او پارسو کي دا ترکيبي نوم (ارماګېدون) لوستل کيږي او ويل کيږي. دا چي ددې نامه تر شاه يوه اږده فلسفه ده لږ به يې و سپړو، د مصر د الاظهر پوهنتون د اسلامي علومو استاد (امين محمد جمال الدين) په خپل ځانګړي کتاب ارماګېدون(= دريم نړيوال جنګ) کي ليکلي دي: ارماګېدون يوه عبراني کليمه ده چي له دوو برخو (هر) او (ميګېدو) څخه جوړه ده، چي هر يې د (غره) او مګېدو يې فلسطين کي د يوه سيند نوم دی. داکليمه ساده او عام فهمه ده خو د ډېر ژور مفهوم لرونکې هغه چي د مسيحي زوڼ اندو مغرونه يې اړکړي دي، دا کليمه اوس د يوې سرې کرښي مفهوم لرونکي پېژني، چي لويديځوال يې د(خير او شر) جګړه تعبيروي.

فلسطین د یوې سیمي نوم دی البته اوس هلته کوم غر وجود نه لري. راتلونکی جنګ به په همدې میدان کي وي چي په شمال کي د (مجیدو) څخه نیولې د جنوب خواته تر (ایدون) پوري د(۲۰۰) میله په واټن غوړېدلی دی او لویدیځ پلو د منځنی (بحر ابیض) څخه نیولې د لویدیځ خواته (۱۰۰) میله تر (تیلو) پوري غځیدلی دی، پوځي کار پوهان او په ځانګړې ډول پخواني ماهرین دې سیمي ته د ستراتیژیکي نقطې له نظره ارزښت ورکوي، دا سیمه په تاریخ کي تر (۲۰ ځله) زیات یاني د جاپان له (یرو شلم) څخه هم ډېره ویجاړه لیدل سوې ده، د تاریخ په پاڼو کي خوندي سوې د نړۍ تر ټولو پخوانۍ جګړه (۱٤۸۹ز) کي چي (توتمس دریم [1]) د خپل لښکر سره په دې ښار منګولي ټینګي کړي وې. په هغه وخت کي هم دا ځای مهم بلل سوی و چي کله برتانوي جنرال (ایلبایي)

د بیلګي په توګه:

- ارماګېدون به ډېر ویروونکی او هیبتناک اټومي جنګ وي
- دا به یو ستراتیژیک او خطرناک جنګ وي
- دا به مخامخ یوه سیاسي او دیني جګړه وي
- نوې او تازه صلیبي جګړه به وي
- دا به (DRA GON WAR) وي
- دا به د تاریخ سخت او بې رحمه جنګ وي

همدغه ارما ګېدون دی(و ګورئ ارماګېدون، لیکوال استاد امین الله جمال الدین، ۹۳،۹۲ مخونه) (ژباړن)

[1] لرغونی مصری پاچا

درې زره کاله پخوا د (توتمس دریم) د کړنلارې په خپلولو سره د (ترکانو پوځ) د بې خبرۍ په کنده کې و غورځاوه، له هغه راهیسې د (ارماګېډون) د لفظ سره هر اهل کتاب اشنادی، ځکه چې دا کلیمه د هغوی د عالمانو په کتابونو او بحثونو کې په زیاته کچه موندل کیږي. د اهل کتاب څخه مو دلته موخه (یهود او نصاری) دي او موږ ته حضورﷺ اجازه راکړې چې د دوی څخه روایت وکړو، د حضرت عبدالله ابن عمر بن العاص رضي الله عنه څخه روایت دی چې حضورﷺ و فرمایل:

ژباړه: ((**زما له طرفه خلکوته دا خبره ورسوئ که څه هم یو ایت وي د بني اسرایلو څخه یې روایت کړئ په دې کې هیڅ ستونزه نسته**))

صحیح بخاری

خو دا مهمه ده چې موږ باید د هغوی خبره په ډېر احتیاط واورو او یوازې هغه خبره راواخلو چې زموږ د شریعت سره بیخي مطابقت ولري، شریعت د هغه تائیدکړی وي او د شریعت خلاف خبره رد کړئ.

په انجیل کې راغلي:

((**ټول شیطاني روحونه او د نړۍ پوځونه په (ارماګېډون) کې را یوځای کیږي**[1].))

---

[1] سفر الرؤيا انجيل ١٦ ، ١٦

د امریکا ولسمشر پر (ارماګېدون) د پوره باور لرلوپربنسټ خپلي تګلاري جوړولې او، د امریکا ولسمشر رونالډریګن د خپلي واکمنۍ پر مهال ویلي وه:

((موجوده نسل به د (ارماګېدون) جنګ حتماً ویني، دا سبا هم را ښکاره کیدی سي)).

ولسمشر ریګن خپله دا وینا په داسي حال کي پای ته ورسول چي د غربي نړۍ د ولسونو پر خدای د بشپړ اعتقاد او د سویلي اتحاد پر شیطاني سلطنت باندي د هغه د یقیني فتحي وړاندوینه یې وکړه. هغه د انجیل دا جملې تکرار کړې: خدای هغو ته توان ور کړ چي کمزوري وو ځوچي د عُقاب غوندي وزرونه و غوړوي او وړاندي تګ وکړي او ونه ښېرېږي، د (ریګن) ددې وینا وروسته سویلي اتحاد خپل اټومي تا سیسات قوي کړه او یو خورا د خطره ډک حالت ځکه را منځ ته سو ، چي که یو مازي د یرغل خبر تر سویلي اتحاده ورسیږي نو د حملې کولو امکان سته.

په امریکایي چینلونو کي غربي پروګرام وړاندي کوونکی نوموتی امریکایي عالم (جمي سواګرټ) لیکلي:

((ما غوښتل چي ووایم زموږ تر منځ سوله کیدونکې ده، خو زه پر راتلونکي (ارماګېدون) جګړې باندي باور لرم، ببله شکه (ارماګېدون) راتلونکی دی ...

د ماګډو په دره کې به خونړی حالت را منځ ته سي، هغه ارومرو راتلونکی دی. د سولې پر هره پریکړه چې هغوی غواړي لاسلیك وکړي و دې کړي، هغه به هیڅکله پوره نسي ځکه تیاره ورځ راتلونکې ده[1]))

په دې کتاب کې د (سوفیلډ) دا قول هم راغلی چې پرمخلصو عیسایانو واجب ده چې دې پیښې ته ښه راغلاست ووایي، ځکه د ارماګډون (وروستې جنګ) په پیل کې به حضرت عیسٰی عليه السلام هغوی وریځې ته پورته کړي، په دې توګه به و ژغورل سي او دوی به ددې تکلیفونو سره هیڅ کله نه مخ کیږي چې پر مخ د مځکې به روان وي، دا خو د عیسویت خبره ده خو د یهودیت په اصطلاح (ارماګډون) دا یوه عقیده ده چې تر قیامت وړاندې ښکاره کېدونکو ډیری پیښو د خبرونو پر بنسټ ولاړه ده، ددې عقیدې پر بنسټ د نړۍ له بیلابیلو برخو څخه یهودیان راځي او بیت المقدس کې ځای پر ځای کیږي. د هغوی د وینا سره سم د اسرائیلو حکومت ددې وړاندوینې برخه ده، څه موده وروسته به ټوله نړۍ د یهودیانو دښمنه سي او ډیری ځواکونه به لاسونه سره یو کړي او د یهودانو سره به جګړې وکړي، د یهودو د عقیدې له مخې(په دې جګړه کې به، خدای پاک جل جلاله په خپله د یهودیانو لخوا جنګیږي او حمله راوړونکې پوځ ته به

[1] Prophecy & politics, page 37

ماته ورکوي) (نعوذ با الله)، وروسته به د مسيح نزول کيږي چي نړی به له عدل، انصاف او امن څخه ډکه کړي او وروسته به د نړی درې ستر مذهبونه يو په بل کي منحل سي او درې سره به د بيت المقدس په شاوخوا کي يوه ګډ معبد جوړ کړي. تر هغه وروسته به دجال ياني (Anti-Christ) را ووځي، چي د هغه سره به شيطاني قوت موجود وي، دا د يهوديانو عقيده ده خو زموږ ياني مسلمانانو عقيده ددې جګړې د پايلو او جزئياتو سره په ټکر کي ده. زموږ خبره دا ده چي دا جګړه به په يو والي او نړيواله کچه را منځ ته سي چي په هغه کي به مسلمانان او اهل روم ياني اروپا او امريکا سره يو ځای وي او هغوی به د يو ګډ دښمن سره جنګيږي، داسي دښمن چي موږ يې نه پيژنو.

تر کومه ځايه چي ديهوديانو خبره ده زموږ په وړاندې دا خبره روښانه نه ده، چي په دې جګړه کي به د يهوديانو رول څه وي، خو هغوی به په دې جګړه کي خامخا ښکيليږي او د (انجيل) په حواله د هغوی به دوې برخې خلک له منځه ولاړ سي.

((تر اوو مياشتو تيريدو وروسته به مځکي له دې چي مځکه پاکه کړل سي بني اسرائيل به هغوی ښخ کړای سي))

سفر ذکريا ۸- ۱۳ سفر حزقيال ۳۹-۱۲

ددې جنګ په اړه حضور ﷺ فرمایلي:

ژباړه:((**نږدې دی چې اهل روم به د امن په خاطر سوله وکړي او بیا به تاسو د هغوی سره یو ځای د یوه داسي دښمن سره وجنګیږئ چې ستاسو تر شاه به وي، تاسي به سلامت پاته سئ، د غنیمت مال به لاسته راوړئ او بیا به تاسو پر یو لوړ ځړ ځای باندي را غونډ سی، وروسته به د (رومیانو) څخه یو څوک پورته سي او صلیب به پورته کړي، وبه وایي چې صلیب غالب سو، له دې وروسته به یو مسلمان پورته سي او هغه به ووژني، (رومیان) به تړون مات کړي او خونړۍ جګړې به وسي. هغوی به ستاسو په وړاندي تر اتیا بیرغونو لاندي را ټول سي او تر هر بیرغ لاندي به دولس زره پوځ وي**[1])).

له دې حدیث شریف څخه دا خبره څرګندیږي چې دوې جګړې کیږي لومړۍ د (ارماګېدون) نړیواله جګړه چې یادونه یې وسوه او دوهمي ته (الملاحم) یا (الملحمة الکبری) ویل سوي، دا هغه جګړه ده چې تر (ارماګېدون) وروسته به د مسلمانانو او (رومیانو) یاني عیسایانو تر منځ هغه مهال کیږي چې هغوی سوله ماته کړي.

---

[1] احمد ، ابو داود ، ابن ماجه

ډاکټر اسرار احمد:

په اخره زمانه کي به لوبي جګړې ترسره سي چي په هغو کي يوه ته (الملحمة العظمی) يا الملحمة الکبری ويل سوي، (عظمی) د (اعظم) مونث دی او (کبری) له (اکبر) څخه اخستل سوی دی. ياني هغه به د انساني تاريخ تر ټولو عظيم ترينه جګړه وي او په دې جګړه کي به عيسايان وي چي په حديث شريف کي ورته روميان ويل سوي دي. په اصل کي د حضورﷺ په زمانه کي د روم امپراتورۍ د عيسويانو نمايندګي کوله څکه نو اهل روم او عيسايان د يوه مانا لرونکي کليمې په توګه کارول کيږي، نو روميان به پر مسلمانانو را وخيژي او هغوی به ۸۰ بيرغه ولري، تر هر بيرغ لاندي به ۱۲زره کسيز پوځ وي.

پوښتنه: ياني يو لوی ايتلاف د، اتيا لکه ايتلاف ؟

ځواب: بلې هو! يو ستر ايتلاف، او هغوی به پرمسلمانانو يرغل وکړي څکه نو مسلمانانو ته به سخت زيان ورسيږي او دلته زما په اند دمسلمانانو څخه مراد عرب دي ولي چي دا جګړه به په منځني ختيځ کي پيښيږي.

پوښتنه: نو ډاکټر صاحب! یو تأثر دا وو چي په دې جنګ کي به مسلمانان د اهل روم سره یو ځای وي؟

ځواب: په دې کي دا ویل سوي چي مخکي به یو جګړه کیږي چي په هغه کي به مسلمان او رومیان یو ځای وي او یو بل ځواک(ورای قم) چي ستاسو شاته به وي د هغوی سره به جګړه کوی په دې کي به دا یو والی (Coalition[1]) بریالي سي یاني مسلمانان او عیسایان.

پوښتنه: دا جنګ به د چا سره وي؟

ځواب: دا نوم نه دی ورکول سوی (ورا یقم) یاني ستاسو شاته به یو ځواک وي.

پوښتنه: مقصد له روسیې یا چین څخه دی؟

ځواب: نه، زما تعبیر ددې څخه عراق دی ځکه چي لومړی د خلیج جګړه په (۱۹۹۱ز)کي سوې وه په هغه کي عرب هیوادونه ، امریکا او اروپا ټول یو ځای وو د صدام خلاف، او بری یې تر لاسه کړ.

پوښتنه: یهودیان هم پکښې ول؟

[1] د عراق د (۱۹۹۱ز) جګړه د کویټ سره وسوه ، په دې جګړه کي عراق بیرته شاته سو. (ژباړه)

ځواب: یهودیان پکښي نه ول، یهودیان یې په ځانکړي ډول منع کړي ول امریکاورته ویلي ول چي ستاسو ساتنه زموږ دنده ده او تاسو ارام کښینئ، هغوی ته یې هیواد پالونکي (Patriot) توغندۍ ورکړي وې که چیري کوم سکډ (یو ډول توغندۍ) ستاسو خواته را هم سي نو دا توغندۍ به یې په فضا کي له منځه یوسي او که چیري خدای مه کړه یهود را پورته سوي وای نو له دې به د یهودو او عربو د مخالفت مسله جوړه وه. بیا به عربو خپل دریځ بدل کړی وای او د امریکا سره به یو ځای سوي نه وای، ځکه یې نو ستراتیژي همدا و ټاکل چي یهودیان باید دباندي پاته سي، خو ددې جګړې په وروستیو کي (شوازوف) چي ددې جګړې قوماندان او مشر وو ښکاره ویلي وه، چي موږ دا جګړه د اسرائیلو د ژغورني لپاره وکړه. جګړه یې د اسرائیلو لپاره وکړه خو هغوی یې پکښي شامل نه کړل. زما په اند د حدیث شریف څخه مراد د خلیج دا جګړه وه چي په هغه کي یهود نه، بلکه عیسایان او مسلمانان یو ځای ول، زما په اند د یوه بل ځواک څخه روس نه بلکه عراق مراد و.

له دې وروسته راغلي چي ستاسو او رومیانو تر منځ به تړون مات سي هغه چي اوس یې اثار لیدل کیږي، د سعودي عرب په اړه د امریکا له لوري شکونه را پورته کیږي داسي ښکاري چي ورو ورو یوه قضیه جوړوي او هغه

قضیه ورو، ورو د پاکستان خلاف هم جوړیږي لیکن هغوی د څه مودې لپاره دا هرڅه پټوي ځو پر وخت ترې کار واخستلای سي.

پوښتنه: اوس چي بله احتمالي جگړه کیږي،هغه به (ارما گېدون) وي؟

ځواب: په دې اړه د قرآن کریم ترڅنگ په نورو کتابونو کي یې هم یادونه سوې ده، دا خو د بائبل ډیره لویه وړاندوینه ده د ارماگېدون (Armageddon) کلیمه د هم هغه ځایه راغلې، د بایبل اخري کتاب (د جان عیسایي کتاب، د جان ښکاره کیدنه[1]) حضرت یحیﷺ ته یې هم جان ویل یاني د عیسٰی په حواریانو (د عیسٰیﷺ زده کوونکو، اصحابو) کي یو (جان) وو د هغه د مکاشفاتو په برخه کي راغلي چي یوه ډیره لویه جگړه به وسي او که چیري تاسو په قاموس کي د Armecadon کلیمه ولټوئ نو موخه دا را وځي:

(A very big war between the of good & evil before the end of this world)

ژباړه: یوه ډیره لویه جگړه د ښه او بد تر منځ، مخکي له دې چي دا نړۍ پای ته ور سېږي.

---

[1]The Book of John the Baptist, Revelation Of John

په دې اړه په حدیث شریف کې راځي چې هغه به یوازې عیسایان وي او۸۰بیرغونه به وي، د۸۰ کلیمه دلته ویل سوې، د کوم هیوادیادونه نه ده پکښې راغلې او د هر بیرغ لاندي به ۱۲زره پوځ وي او مسلمانان به ډیر زیان ووینې. په یوه حدیث کې دا هم ویل سوي: که د یوه پلار(۱۰۰) زامن وي نو له هغوی به(۹۹) ووژل سي، خو تر هغه وروسته به هر څه سر چپه واوړي، خوزه نه پوهیږم چې څنګه به یو ځل بیا عرب دومره توان پیداکړي چې د دوی تله به درنه سي، حالات به یې څنګه بدل سي، دا ټول هیوادونه چې له عربو اخستل سوي لکه عراق، ترکیه او نور دا به بیا عرب څه ډول تر لاسه کړي؟

په دې وخت کې به دجال راښکاره سي. د خدایي دعوه به وکړي او د یهودیانو په قیادت کې به را مخته سي.

(په احمد او ابو داود کې ام سلمهرضي الله عنها څخه روایت راغلی، حضورﷺ وفرمایل: ((**چې د یو خلیفه د مرګ په وخت کې به په قوم کې مخالفت را منځ ته سي، یو سړی به په منډه د مدینې څخه مکې ته ولاړ سي، تر هغه وروسته به د مکې څخه یو څو نفره راسي او هغه به په زوره را وباسي د (رکن) او (مقام ابراهیم) په منځ کې به د هغه په لاس بیعت وکړي**))

مسلم شریف د ام سلمه رضی الله عنها څخه روایت کوي چي حضورﷺ و فرمایل: پنا اخستونکی به په بیت الله شریفه کي پنا واخلي د هغه لورته به یو لښکر واستول سي. دا وخت به هغه هلته وي چي یاد لښکر به په مځکه کي غرق سي، یاني مهدي صاحب به پرکعبه طواف کوي چي خلګ به د هغه پر لاس بیعت وکړي او وبه یې پیژني، هغه همدا مهدي دی، د (رکن) او (مقام ابراهیم) په منځ کي به خلک د هغه سره بیعت وکړي د چاسره چي نه زور سته، نه خلک او نه هم ساز او سامان، هغه به په کعبه شریفه کي پنا واخلي، د هغه په وړاندي د جګړې لپاره به د مسلمانانو یو لښکر مکې ته روان سي لیکن مدینې څخه لږ لیري په (ذای الخلیفه) نومي ځای کي به هغه لښکر په مځکه کي غرق سي او یو دوه نفره چي د هغوی له ډلي ژغورل کیږي هغوی به نورو خلګو ته ددې پیښي خبر ورکړي، یاني د مهدي صاحب د ځرګندیدو ښکاره دلیل دا دی چي دده سره د جګړې لپاره را روان پوځ به په لاره کي له منځه ولاړ سي. د دې هر څه لیدو سره به خلګ د ټولیو او ډلو په شکل د هغه پر لاس بیعت وکړي او پر هر چابه دهغه سره بیعت واجب وي. دلته باید دا روښانه کړم چي د دې خبري څرګندول ستونزمن دي چي مهدي صاحب به له کومي خوا را څرګند سي، حافظ ابن کثیر په خپل کتاب (افتن و الملاحم) کي په ټینګه ویلي چي مهدي امام صاحب به له مشرق څخه را څرګند سي. په داسي حال کي چي (امام قرطبي) په خپل کتاب (التذکرة القرطبي) کي وایي دمهدي

امام ظهور به له مغرب څخه وي، دتېر روایت له مخکې چې ومې ویل چې د خلیفه تر مرګ وروسته به اختلاف را منځ ته سي د مدینې یو شخص به په منډه مکې ته ولاړ سي او همدا به مهدي وي. د خدای پاکﷻ خاص حکمت هم په دې کې دی چې د هغه د را څرګندېدو ځای پټ و ساتل سي چې د دښمنانو څخه خوندي پاته سي.

پوښتنه:ډاکټر صاحب! حضرت مهدي امام صاحب څوک دی، هغه مجدد دی که ولي، نبوت خو ختم سوی، هغه څوک دی؟

ځواب: زموږ سره د حضرت مهدي امام په اړه دوې نظریې موجودي دي، یوه د اهل تشیع رایه ده چې د حضرت عليرضي الله عنه په نسل کې په معصومو امامانو [1] کې حضرت علي بن حسین رضي الله عنه بیا امام زین العابدین رضي الله عنه بیا امام باقر او په وروستۍ کې حسن عسکري او د هغه د زوی نوم مهدي و هغه یې له دې ویري چې بنو عباس به یې ووژني پټ یې کړ چې تر ۲۰۰ کلونو پوري پټ پاته سو او خلګو به د هغه سره لیده کاته هم کول او ګټه به یې ورڅخه پورته کول. دې ته (غبوبت صغرا) یعني هغه په جزوي توګه له سترګو پټ و، ځینو کسانو به ورسره لیدل او د هغه څخه به یې لار ښوونې

[1]ایمه معصوم(معصوم امامان) د اهل تشیع د خپلي عقیدې هغه امامانو ته وایي چې له حضرت علي(رض) څخه راپیل او وروستی به یې مهدي وي

تر لاسه کولې، تر هغه وروسته (غیبوبت کبری) یاني هغه په بشپړ ډول له سترګو پنا سو البته هغه به قیامت ته نږدېې را څرګند سي هم هغه به مهدي امام وي. هغه به دولسم امام وي چي اوس هم ژوندی دی خو له سترګو پټ دی هغه امام به را څرګند سي، اوس دهغه امام د راتګ انتظار کیږي.

د اهل سنت په نظر هغه به د مجددینو له جملې څخه وي د مجددینو لړۍ هغه ده چي په حدیث شریف کي حضورﷺ فرمایلي:(الله تعالیﷻ ددې امت د هري سلیزي (پیړۍ) پرسر یو داسي شخص راولي چي ورځ تازه کړي) یاني د سلو کلونو په اوږدو کي که پر دیني تعلیماتو کوم ګرد او غبار پریوځي، رواجونه و ګرځي، کوم بدعات را منځ ته سي، نو هغه لیري کوي او د اسلام اصلي څېره روښانه کوي. د امت د مجددینو وروستنی مجدد به بشپړ مجدد(مجدد کامل) وي، زیاتره مجددینو یوازي علمي خدمتونه تر سره کړي مثلاً چي د یو ناني فلسفې غلبه مجدد ماته کړه ، چي کله دنیا پرستي غالبه سوه نو (شیخ عبدالقادر جیلانيرحمه الله) د الله پاک لاره وښودله، په یو وخت کي د تصوف لار ډېره غلطه معرفي سوې وه، نو(مجدد الف ثانيرحمه الله) د اسلام چاري قوي کړې، په همدې ډول چي کله خلکو د قرآن کریم څخه فاصله و نیول نو (شاه ولي الله دهلويرحمه الله) لخوا ددې فاصلې د ورکولو لپاره - Back to the Quran یاني (قرآن ته ستنېدنه) حرکت پیل سو،اکثرومجددینو په علمي برخه کي کار کړی دی.

پوښتنه:دا مجدد سل کاله وروسته راځي؟

ځواب: تقریباً په سلو کلونو کي یو، خو تر دې زیات هم کیدای سي.

پوښتنه: هغوی به خپله دعوه کول؟

ځواب: ځینو یې خپل ځانونه ښودلي دي، لکه مجدد الف ثاني، شا ولي الله هم داسي ویلي: ((ما احساس کړه چي الله تعالیﷻ کله د کوم خیر اراده کوي، نو ما د هغه ذریعه جوړوي)) لیکن اکثر و بیا ځان نه دی ثرګند کړی، خو خلګو د هغوی خدمت او کارونو ته په کتو هغوی ته د مجدد خطاب کړی دی.

پوښتنه: کوم اختلاف را منځ ته نسو؟

ځواب: یا

پوښتنه:خلګو به دا مجددین منل؟

ځواب: هو، اوس د مجدد کامل خواته را ګرځو، دی به یوازي د علم اصلاح نده، بلکه د الله تعالیﷻ دین به داسي قایم کړي، لکه څنګه چي محمدﷺ د خپل پاک ژوند په دوران کي قایم کړی و، دا به حضرت مهدي امام وي.

پوښتنه: لکه څنګه چي رسول اللهﷺ د مهدي امام نښانې او صفات روښانه کړي دي ممکنه وه چي د حضورﷺ یو حدیث د هغه د را ښکاره کیدو ځای هم په ګوته کړی وای؟

ځواب: د هغه خروج به په عربو کي وسي او هغه به په عربو کي یو اسلامي حکومت قایم کړي یو حدیث ډیر مهم او په زړه پوري دی حضرت ام سلمهؓ چي د رسول الله ﷺ بي بي ده فرمایي حضورﷺ وفرمایل: د خلیفه پر مرګ به خپلمنځي کورنۍ جګړې پیل سي دا وخت به یو شخص د مدینې څخه مکې ته منډه کړي او هلته به پټ سي غالباً دا به ددې لپاره وي چي خلک هغه طرف ته وګوري. په دې وخت کي دغه شخص ته په کار دي چي را وړاندي سي او یو مهم رول و لوبولي یاني داسي یو کس چي د هغه څخه دا تمه وي چي باید ډګر ته را ووځي او د خلکو لارښوونه وکړي او هغه به د دوی څخه ځان وژغوري او مکه کي به ځان پټ کړي. خلګ به هغه را پیدا کړي او پر لاس به یې بیعت وکړي، خو هغه به نه غواړي چي پر لاس یې بیعت وسي او بیا به د هغه لپاره د الله تعالیﷻ له طرف څخه نښاني هم ښکاره سي او بیا به هغه په عربو کي یو قوي حکومت حاکم کړي. د یوه ختیځي هیواد پوځونه به د هغه د حکومت د ټینګولو لپاره روان سي. د عربي هیوادونو په ختیځ کي درې هیوادونه راځي، ایران، افغانستان او پاکستان نو زما په اند انشا الله ډیر لیري نده چي پاکستان او

افغانستان به سره ګډ او یو هیواد سي او له دې ځایه به هغه اسلامي حکومت پیل سي او له دې ځایه به پوځونه روانیږي چي د مهدي امام مرسته وکړي.

آغا سید علی موسوي:

زموږ او د ډیرو اهل سنتوورونو هم دا رایه ده چي رسول اللهﷺ فرمایلي زما وروسته به ۱۲خلیفه ګان وي او دا ټول به د قریشو څخه وي. ځینو روایتونو خو ویلي: پیغمبرﷺ و فرمایل چي لومړی خلیفه علي او اخري مهدي دی، د شیعه وو عقیده ده، چي هغه پیدا سوی دی او ښایي په ۲۰۵۵ میلادي کال کي را ښکاره سي. د هغه پلار امام حسین عسکري دی، چي زموږ ۱۱ م امام دی او امام تر ننه ژوندی دی، خو د اهل سنت بیا دا عقیده ده چي هغه پیداکیږي او څه نښي یې هم ښکاره سوي، تر نښو وروسته مهدي امام را ښکاره کیږي، د دجال ښرګندیدل، د سفیاني راوتل او داسي نوري ډیري نښاني دي چي زیاتره یې ښکاره سوي دي.

امام به په مکه معظمه کي د مقام ابراهیم سره را ښرګند سي، هغه به د خپل ظهور اعلان وکړي دا به د الله تعالیﷻ له طرفه وي موږ به یې خپله نه جوړو، د اهل تشیع نظریه هم دې ته ورته ده چي امامت او خلافت د اللهﷻ له لوري دي، تر ټولو مهمه خبره هغه معجزه ده چي د هغه په لیدو

سره به هيڅ چاره نه وي چي د امام په وړاندي دي سر کښته نسي. د مهدي امام تر ټولو يوه لويه نښه داده چي کله هغه را ښکاره سي نو حضرت عيسٰیﷺ به هم را ښکاره سي، عيسٰی عليه السلام به هم له اسمانه را کښته سي او د مهدي امام تر شا به لمونځ وکړي خو د اسلام نوم به پر خپل ځای پاته وي.

ہے مملکت ھند میں اک طرفه تماشا
اسلام ہے پابند مسلمان ہے ازاد
ملا کو جو ہے ھند میں سجدے کي اجازت
ناداں یه سمجتا ہے که اسلام ہے ازاد
ژباړه: د هندوستان په هيواد کي يو اړخيزه ننداره ده. پر اسلام محدوديتونه وضع دی خو مسلمان ازاد دی، ملا ته چي په هندوستان کي د سجدې اجازه سته، ناپوه داسي ګڼي چي اسلام ازاد دی.

اسلام يوازي د څورکعته لمنځونو، د مسجدونو جوړولو او د روژې د مياشتي د روژې نيولو نوم ندی، بلکه اسلام د (عدل يو نظام دی)، اوس وخت کي د قرآن کريم درس ويل کيږي، خو عمل وربانديي کم دی ، که چيري تاسو د کتابونو مطالعه وکړئ نو په باور سره به احساس کړی چي هغه نښانې شاوخوا ۸۰۱۷۰ سلنه پوره سوي دي.

د امام د ظهور یوه نښه داده چي نږدې به لیري او لیري به نږدې سي، اوس و ګورئ، موږ دلته ناست یو زموږ ږغ د نړی تر کومو کومو ځایو رسیږي او څوک څوک یې اوري، او نږدې لیري دي، نن پلار له زوی څخه دومره لیري دی چي زوی پیژني هم نه او زوی د پلار په اړه معلومات نلري، دا هم یوه علامه ده.

یوه بله نښاني هم سته چي اوسپنه به، پر اوسپنه و چلیږي دا اورګاډی (ریل ګاډی) چي ټایر یې هم د اوسپني دی او سړک یې هم.

له حضرت ابو اسحاقؓ څخه روایت دی چي حضرت عليؓ خپل زوی حسنؓ ته کتل او ویې فرمایل: زما دا زوی سردار دی، څنګه چي رسول اللهﷺ فرمایلي وو: نږدې ده چي دده له پښت څخه به یو شخص پیدا سي چي ستاسو د نبي نوم به یې وي په اخلاقو او خویونو کي به د نبي په څیر وي خو په څېره او صورت کي به (ورته) نه وي، وروسته له دې حضرت عليؓ د هغه شخص د عدل او انصاف واقعه بیان کړه.

د امام مهدي ظهور به په یوه داسي وخت کي وسي چي د مسلمانانو یو خلیفه به وفات سي او د هغه پر ځای د خلیفه د ټاکلو پر سر به شخړي راپور ته سي او په خلګو کي به اختلاف پیدا سي ددې جزئیات ام المومنین ام سلمهؓ داسي بیانوي:

حضورﷺ و فرمایل: **((د خلیفه تر مرګ وروسته به په خلګو کي اختلاف را منځ ته سي په دې وخت کي به یو کس له مدینې ووځي او مکې مکرمې ته به وتښتي، اهل مکه به هغه د خلافت لپاره غوره کړي تر دې وخته به هغه دې معاملې ته چمتو نه وي، بیا به خلګ د (حجر اسود) او (مقام ابراهیم) په منځ کي د هغه پر لاس بیعت وکړي، بیا به دښمن یو لښکر د هغه د مقابلې لپاره له شام څخه ور ولیږي هغه لښکر به د (بیضا) په مقام کي په مځکه ننوځي. خلک چي دا و ګوري نو د (شام ابدال) او (دعراقیانو) ټولۍ به د هغه پر لاس بیعت وکړي. بیا به د قریشو یو شخص چي د (بنو کلب) له ریښې څخه به وي راپورته سي او د هغه خواته به یو لښکر ولیږي، مهدي امام او د هغه پوځ به وربانډي بریالي سي او د غنیمت مال پر خلګو ووېشي او په دې سره به د نبيﷺ سنت پرځای کړي، بیا به اسلام خپل لمن پر مځکه و غوړوي یاني د مځکي پر ټوله کره به اسلام خپور سي، هغه (مهدي امام) به تر ۷کالو پوري ژوندی وي او بیا به وفات سي او مسلمانان به د هغه د جنازې لمونځ ادا کړي.))**

(ابوداود) فرمایي: چي ځینو راویانو د (ابوهشام) په حواله ویلي چي امام به (۹ کاله) ژوندی وي، ځینو ولي چي هغه به(۷ کاله) ژوندی وي په دې حدیث کي د کفارو د لښکر په مځکه کي د غرقیدو یادونه سوې ده. که لږ

نوره هم دا خبره روښانه سي په نورو حدیثونو کي حضورﷺ تر قیامت مخکي درې ځله په مځکه کي د ډوبیدو یادونه کړې ده، یو په ختیځ کي، بل په لویدیځ کي او یو هم په عربو کي، په دې حدیث کي د عربو پېښي ته اشاره سوې ده.

په هر حال دې ټولو تفصیلاتو ته په کتو سره په لنډ ډول ویلای سو، چي د مهدي امام تر ظهور مخکي به مسلمانان ډېر د افسوس او بېوزلۍ حالت ولري او د ټولي نړۍ مسلمانان به د یو لاربښود په لټه کي وي، په مدینه منوره کي د یو خلیفه تر مرګ وروسته به مهدي امام له دې ښري مکې ته روان سي چي خلګ یې خلیفه ونه ټاکي، په مکه مکرمه کي به یې خلک په (حدیث کي د بیان سوو نښانو له مخي) و پیژني د (حجر اسود) او (مقام ابراهیم) په منځ کي به خلک د هغه پر لاس بیعت وکړي. هغه به د اسلامي پاچاهۍ د قوي کولو لپاره ټول قوتونه را ټول کړي. د ځینو روایتونو څخه ځرګندېږي چي شام او مصر به د عیسایانو لاس ته ولوېږي او په مدینه منوره کي د مسلمانانو د حکومت دقیام او د هغوی د یوالي په خبره به عیسایان او غیر مسلمانان خواشیني سي او هغوی به خپل قوتونه په لویدیځ کي سره یو ځای کړي. دوی به شام د خپلي پوځي اډې په توګه و کاروي او د یو لوی لښکر سره به پر مکې معظمې د حملې لپاره د مکې او مدینې په منځ کي یو ځای را غونډ سي، دځینو روایتونو له مخي دا ځای

به یو (غر) وي، د نورو هیوادونو څخه به مسلمان پوځونه د مهدي امام سره د لیدلو په موخه روان سي. له دې ډلي به یو پوځ له (سمرقند[1]) هم روان سي، غیر مسلمان پوځونه به هڅه وکړي چي د مسلمانانو پوځونه مهدي امام ته ونه رسیږي او په لاره کي یې له منځه یوسي، خو د الله ﷻ په فضل به په لاره کي یوه زلزله راسي او د کفارو لښکر به په مځکه ننوځي.

دې پیښو ته چي هر ډول ترتیب ورکول سي، یقیني نه بکله ضمني دي، یقیني خبره یوازي دا ده چي د مهدي امام د پېژندلو په لومړیو کي به د هغه خلاف له مدینې، مکې ته روان یو لښکر د زلزلې له امله په مځکه کي ډوب سي.

تر قیامت وړاندي ښکاره کیدونکي نښانې او وړاندویني په ټولو اسماني کتابونو کي راغلي دي د یهودیانو په موجوده کتابو نو کي، د عیسایانو په مروجه انجیلونو(د بایبل نسخې) کي، په سپېڅلي قرآن کریم او د حضور ﷺ په حدیثونو او د ختیځ د مذهبونو مثلاً د (بودایزم) په ځینو قولونو کي هم د قیامت د نښانو ذکر موجود دی، دا مهال چي نړی په

[1]سمرقند: سمندقند د ازبکستان اړوند دی او تر ۱۹۳۰ پوري د ازبکستان پلازمېنه وه. سمرقند د لرغوني زمانې له مهمو ښارونو څخه وو، چي لیکلی تاریخ یې ۳ تر ۴ زره کاله مخکي تر میلاد ته رسیږي. او دا ښار یو وخت مقدوني سکندر، عربانو او چنگیزیانو لخوا وران کړل سو . و گوري (شهرهای جهان ۴٦٧) (ژباړن).

ځومره بېړه انقلابي بدلونونه راولي ددې تر شا د ټولي نړۍ خلګ د خپلي خپلي عقیدې له مخي د یوه داسي شخصیت د ظهور په تمه دي چي د دې نړۍ اوسیدونکي پر یوې کلیمې را غونډ کړي او دلته د امن، ارام او انصاف یو حکومت را منځ ته کړي.

نن خپلي خبري دلته پای ته رسوو، په راتلونکې برخه کي به موږ په دې خبري وکړو چي مهدي امام به په نړۍ کي له کومو پیښو سره مخ کیږي، د (حضرت عیسٰیعلیه‌السلام) د راستنیدو او د دجال د راوتلو په اړه هم خبري لرو.

دریمه برخه

نن په نړۍ کې د مسلمانانو شمېر شاوخوا یو نیم زر میلونه ته رسېږي، ٥٦ اسلامي هیوادونه د طبعي زیرمو له اړخه ځانګړي دي. دلته نه د فردي توان کمی سته او نه هم د وسایلو، نو بیا ولي مسلمانان په نړۍ کې خوار او ذلیل کیږي، دا داسي یوه پوښتنه ده چي نن سبا زموږ او ستاسو په ذهنونو کې ډېره را ګرځي.

حضورﷺ له نن څخه ١٤ سوه کاله وړاندي ددې پوښتني ځواب په یوه داسي حدیث شریف کې ورکړی دی، که هغهﷺ د راتلونکي زمانې په اړه نور هیڅ وړاندوینه هم نه وای کړې، نو یوازي دا حدیث د رسول اللهﷺ د حق او رښتنولي د شاهدي لپاره کافي و.

له حضرت ثوبان رضي الله عنه څخه روایت دی:

رسول اللهﷺ و فرمایل: ((**ژر دی چي پر تاسو به د نړۍ قومونه را وخیژي ...او داسي به یو بل ته بلنه ورکوي لکه کاسې (ډوډۍ) ته چي یې رابولي یوه صحابي و پوښتل یا رسول الله ایا موږ به په دې زمانه کې ډېر لږ یو؟ هغهﷺ و فرمایل یا، بلکه موږ او تاسو به په هغه زمانه کې ډېر زیات یو خو تاسو به د سیلاب راخستي خس او خاشاک**

په ځېر ياست او الله تعالیﷻ به ستاسو د دښمن له سينو څخه ستاسو رعب او دبدبه وباسي او الله تعالیﷻ به ستاسو په زړونو کي(وهن) واچوي، يو صحابي و پوښتل يا رسول اللهﷺ دا وهن څه شی دي؟ ، هغهﷺ وفرمايل د دنيا سره مينه او له مرگ څخه نه ډار[1]))

ددې حديث په رڼا کي د ننی نړۍ جاج واخلئ، چيري چي يوسل او دېرش ملیارده مسلمانان د نړۍ د غوره هيوادونو، افرادو او وسايلو سره سره ځنگه د کفارو لپاره يوه خوندوره غذا گرځيدلې او ځنگه ددې غوړي گولې د خوراک لپاره کفار يو بل ته بلنه ورکوي، تر افغانستان او عراق وروسته په سترخوان باندي اينبودل سوي، د نورو مسلمانو هيوادونو غذا ته د دوی سترگي اوښتي دي او د حديث عين مطابق نن مسلمانان د سيلاب د اوبو پر سر د بې شمېره خاشو او وانښو په څېر بهيږي او د ډېر شمېر لرلو سره سره په دوی کي هيڅ توان نسته او د سيلاب اوبه چيري چي غواړي هلته يې غورځوي. د کوم (مسلمه امت) له هيبت او دبدبې څخه چي به غرونه لکه غوړي نرميدل، نن د کفري نړۍ پلان جوړوونکي چي کله د دې امت

[1] سنن ابوداؤد، دريم جلد

یادونه کوي د هغوی رویه داسي وي لکه هغوی چي د مچانو او غوماشو(میاشو) په اړه ږغیږي.

په تېره برخه کي د مهدي امام د وروستي مجدد کیدو په اړه خبره وسوه چي د الله تعالیﷻ له طرفه دا ترتیب راغلی پاته سوی چي کله په مسلمانانو کي پروپاگند او مخالفت له حده زیات سي او په دین کي ناوړه عقیدې او عملونه ښکاره سي، نو د مسلمانانو د لارښوونې لپاره الله تعالیﷻ خپل یو بنده په هره سلیزه (پیړۍ) کي د مجدد په څېر را لیږي او د مهدي امام ظهور به هم په داسي یوه حالت کي کیږي چي کله مسلمانان د غیر مسلمانانو د ظلم او تیري څخه په عذاب سي او د نجات موندلو په هڅه کي ناکراره وي، دا هم یادونه سوې وه چي د (ارماگډون) تر جگړې وروسته چي په هغه کي به مسلمانان او اهل روم یاني امریکایي اروپایي عیسایان سره یو ځای کیږي او د یو نا ښکاره دښمن په وړاندي به جنگیږي له دې وروسته د دوی دواړو تر منځ تړون ماتیږي، بیا به اهل روم په ۹ میاشتو کي تر ۸۰ بیرغونو لاندي زموږ په وړاندي یو لښکر را غونډ کړي، دې پوځ کي به تر هر بیرغ لاندي ۱۲ زره سرتیري راغونډ وي او همدا د مهدي امام د ښکاره کیدو وخت دی.

په دې وخت کي به یو خلیفه وفات سي او مهدي امام به له مدینې څخه مکې ته ولاړ سي، او چي پر مکه د طواف په ترڅ کي و پژندل سي، نو پر

لاس به يې بيعت وسي او د هغه خواته راتلونکی يو لښکر به د زلزلې له امله تباه سي، څنګه چي دا لښکر په مځکه کي ډوب سي نو د مهدي امام اوازه به خپره سي او نوم به يې لوړ سي، له ختيځ او لويديځ څخه به د بيعت کوونکو ډلي راسي اوپه لاس ورکولو سره به وعده وکړي ((برى يا شهادت))، وروسته به مهدي امام د خپلو ملګرو سره يو ځای دا خونړي جنګونه را پيل کړي چي په اړه يې صحيح حديث موږ ته داسي خبر راکوي.

ژباړه: ((له حضرت نافع بن عتبه‌ؓ څخه روايت دی چي رسول الله ﷺ و فرمايل: تاسو به پر عربي جزيره باندي ور وخيژئ، الله‌ﷻ تاسو ته برى در کوي))

(صحيح مسلم)

د لومړي لښکر تر غرقيدو وروسته به دمهدي امام سره د جنګ لپاره دوهم لښکر دهمدې عربي جزيرې د مسلمانانو ښکار و ګرځي، د يوه روايت له مخي (سفياني) نومی يو شخص به ددې لښکر مشرتوب کوي او هغه به ددي لپاره د پيروانو (بنو کلب) څخه مرسته و غواړي ددې شخص په اړه يو حديث داسي تفصيل ورکوي:

ژباړه:((له حضرت ابو هريره ﷜ څخه روايت دی چي رسول الله ﷺ و فرمايل يو شخص به له دمشق[1] څخه را پيدا سي چي (سفياني) به ورته ويل کيږي، د هغه پلويان به ډېری له (بنو کلب) سره تړلي وي))

(حديث)

دلته بايد دا روښانه کړم چي (بنو کلب) د شام او عراق په منځ کي خپور يو وسيع او غوړيدلی تاريخي عربي ټبر دی، د رسول الله ﷺ صحابي (حضرت زيد بن حارث ﷜) هم له همدې ټبر سره تړاو لاره.

د (سفياني) دا لښکر به د مهدي امام له لاسه ماته وخوري، دې کس ته ځکه (سفياني) ويل کيږي چي دی به د (ابو سفيان) له کورنۍ څخه وي، د مهدي امام دوهم مقابل به په صحيح مسلم کي د (نافع ابن عتبه ﷜) د روايت سوي حديث سره سم فارس ياني ايران وي او تر هغه وروسته به مهدي امام پر روم بريد وکړي د اهل روم ددې جګړې په اړه مو ويلي و چي دا به ډېره خونړۍ جګړه وي په دې کي به په مقابل اړخ کي (٨٠) بيرغونه وي او تر هر بيرغ لاندي به (١٢٠٠٠) پوځ راغونډ وي، ددې جګړې تفصيل په صحيح مسلم کي داسي بيان سوی:

[1] دمشق د اوسنۍ سوريې، پخواني شام پلازمېنه ده. چي په ٦٣٠ ز د مسلمانانو د لښکرکښۍ په نتيجه کي فتح سوه ، په ١١٥٧ز- ٥٥٧ هجري ، د جوستينيان د امپراتورۍ په وخت کي نيم ښار د يوې وجاړوونکي زلزلې له امله وران سو(ژباړن)

ژباړه:((حضرت ابو هریره ﷺ څخه روایت دی، چي رسول الله ﷺ وفرمایل: تر هغو به قیامت نه راځي چي د رومیانو لښکر (اعماق) یا (دابق) ته ونه رسیږي د هغوی د مقابلې لپاره به له مدینې نه یو لښکر را ووځي چي د هغې زمانې له غوره خلګو نه به جوړ وي، چي کله هغوی صفونه جوړوي نو رومیان به هغوی ته ووایي چي تاسو زموږ او ددې خلګو تر منځ چي زموږ څخه یې بندیان جوړ کړي دي مه خنډ کیږئ، موږ پریږدئ چي له هغوی سره و جنګیږو، هغوی به ځواب ورکړي چي یا! په الله ﷻ قسم چي موږ به خپل وروڼه یوازي نه پرې ږدو، په دې ترڅ کي به جګړه پیل سي، د مسلمانانو یوه برخه به و تښتي او د هغوی توبه به هیڅکله نه قبلیږي، یوه برخه به ووژل سي چي د الله ﷻ په نزد به غوره شهیدان وي او یوه برخه به بریا ترلاسه کړي[1])).

ددې حدیث سره سم د اهل روم او زموږ تر منځ دا لویه جګړه به په (شام) کي (دمشق) ته نږدې د (اعماق) یا (دابق) په سیمه کي را منځ ته سي د ځینو په خبره (اعماق) مدینې ته نږدې یو ځای دی او (دابق) به د مدینې منورې د بازار نوم وي په یوه روایت کي رسول الله ﷺ فرمایلي:

[1] صحیح مسلم

((ددې لويې جګړې ياني په (الملحمة الكبري) کې به د مسلمانانو پنډغالی(کمپ) په يوه داسې مځکه کې وي چې هغې ته به غوطه ويل کيږي، هلته د دمشق په نوم يو ښار دی، هغه به هغه مهال د مسلمانانو لپاره غوره تم ځای وي[1]))

يو بل حقيقت چې له مخکنې بيان سوي حديث څخه جوتيږي دا دی، چې اهل روم به له مسلمانانو غواړي چې موږ له هغه خلګو سره جنګ ته پريږدئ چې موږ يې زنداني کړي يو ددې لپاره دا دليل دی چې د (ارماګډون) تر جګړې وروسته به زيات شمېر عيسايان د مسلمانانو په صفونو کې شامل سوي وي او هغوی به د مهدي امام په ملاتړ جنګيږي، ځکه نو اهل روم داسې ګمان کوي چې دا د دوی هغه کسان دي چې زنداني سوي دي.

په دې جنګ کې د يوې برخې مسلمانانو تېښتې او يوې برخې د شهادت سربېره به الله ﷻ تعالی د مهدي امام مرسته وکړي، د مهدي امام څلورم

[1] احمد ابوداؤد

جنګ به په (قسطنطنیه)[1] یا (استانبول) کي وي چي په ترکیه کي موقعیت لري. امام مسلم له حضرت ابوهریره ﷺ څخه روایت کوي چي رسول الله ﷺ وفرمایل:

((تاسو د هغه ښار اړوند څه اوریدلي؟ چي د هغه یوه برخه په وچه او بله برخه یې په سمندر کي ده، هغوی وویل: هو، یا رسول الله ﷺ، هغه ﷺ وفرمایل: تر هغو قیامت نه راځي څو د اسحاق له اولاد څخه ۷۰ زره پوځیان پر هغه ځای ور و نه خیژي[2])).

د (بنو اسحاق) څخه مراد (اهل روم) دي، د عیسْی بن اسحاق بن ابراهیم له نسله دی، بني اسرائیل یاني د (یعقوب بن اسحاق) د اکا د اولاد څخه دی، په دې حدیث کي د (اهل روم) یادونه سوې چي د (ارماګېدون) تر پېښې وروسته به د مسلمانانو غلامان ګرځیدلي وي ، د مسلمانانو په لاس د قسطنطنیې د بریالیتوب وروسته به دجال را ښکاره سي.

رسول الله ﷺ و فرمایل:

---

[1] د ترکیې استانبول ته اشاره ده ، استانبول د تاریخ په اوږدو کي په، بوزانتیون، کونستان، تی، نوپل، قسطنطنیه او اسلامبو نومونو یاد سوی خو په (۱۹۳۳ز) کي په رسمي توګه استانبول و نومول سو. (ژباړن)

[2] مسلم

((**د بیت المقدس ابادي د یثرب بربادي ده، د یثرب تر بربادۍ وروسته به ملحمه یاني خونړۍ جګړه وسي، تر (ملحمې وروسته به قسطنطنیه فتح سي او له هغه وروسته به دجال را ښکاره سي**[1])).

په اوسني وخت کي ذکر سوي وړاندویني په څه ډول پوره سوي ښکاري یا څنګه ښکاره کیدای سي، په دې اړه د نورو خبرو کولو مخکي دا ویل غوره ګڼم چي زیاتره خلګ په قرآن او حدیث کي یادي سوي پېښي او وړاندویني ته په کتو دا دلیل وړاندي کوي (په اوسني وخت کي چي نړۍ دومره پرمختګ کړی دی او تر داسي ځایه رسیدلې چي د ماتي (شکست) هیڅ امکان یې نسته نو دا هرڅه څنګه ممکن دي، څوک به دا لوړځواک، وسله، پوځ، طاقت او غرور مات کړي؟)

الله تعالیﷻ فرمایي: ژباړه:((**او له هغوی څخه مو پخوا ډېر شمېر قومونه چي په قوت کي له دوی څخه ډېر زیات ول، تباه کړه هغوی ډیر هیوادونه لوټلي وو ایا هغوی کوم پنا ځای و موندلی سو**[2]؟)).

---

[1] مسند احمد

[2] سورة ((ق)) ٣٦م اية

په دې ایت کې الله تعالیﷻ د تباه سوو قومونو د دوو خاصیتونو ځانګړې ذکر کړی، لومړی دا چې هغوی ډېر قوي قومونه ول یاني هغوی یو قوي پوځي او نظامي چوکاټ تیار کړی وو او د خپل توان پر بنسټ یې د مځکې پر یوې لویې برخې واك درلود، او بل دا چې هغوی د معمارۍ په ځانګړې فن سره لوی لوی ښارونه اباد کړي ول.

دلته دا حکم د غور وړ دی، چې دا دوه خصلتونه د نننۍ زمانې سره هم تړاو پیدا کوي چې د سائنس او ټکنالوژۍ په مرسته یې د تهذیب نړیوال مرکزي ریاستي نظام او لوی لوی ښارونه جوړ کړي، خو دا یې هېر کړي چې هر څه د ستر واکمن لخوا ممکن دي، قرآن کریم دا حقیقت روښانه کوي چې د الله تعالیﷻ څخه انکار کوونکي قومونه د هغوی خپلو جوړ سویو سترو او قوي تهذیبونو ونه سوه ژغورلای، یاني د الله تعالیﷻ د انکار او سرکښۍ څخه د جوړ تهذیب پایله به هم د پخوانیو قوتونو څخه بېله نه وي.

ډاکټر اسرار احمد:

سپېڅلي قرآن ته په کتو د الله تعالیﷻ دا قانون همداسي پاته سوی، کوم قوم ته چي پېغمبران استول سوي، د بلني او تبلیغ په مرسته یې حق ورته روښانه کړی، له دې وروسته که بیا هم د هغه قوم ډېری خلکو هغه رسول رد کړی، نو هلاک سوی دی، دا ډول بیلګي په قرآن مجید کي شپږ ځله راغلي دي. د نوح علیه السلام قوم، د هود علیه السلام قوم (چي عاد ورته وایي)، د صالح علیه السلام قوم (چي ثمود ورته وایي)، د سدوم او عاموره کلیو ته حضرت لوط علیه السلام لېږل سوی و، له دې جملې څخه د شعیب علیه السلام قوم یاني د بدین قوم او حضرت موسٰی علیه السلام و فرعون ته واستول سو او فرعون د خپل لښکر سره یو ځای غرق سو، ددې قانون له مخي چي کله یهودیانو ته حضرت عیسٰی علیه السلام د رسول په ډول ولیږل سو نو هغوی رد کړ، هغوی د هغه عذاب مستحق و ګرځول سوه چي پر ټولو کافر قومونو راغلی دی. دا د الله تعالیﷻ حکمت دی چي دا معامله یې و ځنډول، حضرت عیسٰی علیه السلام یې اسمان ته پورته کړ او هغوی ته ګواکي مهلت ورکړل سو، چي هغوی په دې نړۍ کي نور هم و اوسي، تر هغه وروسته چي کله حضورﷺ په نبوت مبعوث سو، نو قرآن کریم کفارو ته دا یادونه وکړه ، وګورئ اوس هم ستاسو لپاره ښه وخت دی تاسو عیسی علیه السلام رد کړ اوس پر

محمدﷺ باندي ایمان راوړئ، اوس هم ستاسو رب پر تاسو رحم کوونکی دی، خو که تاسو هم هغه شان د کفر لار غوره کړه نو تاسو ته به هم سزا در کړل سي.

خو هغوی حضورﷺ هم رد کړ ، دوی خو له ډېر پخوا څخه د هغه عذاب مستحق سوي دي چي هغه ته استئصال (له بیخه استونکی) وایي خو الله تعالیﷻ هغه نور هم وځنډوی، تر هغه چي حضرت مسیحعليه السلام خپله راسي، څنګه چي د نوحعليه السلام د سترګو په وړاندي د هغه قوم غرق سو تر دې اندازې چي د هغه خپل زوی هم پکښې شامل و، د حضرت صالحعليه السلام او د حضرت هودعليه السلام په وړاندي د هغوی پر قومونو عذاب راغلی و، د حضرت موسٰیعليه السلام او بني اسرایلو په وړاندي فرعون او د هغه لښکر غرق سو. ددې اعتبار له مخي د حضرت مسیحعليه السلام په لاسونو د دوی لپاره وروستۍ سزا راتلونکې ده .

پوښتنه: د حضرت عیسٰیعليه السلام او حضرت مهدي امام د ژوندلړۍ څنګه ده؟

ځواب: مهدي امام به اوه کال ژوند وکړي او وروسته به وفات سي، د هغه حکومت به پر عربي نړۍ واکمن وي، له دې وروسته به د حضرت

میسح عَلَیهِ السَّلام په وړاندي یوه بله جګړه پرته وي او هغه به د یاجوج او ماجوج په وړاندي جنګ وي .

دا چي په راتلونکي برخه کي د پېښو او حالاتو په اصلي مطلب ښه وپوهېږو اړینه ده چي دلته د قرآن کریم لخوا بیان سوي د تېري زمانې د هغه سترو منکرینو، په هغوی کي پالل سویو مذهبونو او ځواکونواړوندچاري هم لږ روښانه کړو، حضرت لوط عَلَیهِ السَّلَام د حضرت ابراهیم عَلَیهِ السَّلَام هم زمان وو، هغه عَلَیهِ السَّلَام ابراهیم عَلَیهِ السَّلَام زمانې ته نږدې خلکو لپاره د نبي په توګه ولیږل سو، د قرآن عظیم الشان د بیان سره سم هغه خلکو غیر فطري عملونه یا نې (لواطت) کاوه چي هغه مهال په نړۍ کي چاته نه وو معلوم په قرآن کریم کي الله تعالی جَلَّ جَلَالُه فرمایي:

ژباړه:((**او لوط (یاد کړه) کله چي یې خپل قوم ته وویل: تاسي داسي بد او سپك کارونه کوئ چي د نړۍ هیڅ بل قوم په هغه کي له تاسو څخه وړاندي والی ندی کړی، آیا تاسو په رښتیا سره نارینه وو ته (د لواطت لپاره) نږدې کیږئ او لاري وهی؟ او په خپلو ناستو کي ناوړه کارونه کوی؟ خو د هغه د قوم ځواب پرته له دې بل نه و چي ویې ویل: که ته رښتونی یې نو پر موږ د الله جَلَّ جَلَالُه عذاب راوله**[1])).

---

[1] سور ت العنکبوت – ۲۸،۲۹

کله چي حضرت لوط عليه السلام خپل د قوم دا ډول عملونه وليدل نو د الله تعالی جل جلاله څخه يې غوښتنه وکړه:

((ايا الله جل جلاله ددې مفسدو خلګو په وړاندې زما مرسته وکړه[1])).

تر دې وروسته الله تعالی جل جلاله د انسان په څېره کې فرښتې را ولېږلې

((او چې کله زما استول سوې فرښتې لوط ته ورغلې، نو هغه خواشنی سو او زړه تنګی سو او ويې ويل نن ورځ ډېره سخته ده[2])).

ژباړه:((**لوط وويل تاسو خو د لوړې خلک ښکارئ، هغوی وويل بلکه موږ تاسو ته هغه شی (الهي عذاب) راوړی چې په اړه يې دې خلګو شك درلود، او موږ تاسو ته حتمي پريکړه راوړې او بې شکه چې موږ رښتني يو، نو تاسو د خپلې کورني سره ووځئ او تاسو د هغوی شاته روان سئ او ستاسو څخه دې هيڅوك شاته نه ګوري او د کوم ځای چې درته ويل سوې هلته ولاړسئ، او موږ هغه ته خپله پريکړه ولېږل د سهار کيدو سره به ددې نافرمانه خلګو ريښې و ايستل سي[3])).**

---

[1] سورة عنکبوت ۳۰

[2] سورة هود :۷۷

[3] الحجر ٦٢-٦٦

په دې ترخ کي قوم ته معلومه سوه چي حضرت لوط ته ځيني ميلمانه راغلي، هغوی د هغه د کور شاوخوا را و گرځيدل، لوط د خپلو ميلمنو د عزت او ابرو په اړه په فکر کي سو او خپل قوم ته يې وويل:

ژباړه:((**لوط وويل دا خلك زما ميلمانه دي، د هغوی په وړاندي په دا ډول خبرو كولو ما مه رسوا كوئ، له الله ﷻ څخه و وېرېږئ او ما مه بې ابرو كوئ**[1])).

قوم ځواب ورکړ: آيا موږ (ته) د ټولي نړۍ د خلکو د ملاتړ څخه نه يې منع کړی؟ حضرت لوط عليه السلام و فرمايل:

ژباړه:((**ای كاش چي ما ستاسو د مقابلې وس لرلای او يا په يوه مستحكم ځای كي مي پنا اخستې وای**[2])).

د سهار کېدو سره قوم د هغه عذاب له کبله دړې وړي سو، په دې اړه قرآن کريم داسي فرمايي:

---

[1] الحجر ٦٨،٦٩

[2] سورة هود ٨٠

ژباړه: ((**نو د لمر ځرك سره سم هغوی یوې زوروري چاودني و نیول، نو موږ هغه سیمه نسکوره کړه، او د پخو ختهو د تیږو باران مو پرې و اوراوه، بېشکه په دې پېښه کې د ځیرکو خلکو لپاره ستري نښې دي او دغه (ښارونه د خلګو د تګ راتګ) په سمه لار کې پراته دي بې شکه چې په دې کې د مومنانو لپاره یوه نښانه ده او د الایکي[1] اوسیدونکي ظالمان ول**[2])).

((**او رښتیا داده چې ستا رب ارو مرو همدا ځواکمن، لوروونکی دی، د ګڼ ځنګل خاوندانو رسولان درواغجن و ګڼل**[3])).

د جرمني د مشهور لرغون پوه (ورنر کیلر) په خبره د سدیم دره د سدوم او ظهورا درو په ګډون ددې سیمي ژور چاپیریال د مځکي تل ته ننه ایستل

---

[1] تفسیر کابلي : دځنګل اوسیدونکې یعنې دشعیب 4 قوم چې مدین په ښارکې اوسیدل اوهغوی ته دنږ دې د ونوځنګل (بڼ) ؤ اوممکن دی چې ځنې خلك به هلته هم اوسیدل ځنې وایي چې اصحاب الایکة) اصحاب المدین) دوه جلاقومونه دي چې حضرت شعیب 4 دواړومبعوث شوي ؤددوی ګناه شرک بت پرستي داړه مارې اوپه تول اوپیمانه کې فریب او دوکه کول وو ددوی مفصله قصه د (هود) اودالاعراف په سورتونوکې تیره شویده هلته دې ولوستله شي.

[2] الحجر ۷۸،۷۳

[3] الشعراء ۱۷۶،۱۷۵

سوي دي. د هغوی تباهي د يوې لويي زلزلې په ترڅ کي را منځ ته سوې، ددې زلزلې سره چاودني، بربېښنا، طبعي ګاز او اورونه هم مله وو.

د حضرت لوط سمندر چي (چټل سمندر) هم ورته ويل کيږي د زلزلو په هغه تر ټولو خطرناك ځای کي موجود دی، د مردار سمندر پای د مځکي د سطحي ژورو ته رسيږي دا دره په شمال کي د (طبريه) سمندرګي څخه په سويل کي پرتې درې (ارابه) پوري غوړيدلې ده او په قرآن شريف کي ويل سوي چي موږ پر هغوی د پخې سوي خټې کاڼي د هري خوا و اورول، ددې څخه غالباً دا مطلب اخلو چي پر هغوی اور وريته چاودنه سوې او له هغې چي کوم کاڼي يا خټې را وتلې هغه په پاخه سوي حالت کي و، ددې ستري کندني لاندي چي کوم اور غورځوونکي توکي موجود و د هغوی څخه بې شمېره مواد را ووتل، (لبنان) ته نژدې د (اردن) په پورتنۍ دره کي اوس هم د ختم سوي اور غورځووني د (موادو) لوړې او ژوري موجودي دي او پر (چونه) ګچ لرونکو سيمو باندي د لاوې او نورو موادو ورغ معلوميږي.

د لوط دا سمندرګی د (روم سمندرګي) له تل څخه څلور سوه متره ژور دی او د روم سمندرګي ژور والي ۴۰۰ سوه متره دی، نو ويلای سو چي ددې ځای لاندنۍ برخه د روم د سمندرګي له سطحي اته سوه متره کښته ده، د لوط په سمندرګي کي يوه بله ښکاره ځانګېړنه د اوبو زيات (ترېوالی)

دی چي له امله يې په دې اوبو کې د کبانو او نورو لپاره د ژوند امکان له منځه تللی، ځکه نو دې ځای ته د مردار سمندر (Dead sea) په نامه ویل کیږي، څېړنې ښیي چې د لوط د قوم د تباه کولو دا زلزله د ۱۹۰ کیلومتره مځکې د چاودنې په صورت کې را منځ ته سوه چې په ترڅ کې يې د خوږ سمندر پای را څرګند سو . دا بېلوالی (درز) د صور غره سره نږدې تېرېږي د عربي صحرا او خلیج عقبې پورې رسېدو وروسته له سور سمندر (احمر سمندر) نه تیرېږي او افریقا ته په رسیدو سره پای مومي.

پر دې انځور باندې د (نیشنل جیوګرافك چینل) تبصره داسې ده.

((د سدوم بې اوبو او بې بوټو ورانه سیمه د مردار سمندر پر لوړو پرته ده، د (سدوم او ظهورا) ویجاړ سوي ښارونه هیچا ندي لیدلي، خو هغه د خپلو کاڼو سره ها خوا په (سدیم) دره کې موجود دي، ښايي د یوې سمندري زلزلې په نتیجه کې هغه ښار د مردار سمندر د سیلاب قرباني سوی وي)).

د روم د سلطنت (پومپایي) ښار هم د دا ډول ناوړه کارونو ښکار سوی دی، د هغوی انجام هم د لوطؑ د قوم په څېر سو، او د هغوی تباهي هم د یو اور غورځوونکي څپې په ترڅ کې را منځ ته سوې ده، له دوه زره کلنۍ چوپتیا سره سره ورته ډاروونکي غرونه ویل کیږي، ځکه چې دوه زره کاله مځکې له دې ځایه راوتلي لاوې او اور ددې ځای ښار په خپلو لمبو کې را

ګیر کړ، دا تباهي دومره بیړنۍ او سخته وه چي د هغې ورځي ټول ژوند یې له ځانه سره یووړ او نن هم هغه اثار په دې ښه موجود دي لکه دوه زره کاله پخوا چي وو، داسي ښکاري لکه وخت چي تم سوی وي.

(پومپایي) ښار د نړۍ له مخي په دې ډول لیري کول هیڅکله بې موخي نسي کیدای، تاریخ ښیي چي دا ښار هم د ګناهونو او بدکاریو ځاله وه، د اور غورځوونکي په شکل د الهي عذاب یو مهم اړخ داهم دی چي د اور د زوړ اوریدولو سره هم څوك په تېښته بریالی نسو،ګواکي په خپلو مستیو کي دومره ډوب وو، چي هغوی ددې شي خیال هم ونه کړ، یوه کورنۍ چي ډوډۍ یې خوړل په همدې شکل کاڼي سوه، د کیندنو په پایله کي لاس ته راغلي څېرې اکثره بلکل روغي او سمي دي او د هغوی پر څېرو ویره او خواشني ښکاري.

ژباړه: ((**او د دغه ښار له ډېري لیري ګوښې نه یو سړی په منډه راغی، و یې ویل: ای قومه! د (دغو) استازو (خبره) و منئ[1].**))

((**او کله چي زموږ (د عذاب) حکم راغی، شعیب او د هغه کسان مو چي د هغه سره یې ایمان راوړی و له خپلي خوا څخه د پېرزویني په و**

[1] سورة یسين ٢٠

سیله و ژغورل او ظالمان سخت ږغ و نیول نو دوی سهار مهال په خپلو کورونو کي پر ګونډو مړه پراته وو.[1]))

د سبا قوم د سویلي عربوپه څلورو لویو تهذیبونوکي شمېرل کیږي، ددې خلکو زمانه د میلاده یو زر کاله وړاندي نه تر ۵۵۰ زیږدیز کاله پوري رسیږي، په تاریخ کي دا یو مهذب قوم بلل سوی، ددې خلکو د معماری ښکاره ثبوت د (معارب) په نوم د اوبو بند دی، تر یوې اوږدې مودي پوري د هغوی د پایښت لامل د هغوی څواکمن پوځ و، د هغوی د پوځ مشر هغه خبري چي له خپلي ملکې سره یې د خبرو اترو په ترڅ کي کړي په قرآن کریم کي داسي بیان سوي دي:

((**هغو وویل: موږ تکړه او جنګیالي خلك یو نوره پرېکړه ستا په لاس کي ده ته په خپله و ګوره چي څه پرېکړه کوې**[2])).

د هغوی پلازمېنه (دارلحکومت) (اجنابه) سیند ته ډېر نږدې و، سویلي یمن کي موجود د (ملك سبا) تاریخي شالید ته په کتو د (حضرت سلیمان عليه السلام) او (ملکه سبا) د لیدني جزئیات هم مخي ته راځي، د

---

[1] سورت هود ۹۴ ایات

[2] سورة النمل ۳۳

(ګهنډرات) د مطالعې له مخې تر میلاد زر کاله پخوا دلته د یوې ملکې د اوسیدو او شمال لوري ته د هغې د سفر کولو ځیني شواهد لاس ته راځي، په هغو سورتونو او ایاتونو کي چي د ملکه سبا ذکر راغلی د سلیمان عليه السلام یادونه هم سوې او د حضرت سلیمان د ستري پاچاهۍ او ماڼۍ یادونه هم سوې ده، ددې سره سم د هغه سره د خپل زمان تر ټولو پرمختللې ټکنالوژي هم موجوده وه. د هغه د سلطنت د ماڼۍاغیز پر ملکې سبا ته داسي نغوته (اشاره) سوې ده:

ژباړه:((**هغې ته وویل سوه چي شاهي حرم ته ولاړه سه، بیا چي هغې فرش ته وکتل داسي یې و ګڼل چي ژوري اوبه دي، نو خپلي ځپلۍ یې و کښلې، و یې ویل دا خو یوه ماڼۍ ده چي د ښیښو څخه جوړه ده، ویې ویل اې زما ربه ما پر خپل نفس ظلم وکړ زه د الله جل جلاله په وړاندې چي د ټولو کایناتو پالونکی دی د سلیمان عليه السلام سره یو ځای مسلمانه یم**[1])).

په یهودي لیکنو کي د حضرت سلیمان محل ته (سلیماني معبد) ویل سوي دي، نن ددې محل یا معبد یوازې د لویدیځې څنډې دیوال روغ پاته دی.

---

[1]القران

د ملکې سبا د سیمې حالات داسې و چې د ښار اوسیدونکو ته د الله تعالیﷻ د رزق د خوړولو او د هغه د اطاعت کولو امر سوی و خو هغوی داسې ونه سوه کړای، او هغه لار یې و نیول چې خوشحالي یې په محرومۍ واوښته، هغوی داسې ګنل چې ټوله ابادي او خوشحالي د هغوی د خپل فن او هنر پایله ده، د شکر کولو پر ځای یې سرکښې وکړه او د قرآن کریم د وینا له مخې له الله پاکﷻ څخه لیرې سول، د کومې خوښۍ چې یې دعوه کوله هغه ورڅخه واخستل سوه او (عرم سیلاب[1]) د هغوی د ژوند ټولې اسانتیاوې له ځانه سره یووړې، قرآن کریم د سبا قوم ته ورکړل سوی عذاب (عرم سیلاب) بللی قرآنکریم دا ټکې د سبا قوم د تباهې په اړه فرمایلي دي:

ژباړه((**نو چې کله دوی (له حق څخه) مخ واړاوه، پر هغوی مو د (عرم) سیلاب را خوشې کړ او د دوی د دوو باغونو پر ځای مو ورته د ترخو کرغېړنو میوو د غزو ونې او لږ تر لږه د (بېرو) دوه باغونه ورکړل**[2]))

[1](عرم) د اوبو ډنډ یا کاسې ته ویل کیږي، د ارم د سیلاب څخه موخه هغه سیلاب دی چې د ډنډ (بند) د ماتېدو په صورت کې راځي

[2]سبا سورة ایا ت ۱۷-۱۵

په عرم سیلاب کې د راغلي (عرم) کلیمې په اړه مولانا مودودي په خپل تفسیر کې لیکلي دي:

((**دا کلیمه د سویلي عربو د ژبې د (عرمین) له کلیمې څخه اخستل سوې چې مانا یې ډنډ یا بند دی، په یمن کې د کیندنو په ترڅ کې په را څرګندو سویو اثارو کې دا کلیمه په دې مانا سره ډیره کارېدونکې برېښي**[1])).

د عرم سیلاب د ختمېدو وروسته هغه ټوله سیمه په بېدیا واوښته، د زراعتي مځکو د له منځه تللو سره د سبا قوم له خپلو صادراتو څخه لاس په سر سو او هغه خلك چې د الله تعالیﷻ د دین د قبلولو څخه یې انکار وکړ او پر خپله ګمراهي پاته سوه باالاخیره د خدای پاکﷻ عذاب و نیول، له دې تباهۍ وروسته د سبا قوم سره و پاشل سو، شمالي عرب، مکې او شام ته په هجرت کولو د هغوی ټول کورونه ویجاړ سوه.

لرغونی مصري تهذیب او په هغه وخت کې ودانه دره (دجله و فرات)ښاري مرکزونه د نړۍ تر ټولو لرغوني تهذیبونه او مهذب مرکزونه ګڼل کیږي، د

---

[1] مولانا مودودي

هغوی تکیه د نیل[1] پر سیند وه، او د باران په اړه د فکر کولو پرته یې خپلې مځکې د نیل په سیند خړوبولې.

(رمسس دوم [2]) د مصر د تاریخ تر ټولو اوږده واکمنۍ لرونکی حاکم و، د ډېرو مؤرخینو په اند دا د بني اسرایلو د ماشومانو وژونکی او د حضرت موسٰیعليه‌السلام په وړاندې جګړه کوونکی فرعون و، حضرت موسٰیعليه‌السلام ته دا ستر ماموریت وسپارل سو چې د مصر خلک حق ته راوبلې، بني اسرائیل و ژغورې او ورته سمه لار و ښیې، د فرعوم لپاره دا امر د زغم وړ نه و، هغه موسیعليه‌السلام چې د هغه په کور کې را لوی سوی او د هغه ممکنه ځای ناستی دی هم وي او دهغه سره دې په دې ډول مخامخ سي، فرعون وویل: ((اې موسٰی! آیا ما ستاپالنه نه ده کړې؟ او تا د خپل ژوند یو څو کاله زموږ سره تیر کړي او تا خپل هغه کار وکړ چې کړی دې و او ښکه ته یو غټ ناشکره څوک یې)).

حضرت موسیعليه‌السلام په یوه برخه کې سیند دوې برخې کړ په دې اړه کوم څرګند نظر نه دی موجود د ځینو شواهدو پر بنسټ دا پېښه د روم سمندر[3]

---

[1] د مصر نیل سیند

[2] رامسس دوهم یا رامسس کبیر، ښایي دا د الله سرکښ او د خدایي دعوه کوونکی فرعون وي

[3] Mediterranean Sea

په څنډو کې پېښه سوې ده، د اکثره محققینو په اند د بني اسرائیلو د اخراج دا پېښه د روم سمندر پر غاړو پروت احمر سمندر، یاني Red Sea په ساحلي سیمو کې را منځته سوې ده.

(ډېوډ بن گوریون) له نظریو سره سم دا پېښه د رمسس دوم د واکمنۍ په دور کي د (کاردیېش) تر ماتي وروسته را منځ ته سوه، په (لرغونې عهد مانه) نومي کتاب کي راغلي چي دا پېښه د درې په شمالي برخه کي د (بن دور او بال دیبون) په سیمه کي پېښه سوې، دې ټکي ته په کتو سره Red sea (سورسمندر) په اصل کي Sea of Reeds یاني د نباتاتو سمندر دی ځکه نو ډېرى وختونه ددې د Red Sea سره د یو شان والي له کبله ورڅخه د احمر سمندر مطلب اخستل کېږي مگر د Sea of Reeds څخه مطلب د روم د بحر مصري ساحلونه دي.

چي کله حضرت موسٰیعليه السلام له مصر څخه د بني اسرایلو سره یو ځای روان سو، نو د فرعون لپاره دا د زغم وړ نه وه چي بني اسرایل دې دده د اجازې پرته له حضرت موسٰیعليه السلام سره ولاړ سي، هغه د خپل لښکر سره د دوی په تعقیب پسې سو، کله چي حضرت موسٰیعليه السلام او بني اسرائیل د سیند غاړې ته ورسیدل نږدې و فرعون او لښکر یې هغوی و نیسي، په دې وخت کي الله تعالیﷻ حضرت موسٰیعليه السلام ته وحی ولیږلې چي پخپله لکړه د سیند اوبه ووهه، له دې سره سیند پر دوو برخو ووېشل سو.

((او موږ بني اسرائیل له سینده واړول، بیا فرعون او د هغه لښکر په ډېري سرکښي او ظالمانه انداز سره هغوی تعقیب کړه[1])).

کله چي دا ستره واقعه را منځ ته سوه فرعون باید فکر کړی وای چي دا معجزه د یو عام انسان د وس خبره نه ده او په دې کي د الله تعالیﷻ د ستر قدرت نښه ده او سیند هغه خلکو ته لار ورکوي چي هغه یې د هلاکولو په موخه راوتلی.

د فرعون او د لښکر فهم او عقل همداسي پاته سو، هغوی په بني اسرائیلو پسي سمندر ته ورکښته سول، فرعون چي ډوبېدی نو و یې ویل: ما پر هغه الله ﷻ ایمان راوړی چي بني اسرائیل ورباندي ایمان لري او د هغه پرته کوم معبود نسته او زه به په فرمان منونکو کي شامل سم، الله پاکﷻ په وروستیو شېبو کي د هغه ایمان رد کړ.

((اوس (د ایمان دعوه) او تر دې وړاندي دي نافرماني کول او (ته) تل په فاسدو کارونو کي اوسیدلی یې بس نن موږ ستا (جسد) ژغورو تر

---

[1] سورة یونس ۹۰ آیة

څو د وروسته راتلونکو امتونو لپاره یوه نښه وگرځي او بې شکه چي اکثره خلك زموږ نښانيو ته نه متوجه کيږي[1])).

په قرآن کریم کي د تباه او برباد سوي یوه بل قوم، (عاد) یادونه هم سوې چي (حضرت هودعليه السلام) ورلېږل سوی و، د شرك د پرېښودلو او د یوه اللهﷻ د عبادت او اطاعت د درس په ځواب کي هغه قوم پر (هود) باندي د کم عقلۍ ، درواغو او د خپل پلار او نیکه د ور ښودل سوو تگلارو څخه د انکار او سر غړوونکي تورونه و لگول، په قرآن کریم کي د حضرت هود حق ته د بلني او د هغه قوم د رد بیان داسي راغلي:

ژباړه: ((**او د عاد قوم خواته موږ د هغه ورور هود و لیږه، هغه وویل چي اې زما قومه! تاسو یوازي د الله تعالیﷻ عبادت وکړئ، دهغه پرته ستاسو بل هیڅ معبود نسته، دا پرخدای پاكﷻ باندي تاسي درواغ تړئ، اې زما قومه زه پر دې ستاسو څخه کومه بدله نه غواړم، زما اجر خو د هغه پر زمه دی چا چي زه پیدا کړی یم، نو آیا تاسي نه پوهیږی**

او (د) عاد (قوم) ته مو د دوی ورور هود (ولیږه)، هغه وویل: ای زما قومه! د اللهﷻ عبادت وکړئ (ځکه چي) ستاسي لپاره پرته له هغه

---

[1]سورة یونس ۹۲- ۹۱

څخه بل هیڅ د عبادت وړ نسته (او د اللهﷻ سره په شریک نیولو) تاسي پر اللهﷻ درواغ تړونکي یاست، ای زما قومه ! پردې کار زه له تاسي څخه بدله نه غواړم، زما بدله خو پر هغه چاده چي زه یې پیدا کړې یم، آیا تاسي نه پوهیږئ؟، او ای زما قومه! له خپل رب څخه بخښنه و غواړئ بیا هغه ته ور وګرځئ (توبه و کړئ) څو له اسمانه پر تاسي شېبې،شېبې باران را کښته کړي او ستاسي پر زور (نور) ځواک هم زیات کړي او د ګنهکارانو په څېر مخ مه اړوئ.

هغوی وویل: **ای هوده! تاموږ ته کوم ښکاره دلیل نه دی راوړی او موږ ستا د خبري پربنسټ د خپلو معبودانو پرېښوودونکي نه یو او نه (هم) پر تا ایمان راوړونکي یو.**

موږ خو دا انګیرو چي پر تا زموږ له معبودانو څخه د کوم یو ګزار لګیدلی دی (هود) وویل: زه اللهﷻ شاهد نیسم او تاسي شاهدان و اوسئ چي زه په رښتیا سره د هغه څه نه چي تاسي یې (دالله سره) شریکوئ، بېزاره یم.

د هغه (اللهﷻ) څخه پرته، نور تاسي ټول ماته چلونه جوړ کړئ او بیا ماته یو بخری مهلت هم مه راکوئ،

بېشکه چي ما پر اللهﷻ توکل کړى چي زما او ستا رب دى هيڅ داسي خوځنده نسته چي اللهﷻ وربانديي تسلط ونلري بې شکه چي زما رب پر نېغه لار دى.

که تاسي مخ واړوئ نو بې شکه ما هغه پېغام تاسو ته رسولی چي له هغه سره تاسو ته را ليږل سوى يم او زما رب به له تاسو پرته يو قوم ستاسي ځاى ناستى و گرځوي او تاسي هغه ته هيڅ تاوان نسئ رسولاى په رښتيا چي زما رب د هر څه ساتونکى دى.

او کله چي زموږ (د عذاب) حکم راغـی (هود) او هغه کسان مو چي د هغه سره يې ايمان راوړى وو، په خپله پېرزوينه و ژغورل او دوى مو د سخت عذاب نه و ژغورل.

او دا د (عاد) قوم و چي د خپل رب آياتونه يې درواغ و گڼل او دهغه له رسولانو څخه يې سر غړونه و کړه او د هر سرکښ او کينه کښ پيروي يې وکړه.

او پر دوی په دې او هغې دنیا کښې لعنت و لیږل سو، واورئ ! بېشکه عادیان په خپل رب کافران سول، د اللهﷻ له لوریني څخه دي هغه عاد لیري وي چي د هود قوم و[1]))

د (عاد) قوم پېښنه بل ځای په (الشعرا سورة) کي هم راغلې، هلته د عاد قوم یو څو ځانگېړني بیان سوي، د بېلگي په ډول هغوی به پر لوړو ځایونو خپلي نښي ودانولې او د اوسیدو لپاره به یې ښکلي او اعلی ډول ځایونه جوړول.

حضرت هودعلیه السلام عاد قوم ته د الله تعالیﷻ د عذاب څخه د بېرولو په ترڅ کي ویلي ول:

((ایا تاسو پر لوړو مځکو بې کاره نښانې جوړوئ؟ او تاسو پر ودانیو ډېر زحمت گالئ چي ښایي تاسو به تل ژوندي پاته سئ[2]؟))

د ۱۹۹۰ کال په لومړیو کي د نړۍ په نژدې ټولو ورځپاڼو کي دا خبر خپور سو چي د عربو هېر سوی ښاري سمندر (څرگند و موندل سو، ډېری خلگو داسي فکر کاوه چي په قرآن کي د (عاد) قوم یادونه یا خو د یوه داستان

---

[1] سورة هود ـ ٥٠ ، ٦٠

[2] سورة الشعراء ١٢٠-١٢٨

سره اړه لري او يا هغه ځای په نښه کول نا ممکن دي، هغوی ټول ددې مونديني په خبر سره حيران پاته سوه، په قرآن کريم کي ذکر سوي ښار لرغون پوه (نکولس فليپ) و موندی، په ۱۹۳۲ کي د انگريز څېړونکي (تهامس) لخوا د ليکل سوي کتاب (Arabian Palace) لوستلو سره (فليپ) په دې باور سوی و چي د هغه ورك ښار وجود اوس هم سته او ددې سيمي د سفر پر مهال صحرايانو دا لرغونې لار ليدلې ده او ويلي دي چي دا لار د هغه لرغوني هېر سوي کور خواته ځي. فليپ د ښار د موندلو لپاره له دوو لارو کار واخيست، لومړی خو هغه د کوچيانو ور ښودل سوې لار په نښه کړه او بيا يې د امريکايي فضايي ادارې (ناسا) څخه و غوښتل چي ددې سيمي عکسونه ورته واخلي، په دې ترڅ کي هغه ته د کلفورنيا په هنکيگټون (Hankington) کتابتون کي د ۲۰۰ميلادي کال د يوناني جغرافيه پوه (بطليموس) لخوا جوړه سوې نقشه په لاس ورغله چي په دې سيمه کي موجود. د لرغوني ښار ودانی او هغه لور ته تلونکي ټولي لارې پکي په گوته سوې وې، په دې وخت کي (فليپ) ته د ناسا لخوا اخستل سوي عکسونه هم و سپارل سوه، نومورې د عکسونو او پخوانی نقشې تر مقايسوي څېړني وروسته دې پايلې ته ورسيدی چي دا هم هغه لارې دي چي د (ستيلايټ) څخه په اخستل سوو عکسونو کي ښکاري، وروسته کندني پيل سوې او تر ريگو لاندي يو ښار را ښکاره سو او ورسره دا حقيقت روښانه سو چي دا هغه د (عار) او (ارم) د لوړو څلو ښار دی چي په

قرآن کریم کي يې يادونه سوې، ځکه هلته هغه منارونه موجود و چي ذکر يې په قرآن کي راغلي دی:

((آیا تاسو ونه لیدل چي ستاسي پروردگار د عاد له قوم سره څه وکړه؟ چي د جگو جگو څلو لرونکی ارم ورته ویل کیده چي په نړۍ کي يې هیڅ مثال نه و[1].))

قرآن حکیم د عاد قوم د تباهۍ سبب وېرووونکی باد بللی:

((عادیانو هم حق درواغ و گڼی، نو څنگه و زموږ کړنه او زموږ وېرونه؟ بېشکه موږ په پرله پسي شومو ورځو کي سوړ توند باد پر دوی راوالوزاوه، خلگ به يې ایستل تابه ویل چي دوی له بېخه استل سوي د خرماوو ډډي دي[2])).

((او پاته سوو عاد قوم هغه په یو خورا توند، تیز او سخت باد سره تبا کړل سو چي د الله ﷻ په امرپر هغوی اته شپې او اوه ورځي په

---

[1]الفجر ٦-٨

[2]القمر ١٨-٢٠

دوامدار شکل و چلیدی، بیا چي هغوی ته په دې حالت کي و کتل سوه نو داسي غورځیدلي وو لکه د خرما بې مغزه تنې[1])).

(برین دویې) په خپل کتاب سوترن عربیه (Southern Arabia) کي لیکلي دي چي د داډول توپانونو لومړی نښانې د گرد او دوړو یو څو فټه لوړه وریځ وي چي ورسره تیز او تند بادونه هم چلیږي:

ژباړه:((**بیا چي هغوی ولیدل یوه وریځ له مخامخ لوري د دوی سیمي ته را روانه ده و یې ویل دا یوه توره وریځ ده چي پر موږ به ښه ووریږي، خو هغه عذاب وو چي تاسو ورته تلوار کوی یو تیز باد دی چي پکي دردناك عذاب موجود دی**[2])).

د قرآن کریم د بیان سره سم اته ورځي او اوه شپې چلیدونکي ریگنو بادونو دا ښار په ټنونو ریگو کي پټ کړ او خلک ژوندي ښخ سول، ددې خلکو په ریگ کي د ښخیدو خبره په سورة (احقاف) کي بیان سوې ده، احقاف د (حقف) جمع ده چي د ریگو غونډۍ ته ویل کیږي، هغه وخت چي دا ښار تر ۱۲ متره ریگو لاندي سو د خپلو اوسیدونکو سره په ریگو کي ورك سو، هلته یوه بیدیا وغوړیده او د هغوی هیڅ نښه پاته نه سوه.

---

[1] الحاقه ٦-٧

[2] سورة الاحقاف ٢۴

ژباړه:((**آیا دوی پر دې خبره غور ونه کړ اللهﷻ چې څه پیدا کړي، تر هغوی په توان او اقتدار کې اعلی دی**[1])).

د تېر څخه په عبرت اخیستلو حال او راتلونکي ته بیرته ستنېږو، د نن په خپرونه کې پر دې ږغیدو چې مهدي امام به قسطنطنیه (= استانبول) تر واک لاندې راولي او تر هغه وروسته به دجال را څرګند سي، دجال یو څوک، یو سیستم او یوه فلسفه ده چې په راتلونکي څپرکي کې به وربانديې بحث وکړو.

[1] سورة فصلت .۱۵

څلورمه برخه

رسول اللهﷺ چي د خپل امت د هدايت او لار ښووني لپاره په ځومره تفصيل او ارزښت سره د قيامت د نږدې والي حالات بيان کړي دي د هغه په رڼا کي ښېله شکه، ښېله ښېري او دوه زړه توبه دا ويلای سو چي موږ دا مهال د قيامت د راتلو په هغه زمانه کي روان يوچي د دجال او مهدي امام تر ځرګنديدو مخکي زمانه ده، په دې اړوند چي رسول اللهﷺ کومي وړاندويني کړي له هغوی ډېره برخه يې زموږ له سترګو تېره سوې ده، دا ښبي رسول اللهﷺ د زمانې په ترتيب سره ندي بيان کړي په ښکاره ډول په دې پېښو کي د زمانو ترتيب که ناممکن ندی ستونزمن، خو خامخا دی، که په باور سره ددې پېښو د زمانو ترتيب کيدای سي، نو لمړی دا چي د (رسول اللهﷺ د بعثت) څخه بيا د دجال تر ځرګندېدو پوري پېښي، دوهم

د دجال د را ښکاره کېدو څخه بیا د حضرت عیسٰیعلیه السلام تر وفات پوري پیښېي او دریم د حضرت عیسٰیعلیه السلام د وفات څخه د قیامت تر راتگ پوري پیښېي.

د دجال ځرگندیدل د قیامت د لسو لویو علامو څخه یوه ده، دا زمانه د اخیرت فتنه ده او ددې د سختۍ اندازه له دې ښکاري، رسول اللهﷺ چي د هر لمانځه وروسته د کومو څلورو شیانو څخه د پناه غوښتلو سپارښتنه کړې په هغو کي یوه د(دجال فتنه) ده،

له حضرت ابوهریرهرضی الله عنه څخه روایت دی چي:

((رسول اللهﷺ و فرمایل:باید په څلورو خبرو د اللهجل جلاله څخه پناه وغوښتل سي او و یې ویل: اې اللهجل جلاله زه د جهنم د عذاب، د قبر د عذاب، د مرگ او ژوند له ازمایښت او د مسیح د دجال له فتنې څخه ستا فنا غواړم)). ابن ماجه

د دجال فتنه یو شمېر خلک ځکه نه مني چي یادونه یې په قرآن کي نده راغلې په داسي حال کي چي د یو شمېر خلکو په خبره په دې آیات کي د دجال ذکر سته :

ژباړه:((**په کومه ورځ چې ستاسو د رب یو شمېر نښانې څرګندې سي، په دې ورځ به هیڅ نفس ته په هیڅ حال کې هیڅ ګټه نه وي.**))

د نورو په خبره د دجال په اړه درې بېلابېلې انګېرنې موجودې دي، یوه دا چې دجال به یوشخص وي، د یو شمېرخلکو په خبره چې دا به یو نړیوال ټولنیز او سیاسي نظام وي په داسې حال کې چې په یو بل نظر کې دا یو نالیدلی او بې مرګه قوت ګڼل سوی، په دې لړۍ کې د صحیح حدیثونودقیقه مطالعه دا روښانه کوي چې د یوه شخص په بڼه د دجال تر څرګندیدو مخکې به یو داسې نظام قایم سوی وي چې پلویان به یې د هغه پیروي کوي او په هغوی کې به زیات شمېر مسلمانان هم وي، کوم پوهان چې دجال یو شخص نه بلکه یو نظام ګڼې په دې باور دي چې د هغه د یوې سترګې لرل په حقیقت کې د نړۍ د یوه ځواک (سوپر طاقت) واکمني ده، د هر قانون د انفاذ او د هري تګلاري خپرولو لپاره د هغه یونظر بسنه کوي.

په وروستیو کلونو کې دا ډول بې شمېره هیوادونو خپل منځي اختلافات پای ته و رسول د افغانستان او عراق په وړاندې سره یو سول جاپان او جرمني څنګه په یوه خوله خپل پوځونه نورو هیوادونو ته د جګړې لپاره و لیږل. ددې څخه دا جوتېږي چې ددې نظام په حکومت کې اداري، ملي شرکتونه، د رسنیو ستري ستري اداري او ورځپاڼې ټول شامل دي، دا هم

نبوي ارشاد دی چي دجال به پر خپلو دښمنانو اور اوروي او خپلو پلویانو ته به خوراکونه چمتو کوي، موږ په اوسنیو جګړو کي دا هرڅه هم په خپلو سترګو ولیدل، موږ د وجود پاشونکو بمونو ترڅنګ د خوراك کڅوړي هم ولیدې چي راکښته کیدې.

په تېره یوه پېړۍ کي د نړۍ پر مخ ستر بدلونونه راغلي، د خپلوۍ په مزو کلك تړل سوی کورنی سیستم تار په تار سو او انسان ورځ په ورځ د یواځي والي لور ته روان دی.

په دې نظام کي د ژوند بوختیاوي، د انسان ارام، سکون، د ذکر وخت، د عبادت وختونه، د خوشحالیو ساعتونه، یو دبل سره په خپل کور کي اوسیدل، ملګرو او دوستانو سره یو ځای تیریدوونکی وخت یوازي یو خوب او خیال پاته سو (یوازي د کار کولو وختونه زیات سوه) د یو بل سره تر لیدلو کتلو اوس زیات وخت پر تلویزیون کتلو تیریږي، دا تصور په ځانګړي ډول په نوي نسل کي عام کیږي چي ښایي ټولنه تل همداسي اوسېدلې ده، انسان تر پخوا ډیر کار کولو ته اړ دی د ښځو د ازادۍ د تحریك په مرسته ښځي هم د یوه ځواکمن کورني نظام څخه لیري د شتمنیو د لاسته راوړلو په یوه ډګر کي پرېښودل سوې.

دا نظام او تر ټولو ستر ځواک د ور ننوتو لار لري، خو د وتلو هیڅ لار یې نسته، اوس انسان هر هغه شی غواړی چي مخکي یې ورته هیڅ اړتیا نه لرله او ډیرو ته خو یې اوس هم نه لري هغه چي نور یې لاس ته راوړي دی یې هم هیله لري، که د هغه په جیب کي پیسې نه وي، نو په جیب کي یې کریډیټ کارټ اچوي او نوي نړۍ ته ور ننه ایستل کیږي بیا نو کار او کار، ځوك چي ددې کار او ددې نظام په گرداب کي نه را گیریږي، نو هغوی ته د جرم بهانه لټول کیږي، په یو نه یو ډول یې د داسې یوه مجرم په نوم بدناموي چي په دې نظام کي د خورا سختو قوانیو لرونکی وي د جرمونو څخه د خلاصون په موخه افسران په محاکمو کي د موجوده نظام د چلولو او د پیسو د لاسته راوړلو په خاطر درنې مالیې (ټیکس) ټاکي ، په داسې حال کي چي ډېره نړۍ په همداسې یوه دایره کي ژوند تیروي، نو ژوند دومره ستونزمن سوی چي د خدایﷻ د یادولو لپاره هم وخت نه پیدا کیږي، هره محکمه له بلې سره تړلې ده، هره اداره له یوې بلې ادارې سره تړاو لري، هر سړی کله؟ چیري؟ څنگه اوسېږي؟ څه کوي؟ ځوك ورته ځي راځي؟ هر څه ثبتېږي، بس د جولاگي تانسته ده چي له هري خوا سړی را نیسي او همدا هغه نظام دی چي خپله رسول اللهﷺ ورڅخه د پنا دعا غوښتې وه.

دا نظام مخي ته راتلونکي هر خنډ د یوه پخواني، زاړه او د جاهلیت د زمانې یو یادگار گڼي او په ډېره چټکۍ سره یې له مخي لیري کوي.

که نن موږ له خپلو ماشومانو څخه د څو کالو مخکې ژوند، کورنیو، خوشحالیو، غمونو، کار او بوختیا، دود او کلتور، منځنې اړیکې او یا موضوع په اړه څه و پوښتو نو هغوی به داسې وخاندې لکه دا چې کومه افسانه یا د جهالت یادونه وي، یوازې په څو کلونو کې یوه نوې نظام موږ په خپل غیږ کې واخستو.

دا ډراماتیك بدلونونه په ټولنه کې څه ډول راځي؟ د نړۍ د یوه لیرې وروسته پاته سیمې د یوه کلې بېلګه درسره شریکوم، ناڅاپه یو غټ متحد شرکت د طبعې زېرمو په لټه هغه سیمې ته مخه کوي. په لږ وخت کې د لږو پیسو په بدل کې ددې ادارې سره کار کوونکې مزدوران د پیسو په ارزښت پوهیږي. ورسره هغه ټولنه چې په دې سیمه کې د فابریکو تر راتګ او د کوم کان تر کندنې مخکې موجوده وه منحل کیږي، دا هرڅه په دې سیمه کې د پرمختګ او خوشحالۍ په نوم تر سره کیږي او دلته د نوې تمدن او تهذیب په نوم د انسان اقتدار پای ته رسیږي، ټوله نړۍ د اسلامې هیوادونو په ګډون نن ددې نظام تر اغیز لاندې ده، دې ته د بې مرګه نالیدلی ځواک پیاوړې نمونه ویلای سو.

په دې نظام کې کمپیوټر، (نوې او خورا پیچلې ټکنالوژۍ) دا ممکنه کړې چې دا ټوله نظام دې د یوه مرکز څخه د یوه شخص لخوا اداره سې.

دا حالت د نړۍ په ټولنيز نظام کي هم موجود دی چيري چي د بانکونو، سوداګريزو ادارو، صرافانو او د مالياتي ارګانونو د غوړيدلي جال تارونه يو له بله سره يو ځای کيدو وروسته يوه مرکز ته تلونکي ليدل کيږي، له هغه ځايه يوه اشاره د ټولي نړۍ ټولنيز نظام په خپل موټي کي راوستلای سي، اسعار کښته پورته کولای سي، بانکونو شمېر ډيرولای سي، اداري بندي او عام خلك له لوږي مړه کيدای سي، درمل توليدوونکي اداري کولای سي هره شېبه د موجوده نظام لخوا جوړ سوي وايرس څخه د نړۍ ډير وګړي و ژغوري.

انسان نن ورځ تر خپل توان ، صلاحيت، ذهن او خوارۍ ور ها خوا د موجوده نظام او هيوادونو په کاغذي اسنادو پسي مري، چي کله هم بې ارزښته کيدای سي او لرونکی به يې له پښو و غورځيږي .

که تېر سل کلونه له نظره تير کړئ او بيا نبوي حديث کي د د جال دې ځانګېړني ته ځير سئ چي هغه به دومره تيز تګ کوي لکه اوريځ چي هوا د ځانه سره ځغلوي، کوم څوك چي د هغه په کفر او ګمراهۍ کي ورزياتيږي په هم هغه کچه د هغه پلويان ډيريږي، مخالف ږغ پورته کوونکي څه ډول له بنديزونو او پوځي يرغلونو سره مخ کيږي.

د خبري د لا روښانتيا لپاره د رسول الله ﷺ ارشاد مبارك و ګورئ، ژباړه:

((**چي کله دجال د يوې داسي قبيلې څخه تيريږي چي هغوی يې**

درواغجن و ګڼي نو د هغوی ټول څرېدونکي څاروي به مړه کېږي او چي کله دجال پر یوه داسي قبیله راسي چي هغوی یې تصدیق وکړي نو دجال پرهغوی باندي د اسمان څخه د باران اوریدو او د مځکي څخه د نباتاتو د راشنه کیدو حکم ورکوي، ددې نظام وروسته به (شخص) دجال را څرګندیږي او دا نظام به د هغه ښه راغلاست و وایي او د هغه د توان یوه برخه به و ګرځي.))

ډاکټر اسرار حمد:

په یوه حدیث کي دې ته نغوته (اشاره) سوې، په اصل کي د د جال د شخصیت په اړه پوره شك موجود دی، (ابن صیاد) د مدینې دننه د یهودو یو زوی وو د هغه په اړه هم شك موجود وو چي کیدای سي دا دجال وي ځکه هغه د غیب خبرونه ویل او په خوب کي به یې لیدل کولای سوه د هغه په دننه کي دا ځانګړني موجودي وې، حضرت عمر ﵁ وویل تاسو ماته اجازه راکړئ چي د هغه سر غوځ کړم هغوی وویل: نه! که دا دجال وي نو ته هغه نسي مړ کولای که چیري نه وي نو ناحقه خون ولي کوې؟

یو مسلمان سوی عیسایي خپله یوه کیسه داسي کوي چي زه د سمندر په سفر وتلی وم، یو توپان راغی او د سمندر څپو موږ را ګیر کړو، موږ یوې

جزیرې ته پنا یو وړه، هغه جزیره اباده ښکاریده، موږ یو نادر حیوان و لیدی د هغه پر وجود خورا ډیر وېښتان وه هیڅ نه ښکاریده چي د هغه سر کوم او لکۍ کومه ده، هغه ماته وویل چي یوه کلیساده او په هغه ځای کي درته څوك منتظر دی، ورسه، هغه چي هلته ځي ګوري چي یو دیو ته ورته کس دی چي په لویو لویو ځنځیرونو تړل سوی دی، هغه وویل چي زه دجال یم دا مهال زنداني یم او رانه و یې پوښتل چي په پلاني ځای کي اوبه سته؟ پلانۍ خرماوي پیدا کیږي کنه؟ دا ډول موږ ته نه ښکاري چي دجال په نړۍ کي موجود دی کنه موږ ته مالومه ده چي دجال حتماً راځي چي انساني څېره به لري هغه به په یوه سترګه ړوند وي او د هغه طاقت به دومره زیات وي چي مځکي ته ووایي: را وباسه خزانې نو هلته به شنه کېښتونه را زرغونه سي د مځکي څخه به خزانې راووځي او د هغه رفتار به دومره تیز وي چي یوازي په څو ورځو کي به پر ټوله نړۍ را و څرخي او د ټولي نړۍ خزانې به په خپل واك کي واخلي، هغه یوازي هغه چاته رزق ورکوي چي د هغه پلوي کوي او مني چي په ریښتیا دا خدای دی، هغه به د مسلمانانو سره سخت چلند کوونکی وي خو ددې شخص په اړه لا څرګنده نده چي څېره به یې څه ډول وي او کله به را څرګند سي نور نو موږ له حدیثو څخه پوهیدای سو چي دجال به څنګه وي، کله به راسي، څنګه به راسي او د هغه نښې به څه وي.

اغا سید علي موسوي:

زما نظریه هم داده چي داسي یو حالت به وي چي د استعمار سوي نړۍ ستر ستر شیان به هغه په خپل واك كي واخلي او مسلمانانو ته به زیان ورسوي، لكه نن چي موږ په لوی لاس اړ كړل سوي یو، هر څه زموږ سره سته خو بیا هم موږ نورو ته اړ یو او د هغوی خواته مو سترګي نیولي دي، موږ تیل، غنم، سمندر، میوې، غرونه مقصد هر څه لرو نو بیا ولي موږ اړ یو او هغوی ولي موږ ته خپلي سترګي را ښئي؟ دا هر څه د قیامت نښانې دي، كه تاسو په غور دا ټول كتابونه ولولئ نو یوه یوه نښاني به مو مخي ته راسي، دجال هم راغلی او په مسلمانانو كي بې اتفاقي هم موجوده ده.

سوال: ستاسو په فكر دجال راغلی؟

ځواب: تقریباً راغلی دی حالات داسي ښكاري د مهدي امام راڅرګندېدل ډېر نږدې دي، نن سبا څه روان دي، سړی په امن كي خوب نسي كولای، په خلاص زړه څوك ګرځېدای نسي، یو اسلامي هیواد راوښيه چي هلته

امن وي. په اوس وخت کې په ټولو اسلامي هیوادنو کې فسادونه او جنګونه روان دي.

د دجال اړوند چې په احادیثو کې بیلابیل کوم روایتونه راغلي د هغوی د مطالعې څخه په ټوله کې دا نتیجه اخلو چې دجال د مسلمانانو د ازمایښت لپاره را لیږل کیږي چې ددې فتنې په مرسته به نړۍ پر دوو برخو وویشل سي، قوي ایمان لرونکي او مشرکین، منځنۍ برخه منافقین چې په دواړو کښتیو کې به سپریږي نور به څوك نسي پاته.

دلته اصحابوته د حضورﷺ لخوا ورکړل سوی فرمان هم په ذهن کې ولرئ:

((له حضرت عمران بن حصین ؓ څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ و فرمایل: څوك چې د دجال د راتګ خبر واوري نو هغه باید ورڅخه لیري سي، په خدایﷻ قسم که څوك دجال ته نږدې ورغی ځان به مومن ګڼي، خو بیا به هم د هغه پیروي ومني، ځکه هغه ته چې کوم څه ورکړل سوي د هغه له امله په شك کې لویږي[1])).

رسول الله ﷺ چې د د جال ذکر کاوه نو پر اصحابو یوه وېره غوړیدلې وه، د ځینو صحابه و په وینا مورږ داسې احساسول چې هغه نږدې په یوه ځنګل کې موجود دی.

---

[1]مشکوة د حدیث شمېر ۵۲۵۲ د اوبو داود په حواله

خورا ډیر عیسایان هم په دې نظر دي چي دجال یا انتي چرسټ[1] (د مسیح خلاف) راتلونکی دی،

((**په نړدو کي به په نړۍ کي د شیطانانو عبادت وسي**[2])).

د عیسایانو له وینا وو یوه دا هم ده چي هغه به یو ناڅاپه نه را څرګندیږي بلکه په غیر مستقیم ډول به خپل ځواکونه را ټولوي او تر هغو به هیڅ ګام پورته نه کړي تر کله چي د نړۍ حالات د هغه د راوتلو په حق کي نه وي برابر، د هغوی لومړنی موخه د منځني ختیځ په خپل واك کي راوستل دي وروسته به اسیایي هیوادونه تر خپل کنټرول لاندي راولي.

یهودیان هم یوه داسي الهامي پاچاته په تمه دي چي په نړیواله کچه به د دوی ملاتړ کوي. عیسایان هغه شخص ته د مسیح دښمن (Anti-Christ) وایي چي د خدایي په دعوه کولو سره به په نړۍ کي تباهي راپیل کړي او موږ مسلمانان د هغه پر څرګندیدو ایمان لرو او دجال ورته وایو، یاني عیسایان او مسلمانان په دې خبره یوه خوله دي چي دجال خامخا راځي،

---

[1] Anti-Christ

[2] کتاب الهامات ۱۳,۴

تر خبري غځولو وړاندي هڅه کوو چي د اسرائيلو او يو شمېر نورو په بنسټيزو تاريخي حقايقو وپوهېږو او وروسته راتلونکو پېښو باندي پوهيدل اسانه کيږي، اوس به د مسلمانانو، عيسايانو او يهوديانو تر منځ په راتلونکي کي د پيښيدونکو جګړو او د شته کړکېچ شاليد ته کتنه وکړو.

د حضرت يعقوبعليه السلام نوم بني اسرائيل وو او د قرآن کريم د بيان سره سم بني اسرائيل د حضرت يعقوبعليه السلام اولاده ده، د عهد نامه عتيق په حواله د حضرت ابراهيمعليه السلام دوه زامن وه اسماعيلعليه السلام او اسحاقعليه السلام او د اسحاقعليه السلام دوه زامن وه عيسْیعليه السلام او يعقوبعليه السلام او د هغه نوم چي يعقوب وو د هغه ۱۲ زامن وه چي تر ټولو د مشر نوم يې (يهودا) وو او وروستی يې (بين يامين) نوميدی، په دې توګه په کومو سيمو کي چي د يهودا نسل اوسيدی د نورو سيمو د تبا کېدو سره يوازي هغوی و ژغورل سوه ځکه نو هغوی ته يهوديان وويل سوه پالکتونکو او نجوميانو چي په دې نسل کي د خپلو خيالاتو او عقيدې پر بنسټ کومه اډانه (چوکاټ) جوړ کړی وو او تر ميلاد ۵ سوه کاله وړاندي چمتو کړل سوی وو هغه ته يهوديت وايي، ځکه نو قرآن کريم په اکثره ځايونو کي د ((الذين هادو)) په ويلو مخاطب کړي ولي چي په هغوی کي هغه غير اسرائيل خلك هم موجود وه چي يهوديت يې منلی وو په داسي حال کي چي قرآن کريم بني اسرائيل په همدې نامه بللي، اسرائيلو په کلونو کلونو د فرعونيانو تر لاس لاندي د ذلت او رسوايي ژوند تير کړ ځکه نو اللهﷻ پرهغوی رحم وکړ او حضرت

موسٰیعليه السلام یې په دوی کې پیغمر پیدا کړ، په (سینا) غره کې پر حضرت موسٰیعليه السلام د(تورات) بې شمېره حکمونه نازل سوه او په هغوی کې یو حکم دا هم وو چې بني اسرائیل د ځان سره فلسطین ته بوزه او هغه ځای فتح کړئ هغه ستاسو مراث دی، بني اسرائیلو چې دا حکم واورید نتهٔ (انکار) یې وکړ او ویې ویل: موږ هلته هیڅ کله نه ځو تر څو هغوی هلته موجود وي، ته او ستا رب دواړه ولاړ سی د هغوی سره و جنګیږی موږ دلته پاتیږو، ځکه نو اسرائیل د سزا په توګه (۴۰ کاله) په صحراوو کې پاته سول، چې کله دا سزا پوره سوه نو حضرت موسٰیعليه السلام د بني اسرائیلو سره د (هواب) سیمي ته داخل سو، (موسٰیعليه السلام) هلته وفات سو او بیا د حضرت (یوشععليه السلام) په مشری اسرائیل فلسطین ته داخل سول، د قبیلوي تعصب پر بنسټ پر ۱۲ برخو ووېشل سول او په (فلسطین) کې دوی له پخوا څخه موجود او نه اصلاح کیدونکو قومونو په عقیدو کې ورګډ سول او مشرکین سول.

وروسته بني اسرایلو ته د حضرت موسٰیعليه السلام وصیت په یاد سو او هغوی خپل ګډه واکمني جوړه کړه چې په هغوی کې درې مشران تیر سول، (حضرت طالوتعليه السلام)، (حضرت داودعليه السلام) او (حضرت سلیمانعليه السلام)؛ طالوت عليه السلام دولس خورې ورې قبیلې سره یو کړې او خپل زوی (داود) یې ور مشر کړ، په دې ډول حضرت داودعليه السلام ګیر چاپېره ځیني سیمي فتح کړې او تر خپل واك لاندې یې راوستلې او بیا یې په (یروشلم) کې د بیت

المقدس بنسټ کښېښود او د سیکنې د تابوت د ژغورلو لپاره یې د یوې ودانۍ چارې پیل کړې، د سیکنې د تابوت په اړه د قرآن کریم بیان داسې دی چې د هغه نبي هغه ته دا هم وویل چې د خدایﷻ له طرفه د هغه د پاچا کیدو یوه نښاني داده چې هغه صندوق به بیرته ستاسو لاس ته و لویږي، په هغه کې ستاسو د رب لخوا ستاسو لپاره د زړه د سکون سامان موجود دی، په هغه کې د موسٰی او د هارون د کورنۍ لخوا پرېښودل سوي برکتونه دي چې دا وخت یې فرښتې ساتي، څرګنده نه ده چې په دې صندوق کې څه دي، د انجیل په حواله په هغه کې د (حضرت یوسفعليه السلام) جامه مبارکه ده او د بایبل د روایت سره سم په هغه کې هډوکي او جامې دي چې (حضرت موسٰی عليه السلام) د مصر څخه له ځانه سره راوړي ول.

د قصص الانبیاء په حواله په دې صندوق کې د تورات اصلي بڼه د ډبرې دوې تختې چې (حضرت موسٰیعليه السلام) ته په (سینا غره) کې ورکړل سوې وې او په هغه کې د (حضرت موسٰیعليه السلام) او (هارون عليه السلام)عصاء (لکړه)، جامې او د من او سلوا لوښې هم خوندي دي، څو راتلونکې نسلونه د الله تعالیﷻ دا احسان په یاد ولري چې په صحراوو کې د ژوند پر مهال اللهﷻ دوی ته ورکړي ول.

د (حضرت داودعليه السلام) ټینګه غوښتنه وه چې ددې صندوق لپاره یو بېل کور جوړ کړي چې دا صندوق هلته خوندي پاته سي خو د (اسرالیاتو[1]) سره سم هغه ته ویل سوي وو چې د هغه د زوی په وخت کې دا ودانۍ جوړیدای سي، (حضرت داودعليه السلام) د خپل زوی په وخت کې په پرله پسې ډول هڅه

[1] اسرائلیات هغه کیسو او خبرو ته ویل کیږي چې د اسلام په نوم خپاره سوي وو خو اسلامي منبع ونلري.

وکړه چي بلآخره د (حضرت سیلمان عليه السلام) په دور کي يې کار بشپړ سو او دې ته سليماني معبد وويل سو، تر (حضرت سليمان عليه السلام) وروسته بني اسرائيل بيا په خپل منځ کي و جنګيده په ليري شمالي فلسطين کي د اسرائيلو واکمني حاکمه سوه او په سهيلي فلسطين کي د يهودو، اوس نو د دواړو واکمنيو تر ځنګ سخته سيالي او خونړي کشمکشونه پيل سوه.
بلاخره تر ميلاد اوه سوه کاله وړاندي د اسرائيلو واکمني پای ته ورسېده خو (۵۸۷)کاله تر ميلاد وړاندي بابل پاچا د يهودو د سلطنت وروستۍ خښته و کښله او سليمان معبد يې داسي وران کړ چي يو ديوال يې هم ولاړ پاته نسو، (سکينه تابوت) هغه وخت داسي غيب سو چي تر اوسه يې چا درك نه دی معلوم کړی او اسرائيل يې له هغه ځايه دباندي و شړل، (۷۰ کاله) وروسته ايراني فاتح پارسوا(قصر بابل) و نيوی او بيا يې اسرائيلو ته د راتګ اجازه ورکړه، له بيرته راتګ وروسته هغوی سليماني هيکل (مجسمه) هم له سره و رغول خو د يهوديانو ديني او اخلاقي حالت ورو ورو خرابيدی اخر داسي حد ته ورسيده چي هغه مهال چي د (حضرت يحی عليه السلام) سر يې قلم کړ نو بيا ددې قوم د يو کس ږغ هم وانه وريدل سو، بيا په هغوی کي د (حضرت عيسیعليه السلام) سره يو لړ معجزې هم راغلي، لومړی د هغه زيږيدنه او بيا (په ځانګو کي خبري کول) دا معجزې د اسرائيلو لپاره پرخدایﷻ د ايمان راوړلو سخت ازمايښت وو، پرته له پلاره د هغه د زيږيدني ذکر په قرآن کريم کي په دې ډول راغلی دی:
ژباړه: ((**د مريم زوی او د هغه مور موږ يوه نښاني و ګرځول او هغوی**

مو داسي يوه ځای ته ورسول چي د اطمنان ځای وو[1])).
کله چي هغه د خپل ماشوم سره قوم ته ستنه سوه نو ټول په سخته حيرانتيا کي و لويده دا کيفيت د قرآن کريم په يو بل ځای کي داسي فرمايل سوی:
ژباړه:((**بيا چي هغه ماشوم په غيږ کي خپل قوم ته ستنه سوه ، نو خلګو و پوښتل اي مريم! دا شی دي له کومه را وړ؟ د هارون خوري نه خو ستا پلار بد سړی وو او نه هم ستا مور کومه بدکاره ښځه وه**[2])).
په دې ترځ کي حضرت مريم د خپل ماشوم خواته اشاره وکړه ماشوم پر خبرو راغی، ويې ويل:
ژباړه: ((**زه د الله بنده يم هغه ماته کتاب راکړی او نبي يې ګرځولی يم او برکت يې راباندي کړی او د لمانځه او ذکوة حکم يې راته کړی تر څو چي ژوندی يم د مور د حق ادا کوونکي يې و ګرځولم او زه يې قهرجن او بد نصيبه نه يم پيدا کړی، سلام دي وي پرما چي کله پيدا سوم او چي کله مرم او چي کله ژوندی پورته کړل سم**[3])).
دا هغه معجزې وې چي د (حضرت عيسٰیعليه السلام) په ماشومتوب کي اسرائيلو ته وړاندي سوې، اللهجل جلاله هغوی ته د مسلسل بدکاريو په بدل کي د عبرتناکي سزا مخکي پر هغوی ټول دليلونه بشپړول غواړي.

---

[1] سورة مومنون ۵۰ آية

[2] مريم سورت ۲۸ ايت

[3] مريم سورة ،۳۳_۳۰

یهودیان په هغه مهال د یوه داسي واکمن د راتګ په تمه وو چي هغوی له ذلت او بې واکۍ څخه وژغوري او په نړۍ کي یوه پاچاهي واکمنه کړي.
په دې ترڅ کي د لرغوني اریانا سره د یو شان والي د اغیز د ډېریدو له امله چي په هغوی کي کوم بنسټیز بدلونونه لیدل سوي وو له هغو یو دا هم وو چي د نیکیو خالق یزدان[1] او د بدو خالق (اهریمن[2]) تر منځ ازلي جنګ دی او وروستۍ فتح به د یزدان وي او هغه به د خپلي فتح د اعلان لپاره مځکي ته یو استازی را ولیږي چي د هغه د ظهور په وخت کي ستوري را لوېږي، قحطي او نور مصیبتونه به را نازلیږي او وروسته به ټول شیان ختم سي، ددې اریایي عقیدې لاندي یهودیانو هم خپله غوښتنه پوره ولیدل، خدای به یوه مسیحا را نازل کړي، پاچاهي به دهغه وي، د هغه له راتګ سره به د (حضرت داودعلیه السلام) پاچاهي له سره جوړه سي او داسیمه به یې پلازمینه وي، د پاچا څخه مقصد اسماني پاچا او د (یروشلم) څخه مراد د الماسو او جواهیرو یو داسي اسماني ښار وو چي په ویالو کي یې د ژوند اوبه بهیږي، په دوی کي پرهیزګاره خلګ د یهودو له ښاره ووتل او په غارونو ننوتل، د هغوی باور وو چي حضرت مسیح به خپله حضرت داود وي چي دوی به د یونانیانو له منګولو ژغوري، مړه سوي یهودیان به را ژوندي کړي او په ګډه به یو پاچاهي جوړه کړي،کله به چي په هغوی کي یو ځوان همته

---

[1] یزدان، یزید، اویستایی کلیمه ده چي په لرغونی اریایي کي د خدای په معنی کارېده.

[2] اهریمن اویستایي کلیمه ده چي لرغونې پښتو بڼه یې (میرڅمن) ده چي د دښمن او شرخوښونکي په مانا ده. (ژباړن) (Ahriman)

څوک پيدا سو، ژر به يې د هغه نښو سره پرتله کاوه چې د مسيح سره به يې تړاو درلود.

په دې حال کې يو ښکلی ځوان چې په سترګو کې يې حيرانوونکې ځلا وه، پر اوږو يې زلفې غوړيدلې وې په (سليماني) معبد ننوت يهودان هلته ناست ول او سکې يې شرنګولې، د حرم په دننه کې خلکو بازار غوړولی وو د عبادت پر ځای په راکړه ورکړه بوخت ول، هغه لږ په قهر سو د ټول بازار پام يې ځان ته کړ او يوه اغيزناکه وينا يې وکړه.

ځينو چې د هغه خبرې واوريدې نو چغې يې کړې د (داود) زوی راغلی موږ ده ته انتظار وو، د هغه زلمي په لاس يو شمېر ناروغانو شفا تر لاسه کړه، د جزام (پيس) عذاب ورنه ليرې سو، ړندو ليد وموند، دا د خدای تعالی پيغمبر (حضرت عيسیٰ عليه السلام وو)، يهوديانو خو داخوب ليدی چې د هغه له راتګ سره به د نړۍ پاچاهي د دوی وي، د هغوی څخه به څوك پوښتونکی نه وي خو هغوی چې د (عيسیٰ عليه السلام) خبرې واوريدې تکان يې و خوړ او د هغه د نبوت د انکار سره يې وويل چې عيسی د جليل اوسيدونکی دی او د جليل څخه هيڅ نبي نسي کيدای، حضرت عيسی پر يهودي علماوو د نيوکې په ډول وويل:

((اې رياکارو! افسوس دی پرتاسو، د هغه قبرونو په څېر ياست چې په سپينو ډبرو پوښل سوي وي، چې باندنې ډير ښکلې ښکاري مګر دننه د شوړيدلو هډوکو او هر ډول مردارۍ څخه ډك دي، په دې ډول په ښکاره تاسو نيك ښکارئ او په باطن کې د مکارۍ، رياکارۍ او بې دينۍ څخه ډك ياست، په تاسو کې چې هرڅوك خپل هرڅه پرې نږدې هغه زما شاګرد نه دی.))

د یهودي عالمانو لپاره د هغه دا خبري د جنګ اعلان وو، هغوی په خپل منځ کي مشوره وکړه چي څنګه دا ړغ بند کړي، یو پلان یې جوړ کړ او د هغه سره سم یې پټ پولیس په نورو شکلونو (حضرت عیسْی) ته و لیږل، هغوی ورته و یې ویل:

((ای استاذه! موږ پوهیږو چي ته رښتنی یې او په رښتنې توګه د خدای په لار کي زده کړه ورکوې او د هیچا پروا هم نه کوې، موږ ته ووایه چي آیا قیصر ته جزیه (ججه) ورکول جایز دي؟))

(عیسی) د هغوی په مکاری پوه سو، ورته ویې ویل:

((پردغه سیکې د چا عکس او نوم دی؟ هغوی ځواب ورکړ: د قیصر، عیسی وویل څه چي د قیصر دي هغه قیصر ته ورکړئ او څه چي د اللهﷻ دي هغه الله ته ور کړئ.))

له دې وروسته هغوی د (عیسی) یوه پیروي ته رشوت ورکړ او هغه یې دې کار ته چمتو کړ چي عیسی په داسي یوه موقع کي و نیسي چي د خلکو خطره نه وي، بیا هغوی ټول را غونډ سوه او هغه یې د روم حاکم ته وروست او قیصر ته یې وویل:

((دا سړی موږ تیرباسي او وایي چي قیصر ته ججه مه ورکوئ او خپل ځان په حقه پاچا ګڼي))

هغوی پر (عیسْیعليه السلام) باندي نور تورونه هم و لګول اخر د هغوی تورونه اغیزمن ثابت سوه، د روم واکمن حضرت (عیسْی عليه السلام) د یوه ساتونکي په لاس غره ته و لیږی او یهودیانو هم عیسْی عليه السلام د تګ په حال کي و لیدی، (حواري) خپله اعتراف کوي چي له نیول کیدو وروسته هغه پر سجده پرې

ووت او ټوله شپه یې دعا وي کولې ((ما ددې خلکو څخه و ژغوره)) دا د جلیل القدر معصوم پیغمبر دعا وه لکه د حضرت ابراهیم، حضرت یعقوب او حضرت یوسف علیه السلام دعاوي چې الله تعالیﷻ قبولي کړې په دې توګه د عیسٰی علیه السلام دعا هم قبوله سوه، په دې اړه د قرآنکریم دا آیت شاهدي ورکوي؛

ژباړه:

((او د دوی د دې خبري (له کبله) چې موږ بې له شکه د الله رسول د مریم زوی عیسی وژلی دی، په داسي حال کي چي هغوي هغه نه وو وژلی او نه یې هم په دار ځړولی دی، بلکه پر دوی (دغه پېښه) هم شکله (پوشاني) سوې وه، او بې شکه هغه کسان چي د هغه په اړه یې اختلاف کړی دی د هغه په اړوند شکمن دي چي په دې اړه د ګومان له پیروۍ پرته نور هیڅ کوم علم نلري او په رښتیا چي دوی عیسی نه وو وژلی[1].))

زموږ د عقیدې له مخي هغه الله تعالیﷻ ژوندی اسمانونو ته پورته کړ، د هغه د مصلوبولو (پرصلیب باندي ځړولو) په اړه خپله عیسایانو کي لسګونه قولونه موجود دي، د بیلګي په ډول: ځیني وایي پر صلیب مسیح نه بلکه د هغه همځیره ځړول سوی دی او مسیح هلته ولاړ وو د هغوی پر بې عقلۍ یې خندل، د ځینو په وینا پر صلیب عیسٰی خو ځړول سوی وو خو د هغه وفات د صلیب څخه تر را کښته کولو وروسته را منځ ته سو او یو شمېر بیا وایي چي هغه پر صلیب وفات سو او بیا ژوندی سو او بیا یې شاوخوا لس

[1] سورة النساء ۱۵۷

ځله له خپلو پلویانو سره خبري وکړي، ځوك وايي پر صليب د مسيح انساني جسم مړ سو او تر ښخولو وروسته چي په هغه کي کوم روح ژوندی وو هغه اسمانونو ته پورته کړل سو، ځيني بيا په دې نظر دي چي تر مرگ وروسته مسيح د وجود سره ژوندی سو او لوړ پورته سو، دلته زما موخه د عيسايانو ذليل کول او درواغجن کول نه بلکه يوازي د بېلابېلو اړخونو بيان دی او په دې پوهيدل دي چي يهودو چي د (حضرت عيسٰی عليه السلام) سره کوم چلند وکړ دا دهغه دکوم جرم سزا وه.

د صليب د پېښي پر مهال د (حضرت عيسٰی عليه السلام) عمر ۳۳ کاله وو او دا پېښه د جمعي په ورځ رامنځ ته سوه چي هغه ته عيسايان Goog Friday (ښه جمعه)وايي ځکه په دې ورځ هغه د آدم لپاره کفاره و گرځيدی، تر هغه وروسته د (ايسټر خوشحالي) راځي ځکه د عيسايانو د عقيدې له مخي په دې ورځ حضرت عيسٰیعليه السلام دوهم ځل ژوندی سو او د خپلو شاگردانو سره يې و ليدل،

يهودان وايي که چيري (عيسٰی عليه السلام) رښتيا مسيح وي نو هغه ځنگه پر صليب را و ځړول سو.

تر حضرت عيسٰی وروسته عيسائيت توان پيدا کړ او(٦۴ زيږديز) کال کي يهوديانو د روميانو په وړاندي په ښکاره بغاوت وکړ وروسته رومي سلطنت ټينگه مقابله وکړه او هغه بغاوت يې دړي وړي کړ، په دې قتل عام کي يو نيم لك کسان ووژل سول، په زرگونو و نيول سول او د ځنگلي ځناورو په وړاندي و غورځول سول، (بيت المقدس) ته اور واچول سو او سليماني معبد داسي خاوري کړل سو چي هيڅ عيسايي و نه توانيدی په گوته کړي

چې هغه چرته جوړ وو، له فلسطین څخه یهودیان ایستل سوي وو او هلته رومي (هرقل) واکمن حکومت کاوه، دا هغه وخت وو چې په عربو کې د حضرت نبي کریم ﷺ پیدا ښبت سوی وو، د حضرت عمر فاروقؓ تر زمانې دا ښار د عیسایي حکومت مرکز وو، په دې وخت کې سره پاشل سوي عیسایان ځای ځای په کورونو جوړولو بوخت سول، هغوی سیمه ایزو عربو ((بودیانو)) او قریشو ته د خپلي دې خپلوی یادونه کوله چې د (حضرت ابراهیم) د اولادونو تر منځ وه، یو ځل بیا یې وریاده کړه چې یهودیان د حضرت ابراهیم او (حضرت ساره) د زوی حضرت اسحاق اولادونه دي په داسي حال کې چې (قریش) د حضرت ابراهیم او حضرت هاجرې اولادونه دي، یهودیانو د حضرت اسماعیل مور حضرت هاجرې په اړه دا کیسه په خپل الهامي کتاب تورات کې داخله کړې چې هغه د ابراهیم میرمن (نه) بلکه یوه بدکاره وه چې هغه د خپلي میرمني (ساره) په وینا په وچ ریګستان کې وغورځول، عیسایانو د یروشلم د نیولو پر مهال تر کلونو پوري خپل خځلي (کثافات) د یهودیانو په کنډوالو کې غورځول او دا حالت د حضرت عمر فاروق لخوا د (یروشلم) تر نیولو روان وو اسقف اعظم (د عیسایانو ستر عالم) په زړورتوب سره د لاطیني سپاهیانو په مرسته د یروشلم دفاع وکړه خو په (٦٣٨ زیږدیز) کال کې عیسایان اړسول چې وسله و غورځوي، اسقف اعظم د حضرت عمر ؓ پرته بل چاته د ښار د کیلیانو د سپارلو څخه انکار کړ ی وو، حضرت عمرؓ چې ښار ته داخل سو د خپل عادت سره سم یې چې په ځومره امن او پرته له ویني تویوني د ښار واګي په لاس کې واخستې د هغه مثال په تاریخ کې نه موندل کیږي.

له کله چې عیسایانو وسله و غورځول نو هیڅ چیري هم وینه توی نه سوه

او نه هم کوم مذهبي ځای و سوځول سو او نه هم څوك بې کوره سو، حضرت عمر رضي الله عنه د ژوندون د ځای د کتلو غوښتنه وکړه، اسقف اعظم هغه سیده هغه ځای ته ورساوه چي د حضرت عیسٰی علیه السلام د مرگ او نوي ژوند د نظريې سره سم جوړ سوی وو، د یادگار دا ستره او عالیشانه ماڼۍ چي د اسلام خلیفه ولیده نو خوښ نه سو ځکه اسلام پر صلیب د حضرت عیسٰی مرگ غلط گڼلی وو.

حضرت عمر رضي الله عنه هلته ولاړ وو چي د لمانځه وخت سو، خلیفه ته وویل سوه چي آیا هغه غواړي همدلته لمونځ اداکړي؟ خو حضرت عمر رضي الله عنه د هغه ودانۍ څخه د باندي ووت لمونځ یې اداکړ او ویې ویل: که زه په مسیحي ودانۍ کي لمونځ ادا کړم نو مسلمانان به ورباندي قبضه وکړي او پردې بنسټ به ورڅخه مسجد جوړ کړي چي دلته د اسلام خلیفه لمونځ ادا کړی دی، حضرت عمر رضي الله عنه فرمان صادر کړ چي دلته به کوم مسجد نه جوړیږي؛ تر هغه وروسته حضرت عمر رضي الله عنه د سلیماني معبد څخه کتنه وکړه، هغه هلته په دې ډېر حیران سو چي حضرت سلیمان علیه السلام ته منسوب عیسایان دا سپېڅلی ځای د ځځلو او کثافاتو لپاره کاروي، هغه په خپلو لاسونو د هغه ځای کثافات په خپل ځولۍ کي واچول او د ښار تر دیوال یې واړول د هغه ملگرو هم همداسي وکړل.

حضرت عمر رضي الله عنه د یهودي علم (اسرائیلیاتو) ماهر کعب ور و غوښت او د طبري په حواله د هغه په وړاندي یې د قرآن شریف (۱۷م او ۱۸م سورتونه) تلاوت کړه چي په هغه کي د حضرت داود، حضرت سلیمان او د سیلماني معبد پیښبې ذکر سوي دي، بیا یې کعب ته وویل چي د هغه

بهترین مقام ځای ورته و ښیې چې هلته مسلمانان عبادت وکړي، کعب د غره په شمالي برخه کې یو ځای په ګوته کړ خو هلته چې به مسلمانانو د عبادت په وخت قبلې ته مخ اړوی، نو مخې ته به یې د یهودو یو شمېر مقدس ځایونه هم راتلل، حضرت عمر د کعب دا وړاندیز رد کړ او د (هیرودیس) د شاهي ماڼۍ یو ځای یې په ګوته کړ او هلته یې د لرګیو یو ساده ودانۍ جوړه کړه چې په هغه کې به د عبادت پر مهال د مسلمانانو مخ یوازې مکې طرف ته وو چې هغه (مسجد قبا) دی.

دقبتة الصغرى (د عذاب ډبره) د جوړولو حکم اموي خلیفه عبدالملك بن مروان په (٦٨ هجري) کال کې ور کړ دا شپږ اړخیزه ودانۍ په (٧٢ هجري) کال کې بشپړه سوه، ددې لپاره خلیفه د مصر د ٧ کلونو مالیات ځانګړي کړه، ددې ودانۍ او ګنبدې پربکړه داسې وسوه چې د هغه ډبرې ګیر چاپیره به جوړېږي چې په اړه یې ګڼ روایتونه موجود دي، د هغو څخه یو دا هم دی چې د حضرت ادمعليه السلام څخه دوه زره کاله پخوا فرشتو پر دې ځای طواف کړی وو، دوهم روایت دا دی چې د حضرت نوحعليه السلام کښتی له طوفانه وروسته پر دې ځای را کښته سوې ده، دا هم ویل کیږي چې د قیامت په ورځ به (اسرافیل عليه السلام) پر دې ډبره درېږي او صور شپېلۍ به (پوه) کوي، دا روایت هم موجود دی چې د حضرت داودعليه السلام په زمانه کې یهودانو خپل قرباني دلته راوړل او یوې اسماني شغلې به هغه سوځل او په ایرو به یې بدلول چې دا به دهغوی د قربانۍ د قبول یوه نښه بلل کېده، د روایت سره سم د معراج په شپه حضورﷺ پر دې ځای براق ته پورته سو او اسمانونو ته ولاړی او حضورﷺ ددې ډبرې اړخ ته د انبیاوو امامت هم وکړ.

د مسجد (اقصی) ودانۍ ددې ګنبد لرونکې ودانۍ څخه لږ اړخ ته د حرم

په سهیلي برخه کي پرته ده، دا روښانه کول ځکه مهم دي چي ډیری خلك دا ښکلی ګنبد لرونکی (قبۀ صغری) مسجد اقصی ګڼي، په دې مسجد کي یو لمونځ د (۲۵ زره لمځونو) برابر دی، دا د مځکي پرمخ دوهم مسجد دی چي تر کعبې شریفي (۴۰ کاله) وروسته جوړ سوی دی، دا تر ټولو مخکي حضرت ادمعلیه‌السلام جوړ کړ وروسته حضرت ابراهیمعلیه‌السلام په هم هغه ډول له سره جوړ کړ لکه څنګه چي هغه د حضرت اسماعیل علیه‌السلام په مرسته کعبه له سره جوړه کړه، لکه وړاندي چي مي وویل بیا حضرت داود علیه‌السلام د دې مسجد د ودانولو چاري پیل کړې او حضرت سیلمان علیه‌السلام بشپړ کړ او هم دې ته په تاریخ کي سلیماني معبد ویل کیږي، بیا د رومي پاچا بخت نصر په حکم تر تباهۍ وروسته دا هغه مسجد دی چي حضرت عمررضي‌الله‌عنه دوهم ځل ودان کړ، د پخوانیو پاتي شونو نه یو دیوال پاته دی چي(ګریه) ورته ویل کیږي او دا د یهودیانو مقدس ترین عبادتځای دی، هغوی د سلیماني معبد پر تباهۍ او دخپل عظمت پر بایللو دلته اوښکي تویوي.

په تېرو (۲۰۰) کلونو کي د یروشلم ښارونه د ډول ډول غورځو پرځو سره مخامخ وو خو بیا هم د هغه ځای ودانۍ په ډېر ښکلی ډول جوړي سوې، د دري ګونو مذهبونو خلك دلته راتله او دا ښار په ملي کچه د ټولو د پام وړ وو خو یو ځل بیا تاریخ حالات و ګرځول او په نړۍ کي عیسایان ددې ښار د لاسته راوړلو په هڅه کي سوه، د اروپا عیسایي واکمنۍ سره یو ځای سوې، له ۱۰۹٦ څخه تر ۱۲۹۲ پوري یاني څه باندي دوه سوه کاله یې د منځني ختیځ پر مسلمانانو پرله پسې حملې وکړې چي هدف یې د

مسلمانانو د لاسوځخه د سپېڅلو ځایونو اخستل وو.
په دې جنګونو کې برخه اخستونکي عیسایان د (پاپ اربن ثاني) په هغه غوښتنه ور مخکې سوه چې د صلیب په نوم کړې وه، بیا نو ددې جګړو په مهمو کې هم صلیب د جنګ د علم په توګه و کارول سو په دې توګه دې ته صلیبي جنګونه (Crusades) ویل کیږي.
دا جنګونه چې کله په یوولسمه پیړۍ کې وسوه هغه وخت منځنۍ بحر چې د اوبو پر دوو برخو ویشل سوی وو په لویدیځه ځنډه کې یې لاطیني تهذیب او پر مذهبي بنسټونو ولاړ عیسویت وو په داسي حال کې چې پر ختیځه ځنډه یې یوناني تهذیب موجود وو چې د هغوی د استازیتوب ویاړ (یوناني) کلیسا او د ختیځ (رومي) سلطنت ته په برخه وو، د اسلام په وړاندي دواړه اړخه سره همږغي او یو صف سول.
دې جګړو ګڼ لاملونه درلوده چې په هغو کې خپله د مسلمانانو په منځ کې نازك حالت هم موجود وو، په بغداد کې واکمن ترکانو د مصر د فاطمیانو ځخه واك واخیست لومړۍ فاطیمانو او بیا دوی ټولو خپل فریاداروپا ته ور وړ، بیا نو اروپایي ځای ناستي وو چې خپل وطن کې یې هیڅ زړه را کښنون پاته نسو.
په اروپا کې د ځایونو د نیوني د نظام د زیاتیدو له امله د پاپ روحاني اقتدار له سخت خطر سره مخ وو، په داسي حال کې د عربي عیسائیت د دبدبې د ساتلو لپاره اړینه وه چې په پرله پسې ډول ددې ناکراره ځواکونو مخه واړول سي، په (۱۰۹۴ز) کې د (کلیر ماونټ) په تاریخي غونډه کې د مسلمانانو په وړاندي د مقدس جنګ اعلان و سو او ټولو ورته لبیك وواېه، (پاپ) اعلان وکړ چې سپېڅلې مځکه و نیسئ او ور باندي واکمن سئ، دا

سیمه ستاسو ده او له دې سره دا کافران یاني (مسلمانان) هیڅ تړاو نه لري، د تورات په حواله دلته به د شیدو او شاتو ویالې و بهیږي، په (۱۰۹۵ز) کې لومړی صلیبي حمله وسوه، هغوی په یوه پسي بله کلا قبضه کول او هلته به یې خپل یو ریاست جوړاوه، په دې توګه څلور آزاد اسرائیلي ریاستونه بیت المقدس، انطاکیه، طرابلس او الراء را منځ ته سوه او په (۱۰۹۹ز) کې هغوی بیت المقدس ته ننوتل.

درې ورځې صلیبي حمله کوونکو په منظم ډول ټول وژنه (قتل عام) وکړ، نږدې ۳۰ زره مسلمانان یې له تېغه تېر کړل، ۱۰ زره مسلمانان چې د مسجد اقصی پر چت (بام) یې پنا اخستې وه هم ووژل سول.

ددې ستر ظلم عیني شاهد رایمونډ (Raymond) لیکي چې صلیبی جهاد یو خوشالونکې عقده وه، د ټولو ستونزو او مشکلاتو خلاف همدې بریا خلك په دې باور کړه چې په دې کار کې د خدای رضا شامله ده، تر دې مهاله مسلمانان نسبتاً بې طرفه ګڼل کیدل خو تر صلیبي جنګونو وروسته هغوی د کرکې وړ او خدای نه منونکې مخلوق او د وژلو وړ وګڼل سوه.

څرنګه چې له مصر څخه د اسرائیلو وتل د خدای پریکړه وه په همدې ترتیب صلیبي جنګونه هم د خدای تعالی یو انصاف و ګنل سو، هغوی د (ګاډ فرې) په نوم یو زلمی خپل مشر و ټاکی، هغه مسجد اقصی خپل سرکاري تکیه خانه و ګرځول او قبته الصغری په کلیسا واوښته، نوم ورباندې (خدایي معبد)کښیښودل سو، د قبتة الصغری پر دیوالونو کښل سویو قرآني ایاتونو باندې د (انجیل) د متن پاڼې و لګېدې.

صلیبي پوځونه په چټکۍ مخته ولاړل شام او مصر به یې هم لاندې کړي

وای خو (عماد الدین زنگي) او د هغه زوی (نور الدین زنگي) د صلیبیانو په وړاندي ګیر سوه، په الراء کي د عیسایانو ریاست عمادالدین زنګي پای ته ورساوه چي وروسته په (۱۱۴۷ز) کي د جرمني پاچا او د فرانس پاچا (لوئي هفتم) دوهم صلیبي جنګ پیل کړ دا حمله په بشپړه ډول ناکامه سوه، تر دوه کاله هلوځلو او خواریو وروسته په (۱۱۴۹ز) کي دواړه پاچاهان سرټیټي شاته و ګرځېدل.

دریم صلیبي جګړه د (سلطان صلاح الدین ایوبي) د په زړه پوري فتوحاتو په نتیجه کي ترسره سوه، سلطان په کال (۱۱۷۱ز) کي له مصره فاطمي خلافت ختم کړ او هلته یې د عباسي خلیفه په نوم د خطبه ویلو امر وکړ او د (نور الدین زنګي) د وفات وروسته په اسلامي ځواکونو کي یې یو والي د را پیدا کولو هڅه پیل کړه، صلاح الدین ایوبي په شام او فلسطین کي د عیسایانو ټول ریاستونه له منځه یووړه او بلآخره د خپل مټ په زور پر یروشلم ور ورختی، هغه د زیتون د غره څخه لاندي ښار ته و کتل د حرم بې حرمتي او پر (قبته الصغری) باندي لګیدلي صلیب نښان په لیدو یې جزبه را و پاریدل، خپلو قومندانانو ته یې وینا وکړه او ورپه یاد یې کړه چي دا د انبیاوو او نبي د معراج ښار دی.

(۱۲ اکتوبر ۱۱۸۲ز) چي د رسول اللهﷺ د معراج د ورځي سره برابره وه سلطان صلاح الدین ایوبي یروشلم ته داخل سو، یو عیسایي هم ونه وژل سو او د زندانیانو په زاریو د سلطان زړه داسي نرم سو چي د ټولو د خوشي کولو حکم یې ورکړ، په لویدیځ کي عیسایان پر دې سخت خواشني سول، سلطان چي له عیسایانو سره کوم چلند وکړ هغه پر یروشلم د صلیبانو د قبضې پر مهال سوي چلند سره ډیر زیات توپیر درلود، او بیا دا

خبري خپرې سوې چې صلاح الدین اخلاقاً عیسایي دی.
سلطان د مسجد اقصی سپېڅلتیا له سره تازه کړه له هغه ځایه یې د عیسایانو تشنابونه او نور ناپاکه شیان لیري کړل، له دیوالونو یې عکسونه ایسته کړل او کیندل سوي قرآني ایاتونه یې تازه کړه، د حرم مځکه او ستنې یې د ګلاب په اوبو ومنځلې، د صلیبي جنګ پرمهال چې کوم یهودیان شړل سوي ول صلاح الدین ایوبي هغوی هم بیرته ښار ته را وستل.
د بیت المقدس د لاسه ورکولو وروسته په اروپایي عیسایانو کې د قهر او غضب یو څپه را پورته سوه او دریمه صلیبي جګړه را منځ ته سوه، په هغه کې د جرمني پاچا (فریډرك بار بروسه)، د انګلستان پاچا (رچرډ شیردل) او د فرانسې پاچا (فلپ اګستس) شامل ول، له دې ډلې د جرمني پاچا د کوچنۍ اسیا په سیندکې غرق سو، د فرانسې پاچا د رچرډ سره د مخالفت له امله دوه کاله وروسته بیرته و ګرځېدی او رچرډ شېردل له سلطان صلاح الدین ایوبي سره د سولې په تړون بریالی سو.
د سولې دې تړون ته په تاریخ کې (صلح نامه رمله) وایي چې په پایله کې یې له (اکا) څخه تر (زعفر) پوري سیمې عیسایانو ته ورسیدې او هغوی ته د بیت المقدس د زیارت کولو اجازه هم ورکړل سوه، په کال (۱۱۹۳ز) کې د (Typhoid) یا لویې تبې له امله د صلاح الدین ایوبي تر وفات دوه کاله وروسته د روم د (پاپ) په بلنه جرمني پاچا (هنري هشتم) څلورمه صلیبي حمله وکړه، تر (اکا) رسیدونکی وو چې پاچا مړ سو او په دې ډول دا برید هم ناکامه سو.

د پنځم برید بلنه د روم پاپانو او قسطنطنیې په ګډه ورکړه چې په هغه کې صلیبانو ته د مصر په د(میات) ښار کې عبرتناکه ماته ورکړل سوه، بیا په (۱۲۲۸ز) کې شپږمه صلیبي حمله دجرمني پاچا (دوهم فرډرك) تر مشرۍ لاندي وسوه چې په پایله کې یې بیت المقدس بیا د عیسایانو لاس ته ولویدی، پر (قبته الصغرْی) باندي یې د شرابو بوتلان کښېښودل او د خوشالۍ جشن یې ولمانځی، خو په (۱۲۴۴ز) کې مسلمانانو بیا له بیت المقدس څخه عیسایان و ایستل، ترك سلطان ښاغلي (سلطان زاهد مملوك) په انطاکیه کې د عیسایانو ریاست پای ته ورساوه چې ورسره د عیسایانو ملا ماته سوه په داسي حال کې چې د (پاپ) په غوښتنه د فرانسي پاچا نهم لوئي د صلیبي مشرتوب پرېکړه وکړه، دا د صلیبانو وروستی لوی برید ګڼل کیږي، په دې وخت کې په صلیبي لښکرو کې یوه تباه کوونکې (وبا) خپره سوه چې نهم لوئي[1] هم په هغه کې له منځه ولاړ.
له زاهد نه وروسته الملك المنصور پر تخت کښیناست په څلورو کې یې درې د عیسایانو ریاستونه ختم کړه او څلورم یې د هغه زوی په کال (۱۲۹۱ز) کې له منځه یووړ او همداسي د (اکا) د کلا دفتحې سره د صلیبي جګړو دا ویروونکې لړۍ پای ته ورسیده چې پاپ (اربن ثاني) را پیل کړې وه.
تاریخ شاهد دی چې په دې جنګونو کې اروپایي عیسایانو تل برید کوونکی رول لوبولی په داسي حال کې چې مسلمان سلاطینو تل دفاعي دریځ

[1] د فرانسي د لویي واکمنانو لړۍ تر شپاړسم لویي پوري ورسېده چې باالآخیره (۱۷۷۹ز) د فرانسي په انقلاب سره شپاړسم لویي اعدام سو. (ژباړن)

خپل کړی وو او هغوی تل د عيسايانو د يرغل او متحدو قوتونو په وړاندي مجبور سوي چي و جنګيږي، ددې صليبي جګړو د مشرۍ وياړ فرانسې ته په برخه دی ځکه لومړی ړغ د هغه ځايه راپورته سوی وو، د صليبي جګړو په پايله کي د ځواک توازن هم ګډ وډ سو او د اروپا د ځواک مرکز فرانسه و ټاکل سوه، ددې صليبي جګړو پر مهال اسلام په ټوليزه توګه مخ پر زوال روان وو، شام ، فلسطين او مصر څخه پرته نورو اسلامي هيوادونو په ډيره لږه کچه ددې حالتونو احساس وکړ، دا خبره يوه معجزه ګڼل کيږي او پوځي کار پوهان دې خبري ته حيران دي چي د ټول عيسايي نړۍ د متحد لښکرد سيلاب مخي ته څنګه د مصر او شام غوندي کوچني هيوادونه ټينګ سوه، په عسکري مخامختيا کي تر سختي ناکامۍ وروسته د کليساڅښتنان مسلمانانو ته د فکري ماتي ورکولو په هڅه کي ګرځندي سوه چي نن هم روانه ده.

يو يهودي وايي:

((مسلمانان بايد دې ته چمتو سي چي په خپلو لاسونو مسجد وران کړي، که موږ خپله دا کار وکړو نو ښه به نه وي که څه هم موږ ددې کار اختيار لرو، ډير به ښه وايي چي د عراق څخه ويشتل سوي يوه توغندۍ پر مسجد اقصی لګيدلې وای او زموږ کار جوړ سوی وای، خو موږ قصداً مسجد نه ورانوو ځکه په دې سره زموږ مسيح نه را ښکاره کيږي او هغه وخت ليري هم نه دی)).

يهوديان په دې عقيده دي تر څو چي مسجد اقصی شهيد نسي او پر ځای يې د دريم ځل لپاره سليماني معبد (ونه) دريږي د هغوی هغه ژغورونکی

نه را ستنیږي چي په نړۍ کي به د دوی تللی عظمت بیرته لاسته راوړي، د هغوی د باور له مخي دا کس د معبد د لویدیځ دیوال له ترل سوي دروازي څخه راوځي. یهودیان له پېړیو را هیسي خپل مړي د هم هغه دروازي مخي ته ښخوي، هغوی عقیده لري چي د دوی د پاچا تر راتګ وروسته دا ټول مړي را ژوندي کیږي هغه ته سجده کوي او هغه به ټوله نړۍ تر واک لاندي راولي.
هغوی دې پاچا ته مسیح وایي او زموږ د عقیدې له مخي د یهودیانو دا لارښود به (دجال) وي، هغه به هغه مهال راڅرګند سي چي مهدي امام په (قسطنطنیه) کي په جهاد بوخت وي.

پنځم څپرکی

د نړۍ د درې لويو مذهبونو پيروان ياني عيسايان ، يهوديان او مسلمانان د يوه داسي ستر لاربښود راتګ ته انتظار باسي چي تر قيامت وړاندي به د يوې ستري خونړۍ جګړې مشري کوي او درې واړه مذهبونه دې شخص ته (مسيح يا مسايا) وايي: يهوديان د هغه راتګ په اړه باور لري چي يو ځوک به د مځکي پر کُره الهی نظام واکمن کړي، د هغه نسب به د (حضرت داودعليه السلام) کورنۍ ته کيږي او د هغه د پاخون سره به نور قومونه له منځه ولاړ سي، يهوديان عقيده لري چي هغه به د نړۍ ټول هيوادونه د اسرائيلو تر واك لاندي راولي، هغوی نن د فلسطين په سيمه کي راغونډ او د اسرائيلو په سيمه کي يې خپل حکومت ټينګ کړی او د هغه مسيح لار څاري چي نړۍ ته تر راتګ وروسته به په يروشلم کي خپله پلازمېنه (دارالحکومت) جوړ کړي.

لکه وړاندي چي وويل سوه عيسايان دې شخص ته (Anti Christ) او موږ

ورته د جال وايو.

خو زموږ او عیسایانو عقیده داده هغه څوک چي په راتګ سره به د یوي لويي وروستۍ جګړې په مرسته حق او باطل سره بېل کړي هغه حضرت (عیسي ﷺ) دی او دا جګړه به د عیسایانو په خبره (Anti Christ) او زموږ په وینا دجال سره وي چي یهودیان ورته خپل مسیح وايي.

د یو یهودي لارښودوینا ده:

((یهودی پاچا دجال به د حضرت داود له کورنۍ څخه وي، هغه ته مسیح ځکه ویل کیږي چي د حضرت داودﷺ له کورنۍ سره تړاو يې حتمي دی)).

((د دجال تر راتګه موږ خپلواکي نسو تر لاسه کولای، موږ ټول یهودان اسرائیل راغلي یو، موږ به سلیماني معبد جوړوو او هلته به د دجان انتظار کوو)).

((موږ د زرګونو کلونو راهیسي مسیح (د جال) ته منتظر یو د هغه تر راتګ وروسته به پر موږ هیڅ فشار نه وي[1])).

له بله پلوه مسلمانان او عیسایان (عیسی ﷺ) اصلي مسیح ګڼي او یهود دغه لارښود ته

(AntiChrist) ياني د جال وايي نو بیا عیسایان د مسلمانانو پر ځای له یهودانو سره ولي همږغي دي او ولي د هغوی د ریاست ملاتړ کوي؟ په ځانګړي ډول چي هغوی په دې هم پوهیږي چي مسیحﷺ هغه د جال وژني، ددې لامل دا دی چي د عیسایانو د عقیدې له مخي مسیح ﷺ به

[1] Rabbi Manis Freidman

تر دوهم ځل راتګ مخکي هغه عیسایان چي عسيعليه‌السلام (نعوذ باالله) د خدای زوی ګڼي د دجال څخه د ژغورلو په موخه اسمان ته وربولي او پاته خلك به د هغه سره د مقابلې لپاره پر مځکه پاته سي، عیسایان دا عقیده هم لري چي د جال به د حضرت عیسٰی په لاس ووژل سي وروسته به عام یهودیان هم عیسویت قبول کړي، په داسي حال کي به هغه یهودیانو ته اسانه وي چي په اسرائیلو کي سره راغونډ سي او اسرائیلي ریاست ټینګ کړي.

دا وخت عیسائیت د نړۍ تر ټولو لوی مذهب دی او د نړۍ د (٦میلیارده) نفوسو له منځه څه باندي (٢ میلیارده) یې عیسایان دي، دلته باید یادونه وکړم چي په ډېرو ځایونو کي قرآن کریم، نبوي احادیث او څلورګوني انجلونه په یوه نظر دي؛ د بیلګي په ډول: حضرت عیسٰیعليه‌السلام پرته له پلاره په معجزانه توګه و زیږیدی داچي مور مریم یې له اسرائیلو سره تړاو درلود نو حضرت عیسٰیعليه‌السلام هم په دې لړۍ کي راځي او دا چي الله تعالیجل‌جلاله هغه اسمان ته پورته کړ او قیامت ته نږدې به د دوهم ځل لپاره مځکي ته راستون سي، په دې ټکو کي قرآنکریم، حدیث او څلورګوني انجلونه خو په یوه خوله دي لکن د سینټ پال لخوا جوړې سوې لارې او د کړنو پر بنست ولاړ موجوده عیسائیت نه یوازې له هغه سره بېلوالی لري بلکه ضد یې هم دی، د بیلګي په ډول د اصلي عیسائیت خبره دا ده چي حضرت مسیح عليه‌السلام کوم نوی شریعت نه راوړی بلکه د حضرت موسٰیعليه‌السلام د تګلارې د نوي کولو، خپرولو او د بني اسرائیلو د اخلاقي او روحاني اصلاح لپاره را لیږل سوی وو ګواکي هغه د کوم نوي دین یا مذهب، ملت او امت بنسټګر

نه وو، د وخت د نوم وتي اثر The Hundred (سل غوره) ليکوال Michael Heart (مایکل هارټ) وايي:

((حضرت مسيح عليه السلام چې کله په نړۍ کي موجود وو د هغه او د هغه د ملګرو شمېر د يهودو تر يوې فرقې زيات نه وو[1])).

بايد وويل سي چي د اوسني عيسويت بنسټګر حضرت مسيح نه بلکه سينټ پال[2] دی چي هغوی د موسی شريعت د عيسايانو لپاره منسوخ و ګرځاوه، او بيا د حضرت مسيح دعوت د بني اسرائيلو لپاره وو او هغه ويلي وو زه يوازي د اسرائيلو له کهوله ورك سوو ټوليو په لټون پسي راغلی يم او هغه خپل شاګردان هم په کلکه منع کړي وو چي خپل تبليغ دي له اسرائيلو نه باسي (سينټ پال) دا خبره هم رد کړي وه، همدا لامل وو چي

---

[1] ډاکټر مائيکل هارټ – 100

[2] ژباړن: سينټ پال چي په اصل کي يهودي وو تر عيسی عليه سلام وروسته دوهم مهم شخص دی. اوس په عيسايت کي يوازي د عيسي عليه سلام نوم پاته سوي خو په عملي ډول په ټوليزه توګه دا مذهب د سينټ پال پر محور را څرخي.

د عيسي عليه سلام له پېروانو سره هغه هيڅ تړاو نه لاره بلکه تر عيسی عليه سلام وروسته ۱۴ کالو پوري سينټ پال د عيسی عليه سلام مخالف وو د هغه سره د دښمنۍ په عقده کي يې د هغه پر پلويانو ظلمونه کول چي ځيني يې شهيدان کړي هم دي. پال د ځان په اړه وايي: ((يو وخت زه د حضرت عيسی خلاف، بد ژبی، ظالم او تيري خوښوونکی کس وم)) ۱۴ کاله وروسته هغه وويل چي عيسی يې په خوب کي ليدلی سر له ننه دهغه پيرو دی ظلم او تيری به نور نه کوي په دي ډول خبرو هغه و توانيدی د عيسايانو په زړونو کي ځای جوړ کړي. له ٦١ تر ٦٨ ميلادي کلونو په منځ کي، د يو نامعلوم علت له مخي د سينټ پال سر پري کړل سو.

د لومړۍ پېړۍ د عيسايي څلويښتمي لسيزي پر مهال د (عیسٰیعلیه السلام) د منونکو تر منځ ټينګ او سخت بحثونه وسوه او برى د (سينټ پال) او د هغوی د ملګرو په برخه سو په داسي حال کي چي د (عيسيعلیه السلام) شخصيت، تورات او د نورو پخوانيو کتابونو يادونه دا هرڅه په (بايبل) کي موجود ول او په پيل کي عيسائيت يقيناً د ابراهيمي مذهب يوه کړۍ وه خو ۳۰۰ کاله وروسته دا مذهب په يوه بېل مذهب بدل سو.

د عيسايانو او يهودانو اړيکي په درو دورو باندي ويشل کيږي، لومړۍ هغه يې درې پېړۍ په بر کي نيسي، په دې وخت کي د هغوی پر (لړکي) شمېر د يهوديانو او بت پرستو روميانو لخوا ظلم کيدی، دوهمه دوره چي کله د روميانو سلطنت عيسائيت قبول کړ نو پر يهودانو د ژوند شېبې تنګي سوې او هغوی د عيسايانو د سخت ترين ظلم ښکار وګرځيدل ځکه هغوی د عيسايانو په اند د حضرت عيسیعلیه السلام قاتلان ول، دا دوره شاوخوا يو زر کاله روانه وه خو وروسته داسي يو حالت را منځ ته سو چي دا دواړي ډلي سره جوړي سوې چي تر شا يې د يهوديانو د سياست او هوښيارۍ شهکار پروت وو.

اتمه پيړۍ کي يهوديانو د عيسايانو په وړاندي د (هسپانيې) په فتح کي د مسلمانانو مرسته وکړه او هم دغه مځکه د عيسويت د ټوټې کولو لپاره و کارول سوه او کله چي هلته د مذهبي اصلاح تر خوځښتونو وروسته د پاپ نه د واك اخيستلو او احتجاجي خوځښتونو په پايله کي د (پاپايت) بنسټ کمزورى سو نو هغوی په مختليفو ملکونو کي د (سودي) نظام اجازه تر لاسه کړه چي تر دې وړاندي په اروپايي عيسويت کي حرام او منع

گرځيدلی وو.
پر اروپايي عيسايانو د يهوديت د سخت پرتم ښکاره ثبوت يو څو کاله وړاندي د روم د پاپانو هغه حکم نامه ده چي پکښې د (۲۰۰۰ کاله پخوانۍ عقيدې برعکس يهوديان د حضرت عيسیعليه السلام د قتل څخه بري سوي دي.

د څو نوموتو يهودانو اندونه:

((په يهودي تاريخ کي داسي هيڅ تړاو د کوم بل قوم سره نسته لکه د اسرائيلو او امريکا تر منځ چي موجود دی.))
(ربي چايي ګرين)

((امريکا دا وخت ګوري چي د نوري نړۍ سره يې اړيکي پرې کيږي خو د اسرايلو سره د هغوی خپلوي ټينګه ده.))
(Rabbi Manis Freidman) رابي مينيس فريډمن

((زموږ له امريکا سره راسه درسه سته خو موږ هلته موجود نه يو، دا زموږ د قوم پرمختګ دی چي موږ بيرون هم پر کوم هيواد اغيز شيندلای سو)).
(Rabbi Manis Freidman) رابي مينيس فريډمن

((اسرائيل تل امريکاته اړ پاته سوي، د امريکا پرته د هغوی مرسته روس هم کړې، فرانسې او (چيك سلواکيا) هم له هغوی مرسته نه ده سپمولې، دا خبره په زړه پوري ده د کومو هيوادونو سره چي زموږ اړيکي خرابي سوي د

هغوی پایله څه راوتلې؟ داسي نه ده چي زموږ مرسته کول یوازي پر امریکا ده بلکه د امریکا سره راسه درسه پر موږ ده او موږ د خپل روحانیت په مرسته د امریکا ساتنه کوو دا دوه اړخیزي اړیکي دي او زموږ د دواړو ګټې)).

(Rabbi Manis Freidman) رابي مینیس فریډمن

څنګه چي مي وړاندي عرض وکړ چي د تړون پر بنسټ د یهودیانو د مشر د راتګ لپاره د هغوی مځکه په فلسطین ورګډېدل او د اوسني مسجد اقصی پر ځای د دریم ځل لپاره سلیماني معبد جوړېدل اړین دي، یهودیان چي غواړي د خپل مسیح د راتګ لپاره کوم شرایط پوره کړي هغه نن ورځ تر دوی وړاندي د پوره کیدو په حال کي دي، د (۱۹۴۸ز) په جولایي کي د اسرائیلو د ریاست د قیام پر مهال یروشلم د اسرائیلو او اردن تر منځ پر دوو برخو ووېشل سو، لویدیځ یروشلیم د اسرائیلوته او د ختیځ یروشلم او د لویدیځو څنډو ریاست اردن ته و سپارل سو، د دواړو برخو په منځ کي (۱۵۰) ودانۍ او ویجاړو کوڅو یوه نا اباده سیمه وه، په (۱۹٦۷ز) کي د شپږو ورځو جګړي په پایله کي یروشلم د اسرائیلو په ولکه کي راغی.

هغه وخت یهودیان د خپل مقصد د لاسته راوړلو لپاره تر داسي اندازي بې تابه سوه چي په (۱۹۷۹ز) د پنځه ټنه وزن لرونکي ډبري موندلو ادعا یې وکړه چي د سلیماني معبد د بنسټ لپاره کاریږي، تر هغه وروسته سخت دریځه یهودانو د هغه ډبرو لټه پیل کړه چي د سلیماني معبد لپاره ٦ بیلیونه داني په کار وې اود نوموتي خبري رسنۍ (اې، ایف، پي د

۱۹۹۷ز) د اګست د خپاره سوي راپور سره سم په امریکا کې یهودي کارپوهانو د سلیماني معبد نقشه چمتو کړې او د هغه یوه کاپي اسرائیلو ته استوي.
یهود د (سکینې) د تابوت لټه هم کوي چې په اړه يې مخکې تفصیلات وړاندې سوه، په هغه کې د حضرت موسٰی علیه السلام، او حضرت هارون علیه السلام شخه پاته سوي سپېڅلي توکي موجود دي، د سکنې تابوت ته په انګریزي کې (ARC of Covenants) ویل سوي او که تاسو د نوم وتې یهودي فلم جوړوونکي (ستیوڼ سیپل برګ د انډیانا جونز سیریز) فلمونه کتلي وي نو پوه سوي به یاست چې Raiders of lost Arc (رایډرز اف لاسټ ارټ) کې همدا تابوت دی، په دوهم فلم کې Temple of Doom شخه مراد سلیماني معبد دی او په دریم هغه کې Last Crusade پېژندنه پر هم هغه یهودي روایت باندې بنا ده.
موخه دا چې یهود د مسجد اقصی شهادت او د هغه پر ځای د سلیماني معبد د تعمیرولو لپاره پوره چمتو دي خو د تعمیر د کار د پیلولو لپاره پاك امر ته منتظر دي او هغه امر یوې سرې غواته اشاره ده چې هغه به دوی حلالوي او سوځوي به يې او په ایرو به يې د اسرایلو اولس پاك کړي چې د هغه سره به معبدته هیڅوك ناپاك نه داخلیږي.
ددې سرې غوا د پیدا کیدو څو ځلي خبر ورکړل سوی، ویل سوي چې دا غوا به د خپل پیدا ینبت شخه درې کاله وروسته د سلیماني معبد لپاره و کارول سي، په دې ډول د لرغونو اثارو د موندنې په نیت د مسجد اقصي او (قبة الصغرٰی) لاندې پراخ او ستر تونلونه کیندل سوي دا کار د څو لسیزو راهیسې په منظم ډول روان دی د دې نتیجه يې دا ده چې دا دواړې

وداني اوس پر کیندل سوي بنیادونو ولاړي دي او لړ حرکت به هغوی د مځکي سره یو ځای کړي.

د اسرائیلو د حکومت وینا ده چي د تونل د کندني مقصد د سلیماني معبد پاتي سونو موندل وو.

په دې اړه زه په لنډو جملو کي د (ناستېراډېمس) یادونه هم اړینه ګڼم چي وړاندویني یې د ډېري مودې راهیسي په ځانګړي ډول په لویدیځ کي په ډېر غور سره لوستل کیږي د (ناستېراډمس) په شمېر لیکني زما له نظره هم تیري سوي او زه غواړم د قرآن او سنت په رڼا کي د هغه پر وړاندوینو رڼا واچوم.

(مایکل ډي ناستېراډیم) یاني د (ناستېراډیم) سیمي مایکل په کال (۱۵۰۳ز) کي د دسمبر پر (۱۴مه) د فرانسې په یوه یهودي کورنۍ کي و زیږید چي د کاتولیکانو سره یې تړاو درلود هغه لومړنۍ زدکړې په خپل کور کي له خپلو مشرانو تر لاسه کړې او مدرسې ته تر تګ وړاندي د ادب، تاریخ، فلکیات او طبي علومو کارپوه سو، د هغه شهرت د یوه داسي طبیب په ډول تر لیري لیري خپور سو چي د طاعون د ناروغیو د کلیوالي علاج یاني د هغوی له وجود څخه د ویني پر کښولو باور نه لري، (ناستېراډیمس) بې شمېره د طاعون ناروغانو ته په خپله تداوي سره شفا ورکړه، پر هم دې بنسټ د فرانسې حکومت هغه ته د ژوند تر پایه د دندي اجازه ورکړه لیکن د دې بریالیتوبونو سربېره د (ناستېراډمیس) مېرمن او دوه ماشومان په کال (۱۵۳۷ز)کي د طاعون په ناروغۍ مړه سوه او د هغه بل واده وروسته شپږ نور اولادونه و زیږیدل.

د هغه د کور یوه خونه د مطالعې لپاره ځانګړې وه او په همدې یوازې توب کې یې زیات وخت تیراوه، د خونې په منځ کې یې د اوبو یو ډك لوښی ایښی وو د هغه لوښي په اړه ویل کیږي چې (ناسټراډیمس) به د مراقبې په وخت کې کاراوه، ددې مراقبې پر مهال چې به هغه څه لیدل، اوریدل او محسوسول هغه به یې لیکل.

دا لیکنه د شعر په ډول ده چې هر بند یې څلور مصرۍ لري، دا په لرغوني فرانسوي ژبه کې موجود وو چې په هغه کې د لاتیني او یوناني ژبو هم ډیري برخې شاملې وې.

په کال (۱۵۳۴ز) کې هغه د خپل مشهور اثر (Centuries) یاني پیړۍ لیکنې پیل کړې دا کتاب لس ټوکه دي او په هر جلد کې د شعرونو سل بنده دي.

د (ناسټراډیمس) پلویان باور لري چې په تیرو څو پیړیو کې داسې ډیر څه سوي چې (ناسټراډیمس) د خپل کتاب (Centuries) په اشعارو کې ورته نغوته (اشاره) کړې وه، د بېلګې په ډول د فرانسې انقلاب، د امریکا کشف، د کینډې وژل، د هیټلر دوره او …

خو پر ناسټراډیمس نقادان په دې نظر دي چې د هغه بیان سوي حالات د مختلیفو دورو د پېښو سره سر خوړلای سي او هغه په بیلا بیل ډول د وړاندې کولو بشپړ لیاقت درلود.

دا سمه ده چې د (نا سټراډیمس) په لیکنو کې لاتیني، یوناني او فرانسوي وییونو (لغاتونو) څخه پرته د فلکیاتو او نورو علومو ډیری اسرار، استعارې او انځورونه موجود دي، ځکه نو د هغه په لیکنو په بشپړ ډول پوهېدل ستونزمن دي، په اتیایمه لسیزه کې پر دې موضوع جوړ سوی فلم(The

(man who saw tomorrow (هغه کس چي سبا يې وليد) که تاسو و ګورئ نو په بشپړ ډول به راسره یونظر سی چي تر ننه د هغه ټولي وړاندويني غلطي ختلي دي، په ځانګړي ډول په کال (۱۹۸۵ز) کي د دجال ښکاره کېدل.

که د لويديځ کوم هيواد کي کتابتون ته ورسئ او د (ناستېراډيمس) کتاب و غواړي نو هغه به دمذهبي کتابونو په لړ کي نه بلکه د New Age (نوي عمر) په ليکه کي و مومئ او دا خبره ډېره مهمه ده، چي لوی مذهبونه لکه اسلام، عيسائيت او يهوديت پر دې خبره يوه خوله دي چي د فلکياتو د علم او داسي نورو معلوماتو پر بنسټ وړاندويني غلطي دي.

د (ابو داود) په يوه حديث کي خو داسي ويل سوي: که څوک پر نجوميانو (ستور پېژندونکو) باور وکړي هغه د اللهﷻ او د هغه د رسولعليه السلام سره په خلاف کي دی او ځيني کسان خو (ناستېراډيمس) ته د پيغمبر درجه ورکوي. (نعوذ با الله)

دلته د (ناستېراډيمس) د تذکرې لامل د هغه په ليکنو کي د د جال يا (Anti-Christ) په اړه بيان هم دی، د هغه د ليکنو په تفسير کي د دجال خروج د حضور اکرم ﷺ د سرزمين څخه بيان سوی چي له the Men How Saw Tomorrow (هغه کس چي سبا يې ليدلی) فلم څخه هم څرګنديږي، سوني ده چي ددې منظمي طريقې په مرسته به دا انځور په مسلمانانو او غير مسلمانانو کي خپور سوی وي، دلته بايد دا روښانه کړم چي د حضور اکرم ﷺ په احاديثو کي د دجال د ښکاره کيدو ځای د عربو ختيځه برخه په نښه سوې، چي هتله د ايران، پاکستان او افغانستان په

ګډون نور هیوادونه موجود دي.

یوه په زړه پوري واقعه د (۲۰۰۱ز کال د ۱۱ سپټمبر) تر پیښې وروسته را منځ ته سوه، له دې پیښې سره د تړاو په ډول د (ناسټراډیمس) وړاندوینې مارکیټ ته راوړل سوې په داسې حال کې چې د هغه په لیکنو کې تر دې وړاندې داسې کوم څه نه وو موجود، د هغه پر کتابونو ژوره کتنه کوونکو دا خبره رد کړه خو یو عام اغیز دا ورکړل سو چې (ناسټراډیمس) پېړۍ وړاندې د دې تروريستي پیښې په اړه خبر وو، بېلابېلې حکومتي او حساسي اداري د (ناسټراډیمس) په اړه د عوامو له مقبولیت څخه خبردي، د دوهمې نړیوالې جګړې په لړکې جرمنیانو د خلکو د حوصلې لوړلو لپاره د (ناسټراډیمس) وړاندوینې د رسالو په بڼه پر سړکونو و پاشلې (ناسټراډیمس) له هغه وخته د پروپاګندې په ډول کارول کیږي او په راتلونکې کې به هم هغه په همدې بڼه وکارول سي.

د عربي نړۍ څخه د دجال د ظهور وړاندوینې ته په کتو پر مسلمانانو لازم دي چې د ناسټراډیمس او داسې نورو سازشونو ژور پام وساتي.

د فلکیاتو غربي کارپوهان نن پر دې سلا سوي چې دا کاینات بلاخره فناکیدونکي دي، یاني قیامت راتلونکی دی، که دې غربي سائینس پوهانو ۱۴۰۰ کاله مخکې قرآن کریم مطالعه کړې وای نښایي تر دې وړاندې دې نتیجې ته رسیدلي وای، دا مهال دا خبره د یو حقیقت په توګه منل سوې چې پر مځکې ژوند د لمر د موجودیت او د هغه د وړانګو او تودوخې له برکته موجود دی او د لمر تباهي د ټول لمریز نظام اوکیدای سي د ټوله کائیناتو د ختمیدو لامل و ګرځي.

د (انشټاین) نظریه داوه چې کائینات لا محدود دي، را زرغونه سوي او هم

داسي غوړېږي، ښايي همدا خيال به د علامه اقبال په ذهن کي هم وو چي کله هغه دا شعر ليکی:

یہ کایـنات ابـھی ناتـمام ہے شـــایـد
کہ آرھی ہے دمادم صدایے کُن فیـکون

ښايې چي دا کاينات ختمېدونکي نه وي
چي هم داسي سر پر سر د کُن فيکون ږغونه راځي

د (انشټاين) ددې نظريې سره سم دا کاينات تر هغو غوړيږي څو ددې ټولي مادې (Density) يا کثافت صفر نسي، تر هغه وروسته به دا خپله ختم سي، دا کاينات به يو وخت بلکل خالي وي ياني په لا محدوده خلا کي د مادې له محدودې اندازې سره.

دوهم دا چي د (انشټاين) له خيالاتو چي څه راوځي دا دي چي: کاينات محدود غوړيږي ياني دا د يوې پوکاڼې (بوغۍ) په ډول غوړيږي خو دا غوړيدل داسي دريږي لکه د بوغۍ څخه د هوا په ايستلو د هغې غوړيدل دريږي او سره ټوليږي او کوچنۍ کيږي، په همدې ډول کاينات به هم په يوه وجود او هستې واوړي، بليك هولز(تور غارونه) لرونکي ستوري به يو له بله سره و جنګيږي اخر به دا ټول د يو بليک هول (توري سوړي) بڼه غوره کړي او دا به د کائيناتو وروستی حالت وي.

د کائيناتو پای ته رسېدل نور هم ډير لاملونه لرلی سي، د ستورو د پورته تلو نظريې پر دې خبره ټينګار کړی چي زموږ لمر هم ورو ورو د ارتقا (پورته ختلو) پړاوونه طی کوي او هغه به د يوې سرې هستې ياني (Red Giant) خواته و خوځيږي چي د هغه رڼا او تودوښه به تر دې زرګونه ځله زياته

وي، وروسته به هغه د سره کیدو په پړاو کي د خپل مرگ خواته سفر پیل کړي او داسي به تبا سي لکه څنگه چي (سپرنو وا [1]) ستوري سوی وو، د لمر د انفجار د تودو گیسونو او شعاوو سره به ټول ستوری د مځکي په گډون په بخار واوړي او یابه په ایرو بدل سي، د ساینس پوهانو په وینا پنځه میلیارده کاله وړاندي لمر شاوخوا (۴ سلنه) کوچنی وو رڼایي (۳۸ سلنه) کمه وه او سطح یې (۱۰سلنه) یخه وه، دا په کمیاوي ډول یو ورته ستوری وو چي د مرکز تودوښه یې (۱۰میلیونه سانتی گریډ) وه، نن لمر په کیمیایي ډول بیل ستوري (Non Homogenious) گرځیدلی او هغه د سرې هستې د جوړیدو سفر پیل کړی د لمر په مرکز او شاوخوا کي به توپیر را منځ ته سي، د هغه رڼا به دوه چنده سي خو د مرکز د تودوښي درجه به تر (۱۰۰میلیونه سانتی گریډ) پوري ورسیږي.

پر مځکه به ددې بدلونونو پایله دا وي چي ټولي اوبه به د مځکي تل ته کښته سي، د لمر تاوده گازونه به تر مځکي گیر چاپېره یو غلاف جوړ کړي، نور به دلته ژوند نیست او نابود سي، لنډه دا چي د لمر له تبا کېدو سره به ټوله نړۍ له منځه ولاړه سي، په قرآن کریم کي الله تعالیﷻ فرمایي:

ژباړه: ((**پوښتنه کوي چي د قیامت ورځ کله راځي، بیا کله چي نظرونه و دریږي او سپوږمۍ بې نوره سي او لمر او سپوږمۍ سره یو**

[1] سوپر نوا ستوری مخکي له دې چي هدف بشپړ کړي په تدریج سره محوه کیږي ، کیداسي تر لمر زرگونه ځله روښانه سي تر ټولو روښانه هغه مهال ښکاري چي ستوري انفجار وکړي او کولای سي رڼا یې یو بشپړ کهکشان و نیسي . ستور پیژندونکو په کال ۱۰۵۴ میلادي کي یو ستوري ثبت کړی دی .دومره روښانه وو چي د ورځي هم د لیدلو وړ وو (ژباړن)

ځای کړل سي، بیا به انسان وایي چي نن د تیښتي ځای چیري دی، هله به نو لمر بې نوره سي، ستوري به ټوټه ټوټه سي و به لویږي او غرونه به و سوځل سي.))

له دې آیات څخه ځرګندیږي چي د مځکي د تباهۍ سره د لمر، سپوږمۍ او ستورو ژور تړاو موجود دی او ځنګه چي تاسو پوهیږئ چي سپوږمۍ له ځانه رڼا نلري له لمره رڼا اخلي ځکه نو د سپوږمۍ د بې نوره کولو مخکي د لمر بې نوره کیدل لازم دی، نور چي کله ستوري بې نوره سي او اسمان و چوي، غرونه والوځي اولکه ځنګه چي ما مخکي یادونه وکړه چي ساینس پوهان اوس په دې باور سوي چي په راتلونکي کي به د لمر د نه زغمل کېدونکي تودوښي څخه به د سمندر اوبه و ایشېږي، ټول بحري ژوند به هم نیست او نابود سي او ممکنه ده چي دا تودوښه دومره زیاته سي چي بې روحه شیان لکه ډبري، غرونه او نور هم ویلي سي یا هم په توښ (بخار) بدل سي او د پمبه وو په ډول والوزي یا به د وریشل سوو پنبه وو په ډول سي.

ژباړه((**او غرونه به د وریشل سوو پنبه وو په ډول وي**[1]))

دوهم صورت یې دا دی چي کله لمر دا سوځیدونکې مځکه په خپل ځان کي جذبوي نو ښکاره ده چي مځکه به پاش پاش سي او په دې حالت کي به هم غرونه د وریشل سوو وړیو په ډول والوزي،

د دې عواملو تر ځنګ (چي حتماً راتلونکي دي) ځیني تباه کوونکي افتونه

---

[1] القارعة ۵ ایات

مځکه تباه کولای سي د بیلګي په ډول د یوه شهاب ثاقب (هغه ستوري چي له مداره ووځي) پر مځکه را لویدل او یا د یوه لکۍلرونکي ستوری د مځکي سره ټکر، یو ویجاړونکي اټومي جګړه، دوخت په تیریدو سره به د مځکي پر سر حفاظتي سطح (ګاز) ختم سي او په دې ډول به د لمر د (الټراوایلټ) شعاوو له امله پر مځکه ژوند ختم سي. او یا د یخي هغه لویه برخه چي پنډ والی یې څه باندي یو میل دی، د سهیلي قطب او ګرین لینډ په ګډون د نړۍ لس میلیونه مربع میله مځکه یې نیولې دا هغه یخی دی چي په تېر کي د لویو سیلابونو په تر څ کي را منځ سوی که چیري دا یخی اوبه سي نو د نړۍ د ټولو سمندرونو اوبه به (۳۰ فټه) لوړي سي او هغه هیوادونه لکه هالینډ او نور چي په کښته برخه کي ستون لري ټول به په اوبو کي ډوب سي.

دجال به هغه مهال پر ټوله نړۍ واکمن وي چي مهدي امام او د هغه ملګري د دمشق په ښار کي محاصره سي، د جال به د هغه ښار خواته و خوځیږي، او همدغه به د حضرت عیسٰیعلیه السلام د نازلیدو مهال وي، د حضرت عیسٰیعلیه السلام نزول به د مهدي امام تر ظهور او د دجال تر خروج وروسته وي، هغه به د شام د دمشق ښار کي د سپین منار سره نږدې پر هغه ځای را کښته سي چي مهدي امام او د هغه ملګري موجود وي.

له حضرت ابو هریرهرضي الله عنه څخه روایت دی:

ژباړه((**رسول اکرم ﷺ و فرمایل چي زما او د عیسٰیعلیه السلام تر منځ کوم نبي نسته، هغه را کښته کیدونکی دی، تاسو چي هغه وګورئ نو و یې پیژنئ، هغه به میانه قدی سړی وي، رنګ به یې سپین او سور ته**

مایل وي او د ژړ رنګ دوې جامې به یې په تن وي، پرته له اوبو به یې له سر څخه څاڅکي تویږي.[1]))

حضرت عیسي چې کله اسمان ته پورته کړل سو نو د هغه عمر (۳۳ کاله) وو، هغه چې کله بیا راځي نو هم هغه عمر به یې وي، چې کله هغه را کښته کیږي د سهار د لمانځه وخت به وي او مهدي امام به دلمانځه لپاره مخ ته سوی وي، حضرت عیسٰی ﷷ ته په کتو سره به شاته سي او و به وایي (راسئ تاسو لمونځ راکړئ) خو حضرت عیسٰیﷷ به انکار وکړي او و به فرمایي امام باید ستاسو څخه وي، له حضرت جابر بن عبدالله څخه روایت دی:

ژباړه ((**رسول الله ﷺ و فرمایل: زما د امت یوه ډله به د حق په خاطر تر قیامته جنګیږي او بریالۍ به سي، بیا به عیسٰیﷷ نازل سي د مسلمانانو امیران به هغه ته وایي راسئ موږ ته لمونځ راکړئ خو هغه به وایي چې نه؛ امیر به ستاسو څخه وي، دا هغه امتیاز دی چې الله تعالیﷻ دې امت ته بخښلی دی**[2]))

دلته دا مهمې پوښتني را پیدا کیږي چې د ټولو انبیاوو څخه د حضرت عیسیﷷ په راکښته کیدو کي څه حکمت پټ دی؟ اویا دا چې حضرت عیسيﷷ خپله د لمانځه امامت ولي نه کوي؟

د لومړۍ پوښتني ځواب حضرت ابن حجرﷺ فتح الباري کي داسي

---

[1] ابوداؤد

[2]صحیح مسلم ، احمد

ورکوي چي د عیسٰیؑ د نزول څخه د یهودیانو ردول مراد دی، ځکه هغوی ګمان کوي چي دوی د حضرت عیسٰیؑ قتل کړی الله تعالی به د دوی د درواغو پرده لیري کړي او دوی ته به د حضرت عیسٰیؑ په لاسونو سزا ورکړي.

او د امامت د پوښتني د ځواب په اړه حضرت جوزيؒ داسي فرمایي: (که چیري عیسٰیؑ مخکي سي او امامت ورکړي نو په دې سره به په زړونو کي داسي شك پیدا سي چي هغه د نماینده په توګه مخ ته سوی او که یې نوی شریعت راوړی؟ د هغه لمونځ د مقتدي په ډول ځکه مهم دی چي د حضورﷺ دا ارشاد مبارك (چي زما وروسته کوم نبي نه راځي) د شك او شبهې په ګرد ککړ نسي.

ددې سهار تر لمانځه وروسته حضرت عیسٰی ؑ د دجال د وژلو مسئولیت پر خپله غاړه اخلي، دجال به هغه مهال د خپل (۷۰ زره) یهودي پوځ سره د مشق ته رسیدلی وي، نقشې ته په کتو تاسو ته اندازه کیږي چي دمشق د اسرائیلو له پولي یوازي (٦۰ میله) واټن لري.

د مشق ته د رسیدو سره به هغوی تر ښار د باندي تم سوي وي چي په دې وخت کي به د ښار د مسجد پر منار حضرت عیسٰیؑ را ښکاره سي، حضرت عیسٰیؑ تر لمانځه وروسته د ښار د باندي د دجال د پوځ سره نښته پیلوي، یهودیان ماته خوري، د (اویا زره یهودیان) به ټول ووژل سي د جال به د یروشلم خواته و تښتي، د عتیق د درې څخه تیریږي او (لده) ته رسیږي، هلته به یې حضرت عیسیؑ را و نیسي.

ایا تاسو پوهیږي چي نن د لده پر مقام څه شی جوړ دي؟ هلته د اسرایلو یو ډیر ستر هوایي ډګر دی، یاني ښایي چي د جال د خپل کوم مرستندوی

غربي هيواد خواته د تيښتي هڅه کوي چي د ابن ماجه په روايت د ځينو حديثونو سره سم به حضرت عيسٰیعليه السلام د هغه ودانۍ په شمالي دروازه کي دجال و نيسي.

کله چي حضور ﷺ (۱۴۰۰) کاله وړاندي دا حديث فرمايلي وو، هغه مهال د لده پر دې ځای يو کوچنی کلي اباد وو او مسلمانانو تر يو شمېر پېړيو پوري د لده ددې ځای د اهميت په اړه د پوهيدو هڅه کوله، تر هغو چي په کال (۱۹۵۰ز) کي د اسرايلو د حکومت لخوا هلته د هوايي ډګر جوړيدو د دجال د هغه ځای څخه د تيښتي خبره ښکاره کړه.

دا به په نړۍ کي د يهوديت پای وي او حضرت عيسٰیعليه السلام به صليب مات کړي څو ورسره عيسويت هم پای ته ورسېږي، تر هغه وروسته به د حضرت عيسٰیعليه السلام واده ترسره سي او هغه به ٦٠ کاله يا په بل روايت ۴۰ کاله په نړۍ کي و اوسېږي او د هغه په دوره کي به يا جوج او ماجوج هم را ووځي، ((له حضرت حذيفهرضي الله عنه څخه روايت دی چي موږ په خپل منځ کي خبري کولې چي رسول الله ﷺ زموږ خواته راغی او پوښتنه يې وکړه، تاسو څه سره واياست، هغوی ورته وويل چي موږ د قيامت په اړه خبري کولې، هغه ﷺ وفرمايل: قيامت تر هغه نه راځي تر کله چي تاسو (۱۰) نښي ونه ګورئ، وروسته هغه ﷺ د هغو يادونه وکړه: ژباړه ((**دود، دجال، حيوان، د لوديځ څخه د لمر راختل، د عيسٰی نزول، د ياجوج ماجوج راوتل، د ختيځ او لويديځ زلزلې او په اخير کي د هغه اور چي د يمن څخه به راووځي او خلك به د محشر ميدان ته وړي**[1]))

---

[1]حديث ۱۸۵ صحيح مسلم

د قیامت په لسو لویو نښو یاني (علامت کبرٰی) کې بله هغه د یاجوج او ماجوج را وتل دي، د دې یادونه په قرآن کریم کې د حضرت ذوالقرنین په حواله بیان سوې، چې هغه یو عادل پاچا وو په لیرې او پراخو هیوادونو کې یې د الله ﷻ د امر سره سم د پاچاهي لپاره سفر کاوه، یو ځل هغه په یو وخت کې خپلو درېو مهمو اړخونو ته سفر وکړ، لیرې ختیځ ، لیرې لویدیځ او شمالي اړخ، چې د یوه قوم سره یې لیدنه وسوه، هغوی نومورې ته د یاجوج او ماجوج په اړه خبر ورکړ چې د دوو جگو غرو له شا څخه راځي او په دوی کې فساد خپروي هغوی له حضرت ذولقرنین څخه د یوه دیوال د جوړېدو غوښتنه وکړه هغه وخت ذوالقرنین د خپل توان او طاقت پر بنسټ د هغه دوو غرو په منځ کې یو قوي دیوال جوړ کړ او یاجوج و ماجوج تر دیوال ها خوا پاته سوه.

ژباړه ((**څو د دوو غرونو منځ ته ورسید هلته یې داسې یو قوم و موند چې د(ذوالقرنین) په خبرو پوهیدوته نږدې نه وو.**

(ژباړونکو) وویل: اې ذوالقرنینه! بېشکه یاجوج او ماجوج دمځکې پر سر ورانکاري دي، آیا شونې ده چې موږ تاته خرڅ درکړو او ته زموږ او د دوی تر منځ یو دیوال جوړ کړې؟

(ذوالقرنین) وویل: هغه برلاسی چې زما رب ماته د مځکې پر سر راکړی دی ستاسي (ترخرڅ) غوره دی، نو زما سره په (خپل) ځواک مرسته وکړي ترڅو ستاسي او هغوی تر منځ یو پلن دیوال جوړ کړم[1].))

---

[1] سورة الكهف ، ۹۳-۹۵

دا غرونه چیري دي په اړه يې حضرت ابن عباسﷺ وايي چي د ترکې هیواد په اخیر کي د (ارمینیا) او (اذر بایجان) سره نږدې د کوه قاف په سیمه کي يو ځای موجود دي، هغوی به هغه وخت را ووځي چي کله حضرت عیسیٰعليه السلام د جال له منځه یوسي، هغه مهال به د الله پاكﷻ په حکم سره د یاجوج او ما جوج په لار کي جوړ قوي دیوال را و نړیږي.

اوس ستاسي پام يو اوږد حدیث ته را اړوم.

ژباړه ((**له حضرت ابو سعيد څخه روايت دی چي رسول اللهﷺ وفرمايل: کله چي يا جوج او ما جوج راووځي نو خلك به د هغوی څخه تښتي د خپلو ښارونو او کلاوو لاري به نيسي له خپل ځان سره به خپل څاروي هم بيايي، هغوی به د مځکي پر ټولو اوبو واك تر لاسه کړي او درياب به داسي وچ سي چي تر دوی وروسته چي کوم څوك له هغه ځايه تيريږي نو وايي به چي ايا يو وخت دلته اوبه هم وې؟ وروسته به الله تعالیﷻ ددې خلکو لپاره يو خزنده راوليږي چي د دوی پر غاړو به حملې کوي، چي په پايله کي به يې ټول مړه سي**[1])).

((**له حضرت نواس بن سمان ﷺ څخه روايت دی چي رسول اللهﷺ و فرمايل: د هغوی شمېر به د میریانو په څېر د شمېرلو وړ نه وي او مسلمانان به د یاجوج ماجوج غشي، لیندۍ او سپرونه تر اوو کلونو**

[1]امام محمد ، ابن ماجه ، ابن عباس او حاکم

پوري د سون توکو په ډول و کاروي[1])).

ډاکټر اسرار احمد:

یاجوج او ماجوج په اصل کي د حضرت نوح عليه السلام د دریم زوی (یا فض) د نسل څخه دي، د حضرت نوح عليه السلام درېِ زامن ول، لومړی زوی سام چي د هغه نسل ته سامیټك ویل کیږي چي په هغوی کي عرب، یهود او نور راځي دوهم هاب او دریم یافض نومیدل، د هاب څخه اریایي قبایل لکه ایرانیان، هندوستانیان، جرمنان او نور پیدا سول، یافض د غرونو په لړی کي اوسیدل غوره کړه، د منځنۍ اسیا د غرونو د سلسلې پر سر د هغه نسل خپور سو، د هغه لس دولس زامن وه چي له هغوی د دوو نومونه یاجوج او ما جوج وو ځکه نو د هغوی دقوم نوم یاجوج او ماجوج دي، د حضرت عیسْی عليه السلام وروستۍ جنگ به د هغوی سره وي.

پوښتنه:یاجوج ماجوج دا مهال چیري دي؟

ځواب: هغوی په هغه هیوادونو کي دي چي ما یې ذکر وکړ ، دا قومونه او خلک چي هلته اوسیږي هم دا یا جوج او ماجوج دي.

پوښتنه: هغوی دوه کسه دي که نسل دی؟

ځواب: هغوی نسل دي د یاجوج او ماجوج نسل یا قوم لکه څنگه چي د حضرت (سام) نسل ټول عر ب او یهود دي.

پوښتنه: یاني دوو قومونو ته یاجوج او ماجوج ویل سوي دي؟

ځواب: هو! هغوی به بې کچې ځواکمن وي، په قرآن کریم کي د هغوی په

---

[1] ابن ماجه

اړه داسې ويل سوي چې هغوی به د هر غره څخه کښته کيدونکي ليدل کيږي، څنګه چې په نېپال کي د هندوستان او چين جګړه سوې وه او د هغه په اړه داسې الفاظ راغلي ول چې:

Waves after waves of Chinese soldiers coming down the slopes of Himalayas

وروسته به د هغوی سره جنګ نه کيږي او الله تعالیﷻ به هغوی د يوې معجزې په ذريعه ختم کړي.

د ياجوج ماجوج د فتنې څخه د ژغورني کار د حضرت عيسٰی عليه السلام په غاړه دی، مځکي ته د راتګ پر مهال به د حضرت عيسیعليه السلام عمر ۳۳ کاله وي او د ياجوج ماجوج تر هلاکت وروسته به وفات سي او مسلمانان به يې د جنازې ادا کولو وروسته په نبوي مسجد کي د رسول الله ﷺ د قبر څنګ ته دفن کړي.

د وخت د ترتيب پر بنسټ د ياجوج ماجوج تر راتګ وروسته څلورمه لويه نښاني به د لويديځ څخه د لمر را ختل وي، چې په اړه يې تفصيل په دې يوروايت کي موجود دی:

ژباړه ((**د حضرت عبدالله ابن ابي اوفيرضي الله عنه په حواله ويل سوي دي، هغه وايي: ما رسول اللهﷺ وليدی چي دايې وويل پر خلګو به يوه شپه داسې راسي چي د هغوی د عامو دريو ورځو سره به برابره وي، نفلي عبادت کوونکي به هغه شپه و پيژني له دوی به يو شمېر و**

دریږي او د خپلي برخي لمونځ به ادا کړي وروسته به بیده سي، بیا به راپور ته سي دخپلي برخي لمونځ به وکړي یا به د قرآن کریم تلاوت وکړي، بیا به بیده سي، دا مهال به خلك یو پر بل چغي وهي چي څه وسوه او په ځغاسته به مسجدونو ته منډي کړي!! یودم به هغوی و ګوري چي لمر د لویدیځ څخه راپورته سوی، کله چي لمر د اسمان نیمی ته ورسیږي نو بیرته به و ګرځي.))

له حضرت ابن مسعود څخه روایت دی چي حضورﷺ وفرمایل:

ژباړه ((**په دې شپه به سړی خپل ګاونډي ته ور ږغ کړي چي اې دوسته ! نن شپه څه پېښه ده چي د زړه له اخلاصه مي خوب وکړ او دومره لمونځ مي وکړ چي ستړی سوم؟، بیا به لمر ته وویل سي چي د هغه ځایه راپورته سه کوم ځای کي چي لویدلی وې او په دې ورځ به داسي چا ته هیڅ ګټه ونه رسیږي چي له مخکي یې ایمان نه وي راوړی یا چاچي له خپل ایمان څخه کومه نیکي نه وي تر لاسه کړې[1].**))

د لمر دا چپه را ختنه به یوازي د یوې ورځي لپاره وي، ددې سره به د توبې دروازه هم و تړل سي وروسته به لمر خپل عادي حالت ته و ګرځي او تر قیامته به د ختیځ څخه راپورته کیږي.

له حضرت ابو هریره رضي الله عنه څخه روایت دی چي رسول اللهﷺ وفرمایل:

ژباړه ((**قیامت تر هغو نه راځي چي لمر له لویدځ څخه راپوته نه سي،**

---

[1]فتح الباري

چي کله هغه له لويديځ څخه راپورته سي نو هغه ته په کتو به ټول ايمان راوړي، خو دا مهال به داسي کس ته ايمان ګټه ونه کړي چي له مخکي يې ايمان نه وي راوړی[1].))

لمر د لويديځ څخه د راپورته کيدو د نښانې سره په څنګ کي يوه بله نښه هم ده، دا نښاني به يا تر دې وړاندي چي لمر له لويديځ څخه راپورته سي ښکاره سي او يا هم تر دې پېښې سمدستي وروسته، د هغه په اړه الله تعالیﷻ فرمايي:

ژباړه ((**اوکله چي د قيامت وعده پر دوی پوره سي نو موږ به د دوی لپاره د مځکي څخه يو ځناور راوباسو چي د دوی سره به خبري کوي، ځکه (کافران) زموږ پر خبرو باور نه کوي[2].))**

دا ځاروی به ستر وي او په ځينو روايتونو کي راغلي چي دا به د(صفا) د غره د غارونو څخه را ووځي چي کله خلك په کعبه شريفه کي وي نو هغه به د حجر اسود او مقام ابراهيم په منځ کي چغي ووهي ، خلك به و ښېرېږي او يودم به شاوخوا سره و پاشل سي، يوازي د مسلمانانو يوه ټولۍ به پر خپل ځای پاته سي، هغوی به پوه سي چي دا د الله پاكﷻ ځناور دی او ورڅخه د تيښتي کومه لاره هم نسته ، ځناور به پيل له دوی نه وکړي، د هغوی څيرې به داسي و برېښوي لکه بريښيدونکي غمي، وروسته به هغه د مځکي پر مخ و ځغلي يو کس به د هغه څخه منډه کړي او د لمانځه پناه به

---

[1] بخاري، مسلم، احمد، ابوداود، ابن ماجه

[2] سورة نمل ، ايت ٨٢

واخلي هغه به تر شا ورته راسي او و به وايي چي ته اوس لمونځ کوې؟ او بيا به يې مخ ته راسي د هغه څېره به داغ کړي او ځني ولاړ به سي.

ياني لمر دلويديځ څخه راپورته کيدو سره به د توبې دروازه وتړل سي او په هغه ورځ به دا ځناور را پيدا سي د توبي د دروازي د بنديدو تصديق به وکړي په دي ډول به مسلمانان او کافران په نښه کړي، ددې حيوان ذکر په (بايبل) کې هم موجود دي او دا نښه په يهودو او عيسايانو کې د Mark of the Beast په نوم سره مشهوره ده.

وروستۍ نښاني چي مسلمانان به يې و ويني په اړه يې الله تعالیﷻ فرمايي:

ژباړه ((**نو اوس د هغه ورځي انتظار وکړئ، چي په اسمان کي يو ليدونکی لوګی (دود) را پيدا سي، چي پر دې ټولو خلکو به عام سي، دا يو درد ناك عذاب دی**[1]))

په داسي حال کي چي د مسلمانانو لخوا ليدونکي دا لوګی شپږمه نښه ده.

ژباړه ((**له حضرت ابو مالك اشعري ﷺ څخه روايت دی چي رسول الله ﷺ و فرمايل:بېشکه ستاسو رب تاسو له دريو شيانو څخه بېرولي ياست، لومړی شی دود دی چي مومنانو ته به يوازي دومره تکليف ورکړي لکه زکام خو کافران به سم را و نيسي تر داسي بريده چي له غوږو نو به يې دودونه را ووځي، دوهم شی حيوان دی او دريم**

[1] سورة دخان، ايات ۱۰، ۱۱

دجال[1]**.**))

دهمدې دود څخه به مومنانو ته هیڅ زیان ونه رسېږي خو د کافرانو لپاره به دا یو خبر وي چې د عذاب او غچ اخستنې وخت را رسیدلی، دا دود به تر ۴۰ ورځو پورې خپور وي، تر دې دود وروسته به د یمن څخه یو تود باد را پورته سي چې د ټولو مومنانو روحونه به واخلي او یوازې به کافران له هغه څه خوندي وي چې پر هغوی به الهي عذاب نازل سي.

له حضرت نو اس ابن سمانرضي الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ و فرمایل: ((**بېشکه تر قیامت وړاندې به له یمن څخه یو باد و چلیږي چې د هر مومن روح به واخستل سي او هغه به مړ سي.**[2]))

د مومنانو تر ختم وروسته به څلور نښې را ښکاره سي په هغه کې به درې د مځکې د ښوویدنې یانې زلزلې په ډول وي، په عربو کې د یوه لښکر په مځکه کې د غرقیدو بیان مخکې سوې دی، پاتې دوې یانې په ختیځ او لویدیځ کې د مځکې چاودل به خلګ غرق کړي او تر هغه وروسته به وروستۍ او لویه نښانې را ښکاره سي او دا به د کائینانو د بېرووںکې حقیقې انقلاب لومړۍ نښه وي.

د (یمن) یا (عدن) د کښته یا لویدیځ څخه به یو اور را ووځي چې خلګ به په مخه کړي او د شام مځکې یانې د حشر میدان ته به یې بوزي.

له حضرت انس رضي الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ و فرمایل:

---

[1] طبراني

[2] احمد ، مسلم ، ترمذي ، ابن ماجه

ژباړه ((**تر کومه چي د قیامت د لومړۍ نښي خبره ده هغه یو اور دی چي له ختیځ څخه به راپورته سي او خلك به د حشر لپاره په لویدیځ کي راټول کړي.**[1]))

د یوه بل روایت سره سم:

له حضرت حذیفه ابن اسیدرضي الله عنه څخه روایت دی چي رسول الله ﷺ و فرمایل: ((**اور به د عدن له کښته څخه راپورته سي او خلگ به د حشر میدان ته په مخه کړي، چیري چي اور شپه تیروي، چیري چي ارام کوي، هلته به دوی هم ارام کوي**[2].))

دا اور به څوك شاته نه پریږدي که څوك شاته پاته سول هغه خوري، او پاته به شام ته (د حشر میدان) ته ورسوي، تر هغه وروسته به الله تعالیٰ جل جلاله حضرت اسرافیل ته د صور د پوه کولو حکم ورکړي، صور یوه ډیره لویه شپیلۍ ده چي اسرافیل علیه السلام به هغه درې ځلي پوه کړي، لومړی به د بېري (وېري) پوکی وي دا به تر نورو دوو پوکیو اوږد وي، او ددې په اوریدو سره به په اسمان او مځکه کي ټول اوسیدونکي و بېرېږي پرته له انبیا او شهیدانو څخه.

ژباړه ((**او څه به تیرېږي هغه ورځ چي کله صور پوه کړل سي او وبه بېرېږي هغه ټول چي په اسمانونو کي دي او په مځکه کي، پرته له**

---

[1] احمد بخاري ، نسایي

[2] احمد ، مسلم

هغو خلګو چي اللهﷻ به هغوی ترې و ساتي او ټول به غوړونه نیولي هغه ته حاضر سي.[1]))

دا هغه حالت دی چي ټول کائینات به و لړزوي او پر هر شي به یوه ځواکمنه زلزله راسي، مځکه به و لړزیږي، غرونه به رامات سي او ټوټه ټوټه به سي په ذراتو به واوړي، سمندرونه به و چوي او یو په بل کي به توی سي، د یوه قهریدلي اور سره به د جاذبې قوه پای ته ورسیږي، د لمر، سپوږمۍ او ستورو ټولو رڼا به ورکه سي، هر څه به له منځه ولاړ سي او کاینات به په داسي ډول په توښ او بخار بدل سي لکه څنګه چي تر پیدایښت وړاندي ول.

د صور دا پوکی چي کله راځي نو په مځکه کي د موجود انسان په اړه الله تعالیﷻ فرمایي:

ژباړه ((**خلکو! د خپل رب د غضب څخه ځان و ساتئ، رښتیا خبره دا ده چي د قیامت زلزله ډېر ډاروونکې ده، په کومه ورځ چي تاسو هغه ګوری ، نو حال به دا وي چي هر شیدې ورکوونکی به د خپل شیدې رودونکي بچي څخه غافله سي او هره حامله به حمل و غورځوي او خلګ به تاسو ته ځنګیدلي او نشه په نظر درسي، په داسي حال کي چي هغوی به په نشه کي نه وي بلکه د اللهﷻ غذاب به داسي سخت وي[2]))**

[1]سورة نمل ، ایت ۸۷

[2]سورة الحج ، ایت ۱، ۲

وروسته به حضرت اسرافیل دوهم ځل صور پوه کړي، دا به د بې هوښۍ پوکی وي، د انبیاوو او شهیدانو په ګډون به د مځکې ټول مخلوقات بې هوښه و لویږي پرته له هغو کوم چي الله تعالیﷻ به یې ژغوري او هغوی به (اته فرښتې) وي, جبرایل، میکائیل، اسرافیل، د مرګ فرشته او دعرش اوچتوونکي څلور فرښتې، چي کله صور کي پوکی کیږي نو د ټولو اسمانونو او مځکه والو هوښ به والوځي پرته له هغوي چي اللهﷻ یې ژغوري، وروسته به بیا په هغه کي پوه کړل سي نو په هغه وخت کي بۀ ټول ودریږي او څلورو اړخونو ته به و ګوري وروسته به د اللهﷻ په حکم دجبرائیل، میکائیل، اسرافیل او د عرش پورته کوونکو څلور فرښتو روحونه قبض کړل سي، تر هغه وروسته به د الله پاك ذات او د مرګ فرښته پاته سي بیا به الله تعالی دې فرښتې ته ووایي ته زما مخلوق یې، چي کله ما ستا د پیدا کیدو اراده وکړه نو ته مي پیدا کړې اوس مړ هم سه په دې وخت کي به ملك الموت (د مرګ فرښته) هم مړه سي او پرته د اللهﷻ له ذات نه به هیڅ هم پاته نسي).

له حضرت ابو هریره رضي الله عنه ښخه روایت دی چي رسول اللهﷺ و فرمایل:

ژباړه((**د دوو(پوکولو) تر منځ (۴۰ فاصله ده) خلګو و پوښتل اې ابو هریره ایا ۴۰ ورځې؟ هغه ځواب ورکړ زه علم نه لرم، پوښتنه و سوه ۴۰ میاشتې؟ هغه وویل زه نه پوهیږم، و پوښتل سوه ۴۰ کاله هغه وویل زه علمورباندي نه لرم.**[1]))

وروسته به حضرت اسرافیل ژوندی کړل سي او د دریم ځل پوکي امر به

[1] بخاري ، مسلم

ورته وسي دا نفخه (پوکی) به تر مرګ وروسته د ژوندي کیدو نفخه وي د صور شپېلۍ کي به دومره سوري وي څومره چي د ټولو مخلوقاتو روحونه دي، روحونه به جسمونو ته بیرته ننوځي، جسدونه به له قبرونو په خپلوسرونو خاوري پورته کوي او را پورته کیږي به، کافران به ووایي دا ورځ خو ډیره سخته ده اومومن به ووایي شکر دی د هغه اللهﷻ چي زموږ پروردګار دی.

تر قیامته د راتلونکو پړاونو پیښبي او فتنې انسان ته د هلاکت تر بریده خبرداری دی، په اړه یې پوهیدل او ورڅخه ځان ژغول د رسول الله ﷺ ددې حدیث په رڼا کي سونی دی

ژباړه: ((**په نړۍ کي داسي و اوسه ، لکه یو مسافر**))

دا دالله تعالیﷻ شکر دی چي زموږ او ستاسو سره وخت سته ، یو څه مهلت لرو چي نیك عمل وکړو او د ګناهونوڅخه توبه وباسو، مخکي له دې چي دا مهلت پای ته ورسیږي، دا شیبې تیري سي او زموږ وخت پای ومومي یاني:

د خپلو خپلوانو، کورنۍ د غړو او ټولو خیال ساتئ.

پای

په دې کتاب کې لولئ:

د مسلمانانو اوسنی وضعیت کومه خوا روان دی؟ د نړیوالو او غرب سیاسي حالت د څه شي په لټه دی؟ د اسلام یو لړ تاریخي پېښې، د قیامت علامې، د اوسني ساینس او تکنالوژۍ سره یې تړاو، لوی جګړې، د قیامت په اړه بېلابېل نظرونه او بلاخره د نړۍ او کایناتو احتمالي پای.

End OF Time

Dr. Shahid Masood

Translated by Ahmad Shah Patsoon